

Жылдық есеп 2023

БІЗ 8 ЖЫЛ АЙМАҚТАРДЫ БАЙЛАНЫСТЫРАМЫЗ

Мазмұны

Директорлар кеңесі төрағасының алғы сөзі	3	Маркетинг және сату	19
Басқарма төрағасының алғы сөзі	4	Қызметтің қаржылық нәтижелері	20
Компания туралы	5	Корпоративтік басқару	23
Даму стратегиясы	6	Директорлар кеңесінің құрамы	24
Жолаушылар әуе тасымалының әлемдік нарығы	7	Директорлар кеңесінің комитеттері	29
Қызметтің негізгі нәтижелері	8	Басқарма құрамы	31
Бағдарлық желі	9	Комплаенс қызметі	34
Нәтижелерге қаржылық шолу	10	Корпоративтік этика	35
Авиациялық қауіпсіздік	12	Персоналды басқару	36
ESG қағидаттары	14	Авиациялық оқу орталығының қызметі	37
Жерде қызмет көрсету	15	Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау	38
Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу	16		
PR саласындағы қызмет	17		

Әйелдер экипажы

Әуекомпанияның рейсінде бүкіл экипаж - командир, екінші ұшқыш және екі бортсерік әйелдер қауымынан құралды, бұл компания мен Қазақстан авиациясының тарихында тұңғыш рет болды.

Балаларға арналған Экскурсия

QAZAQ AIR Халықаралық балаларды қорғау күніне орай ұшақ бортында балаларға арналған экскурсия ұйымдастырды.

Тұсаукесер

Авиация тарихында алғаш рет QAZAQ AIR әуекомпаниясының бортында бала өміріндегі жаңа кезеңнің басталуын бейнелейтін "Тұсау кесер" ұлттық рәсімі өткізілді.

Ағаш отырғызу

"Жасыл Астана" экологиялық айлығы аясында QAZAQ AIR әуекомпаниясының қызметкерлері қалалық сенбілікке және елорданың Президенттік саябағына ағаш отырғызуға қатысты.

"QAZAQ AIR" АҚ-ның 2023 жылғы жылдық есебі

«QAZAQ AIR» АҚ-ның (бұдан әрі – Авиакомпания) негізгі стратегиялық мақсаты белсенді сұраныс бар және нарықта ұсыныс жоқ немесе жеткіліксіз болатын бағыттарға баса назар аудара отырып, ішкі өңірлік бағыттарды дамыту болып табылады. Әуе компаниясы жолаушыларға өсу мен даму орталықтары болып табылатын Қазақстанның негізгі қалалары арқылы жаһандық көлік тораптарына оңай және жылдам жетуге мүмкіндік беретін халықаралық рейстерге ыңғайлы қосылымдарды қамтамасыз етуге бағытталған. Бұл ішкі әуе қатынасын дамытуға ықпал етіп қана қоймай, тұтастай алғанда еліміздің экономикалық өсуіне қолдау көрсетеді.

Біздің құндылықтарымыз

Қауіпсіздік

Сенімділікті

Тиімділік

Үздіксіз өсу

Еңбекқорлық және кәсіпқойлық

Сенімділік кепілдігі

2023 жылғы Әуекомпания Skytrax беделді халықаралық рейтингінің нұсқасы бойынша «**2023 жылғы Орталық Азия мен ТМД-ның үздік өңірлік әуе компаниялары**» номинациясының үздік үштігіне кірді.

Skytrax – бұл сенімділік пен жоғары сапаның кепілдігі, сондай-ақ халықаралық аренада танылудың дәлелі.

2023 жылғы Skytrax сауалнамасының нәтижесінде 300-ден астам Әуекомпанияның аттары аталған. Сауалнамаға қатысушылар -100-ден астам ұлттың жолаушылары әуекомпанияларды ӘК-ден экипажға дейін бағалады.

19 609 млн

теңге, 2023 жылғы жалпы табыс

588 407

жолаушылар 2023 жылы тасымалданды

32,3 теңге

2023 жылы шекті жолаушы километріне (CASK) жұмсалған шығындары

Директорлар кеңесі төрағасының алғы сөзі

Эндрю Коэн
Директорлар Кеңесінің Төрағасы

Мен сіздерге «QAZAQ AIR» әуекомпаниясының 2023 жылға арналған жылдық есебін қуана ұсынамын. Бұл жыл компаниямыз үшін маңызды жетістіктер мен өзгерістер жылы болды.

2023 жылы «QAZAQ AIR» тұрақты өсімді және тиімділіктің артуын көрсетті. Біз жолаушылар ағыны, маршруттық желіні кеңейту және операциялық шығындарды оңтайландыру бойынша жоспарымызды сәтті орындадық.

Қауіпсіздік біздің басты приоритетіміз болып табылады. Биыл біз әуе кемелеріне техникалық қызмет көрсетуді жақсарту мақсатында айтарлықтай қаржы ресурстарын инвестицияладық. Сондай-ақ, жолаушыларымыздың қауіпсіздігі мен қызмет көрсету сапасының жоғары стандарттарын қамтамасыз ету үшін озық технологиялар мен әлемдік тәжірибелерді енгізуді жалғастырдық.

Біздің компанияның жетістігі жоғары білікті және ынталы командасыз мүмкін емес. Биыл біз оқыту және кәсіби өсу бағдарламалары арқылы қызметкерлеріміздің дамуына инвестиция салуды жалғастырдық. Біз инновацияларды, ынтымақтастықты және үздіксіз жетілдіруді қолдайтын корпоративтік мәдениетті қалыптастыруға ұмтыламыз.

Мен жалғыз акционерге және барлық серіктестер мен қызметкерлерге QAZAQ AIR табысына қосқан баға жетпес үлесі үшін шын жүректен алғысымды білдіремін. 2024 жыл компаниямызға жаңа мүмкіндіктер мен жетістіктер әкелетініне сенімдіміз. Бірге біз өз жетістіктерімізді дамытуға және жаңа биіктерге жетуге ұмтыламыз.

«Сәттілік мүмкіндікті алуға дайын адамдарды күтеді.»
— - **Джордж Сэмюэль Клейсон, «Вавилондағы ең бай адам»**

“QAZAQ AIR” АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы, тәуелсіз директоры “Самұрық-Қазына” ұлттық әл-ауқат қоры” АҚ Басқармасының 2024 жылғы 14 маусымдағы № 33/24 шешімімен “QAZAQ AIR” АҚ тәуелсіз директоры, Директорлар кеңесінің төрағасы болып сайланды.

**ЖОЛАУШЫ
ТАСЫМАЛДАНДЫ**

3.2*
МИЛЛИОН

Қоршаған ортаны қорғау

Біздің 2023-2032 жылдарға арналған Төмен көмірсутекті дамыту бағдарламасы (ТҚДБ) тоқтың ESG стратегиясына енгізілген және Қазақстанның 2060 жылға қарай көміртексіз бейтараптыққа қол жеткізу жөніндегі мақсатына сәйкес келеді.

Әлеуметтік аспектілері.

Мүдделі тараптардың әртүрлі топтарымен өзара әрекеттесу олардың қажеттіліктері мен үміттерін жақсырақ түсінуге және оларға жауап беруге мүмкіндік береді, бұл олардың біздің қызметімізге және компанияның табысына қолдау көрсетуін қамтамасыз ету үшін маңызды.

Басқару

Бизнестің тұрақты дамуы ашықтық, жауапкершілік, этикалық мінез-құлық, әділеттілік, адам құқықтарын сақтау және сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік қағидаттарына негізделген.

ЖҮКТЕУ КОЭФФИЦИЕНТІ

84%

БАҒЫТТАРДЫҢ
ЖАЛПЫ САНЫ

29

ҰШУ / ҚОНУ
ОРЫНДАЛДЫ

8 822

Әділбек Өмірәлиев
Басқарма Төрағасының м.а.

2023 жылы QAZAQ AIR әуекомпаниясы рекордтық 588 мың жолаушыны тасымалдады. Жолаушылар жүктемесі 84% - ға жетті (2022 жылғы өсім 2% - құрады). 2023 жыл ішінде Алматыдан Тамчи мен Бішкекке халықаралық әуе рейстерінің бағдарламасы, сондай-ақ Алматы-Үшарал, Шымкент-Жезқазған өңіраралық рейстері орындалды. Маршруттық желіге Түркістан, Жезқазған және Петропавлға әлеуметтік маңызды субсидияланатын маршруттар кірді.

2023 жылы QAZAQ AIR кезекті рет Skytrax халықаралық авиациялық рейтингінің деректері бойынша Орталық Азия мен ТМД-ның үздік өңірлік әуекомпанияларының үштігіне кірді.

Әуекомпанияның авиациялық-оқу орталығы сертификаттың қолданылу аясын кеңейтуді және авиация персоналын бастапқы даярлау, қайта даярлау және кәсіби деңгейін ұстап тұру бағыттары бойынша жаңа оқу бағдарламаларын келісуді қоса алғанда, табысты нәтижелер көрсетті.

Әуе кемелеріне қызмет көрсету үшін техникалық база кеңейтілді, әуекомпания инженерлері пайдаланылатын Флот түріне сертификаттаудан өтті және әуе кемелеріне өз бетінше қызмет көрсетуге рұқсат алды.

Біздің компаниямызды одан әрі дамыту, маршруттық желіні кеңейту және қызмет көрсету сапасын арттыру нарықтағы позициямызды нығайтуға және тұтастай алғанда Қазақстанның Азаматтық авиациясының дамуына елеулі үлес қосуға мүмкіндік беретініне сенімдіміз. Біз серіктестеріміз бен жолаушыларымызға сенім артқаны үшін алғыс айтамыз және болашақта табысты ынтымақтастыққа үміттенеміз.

«Бизнестің және өзгермелі қоршаған ортаның жаңа сын-қатерлерін жеңе отыра, біз көбінесе жұмыста үйренеміз. Бірақ сыртқы білім ағыны бизнеске пайдалы жаңа жұмыс әдістерін алу үшін өте маңызды.»

— **Әділбек Өмірәлиев, Басқарма Төрағасының м.а.**

ДАМУ ТАРИХЫ

2015

Операциялық қызметтің бірінші толық жылы. Үш әуе кемесімен **163 мың адам** тасымалданды

"QAZAQ AIR" АҚ заңды тұлғасы тіркелді және Алматы – Астана Алматы бағыты бойынша алғашқы демонстрациялық авиарейс орындалды. Коммерциялық рейстерді орындау басталды.

2016

6 жаңа бағыт ашылды. Жолаушылар саны **251 мың адамнан** асты

2017

IOSA қауіпсіздік стандарты бойынша сертификаттау аудитінен өтті. Жолаушылар ағыны **306 мың адамға** дейін өсті

2018

Базаны Астанаға көшіру процесі басталды. De Havilland Canada Dash-8 Q400 екіжаңа әуе кемесі алынды. **378 мыңнан астам жолаушы** тасымалданды.

2019

Астанада базасы бар хабтық маршруттық желі іске қосылды. Субсидияланатын өңірлік маршруттарға қызмет көрсету басталды. Жолаушылар ағыны **432 мың адамды** құрады

2020

2021

Жеке Авиациялық оқу орталығы сертификатталды. **561 мыңнан астам жолаушы** тасымалданды

Пилоттық режимде халықаралық шекара маңы маршруттары іске қосылды. EBITDA көрсеткіші бойынша өзін-өзі ақтауға қол жеткізілді. Меншікті желілік қызмет көрсету станциясы іске қосылды. **570 мың жолаушылар** ағыны артты

2022

2023

Авиациялық оқу орталығы инспекциялық тексеруден сәтті өтті. **26 бағыт бойынша 588 мың жолаушы** тасымалданды

QAZAQ AIR әуекомпаниясының флоты Канадада жасалған 5 заманауи De Havilland Dash-8-Q400NG (бұрын Bombardier Q400 ретінде танылған) турбовинтті әуе кемелерінен тұрады

Ұшу ауқымы
2063 км

Сыйымдылығы
76-86 жолаушы

Ұшудың шекті биіктігі
7 620 м

Максималды жылдамдық
667 км/ч

Ұзындығы
32.8 м

Қанаттың жайылу өлшемі
28.4 м

Биіктігі
8.4 м

Қозғалтқыштар
PW150

ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

Миссиясы

Қазақстан Республикасы бойынша және шекара маңындағы өңірлерде қауіпсіз өңіраралық әуе тасымалдарының қолжетімділігін арттыру

Пайымы

Ұзақ магистралдық әуе тасымалдаушыларымен өзара тиімді әріптестік аясында ұшу қауіпсіздігі мен қызмет көрсету сапасының жоғары деңгейін қамтамасыз ететін оңтайлы флоты, өзінің ұшқыштар штаты және техникалық қызметі бар өңіраралық әуе компаниясы.

Стратегиялық мақсаттары

- Қауіпсіздік және операциялық тиімділік
- Өңіраралық әуе тасымалдарын дамыту
- Тұрақты даму

Қауіпсіздік және операциялық тиімділік

- IOSA халықаралық қауіпсіздік сертификаты
- Астанадағы базаны дамыту
- Өзінің инженерлік-техникалық қызметін дамыту
- Жергілікті ұшқыштар мен инженерлерді оқыту
- Әуе кемелерінің ұшуға жарамдылығы мен пайдаланудың әлемдік стандарттарына сәйкестігі

Тұрақты даму

- Корпоративтік басқару қағидаттарын енгізу
- Адам ресурстарын басқарудың озық тәжірибелерін қолдану
- Қоршаған орта үшін жауапкершілік

Стратегиялық міндеттері

- Шығындар құрылымын оңтайландыру және валюталық шығындар үлесін азайту
- Флотқа иелік етудің оңтайлы құрылымы және сатып алуды қаржыландыру схемасы (әуе кемелерін жеңілдікті шарттармен сатып алу)
- Қосымша қызметтерді дамыту (ақылы багаж, сақтандыру, тамақтану және т.б.)
- Дистрибуцияны арттыру

Қазақстан Республикасында өңіраралық әуе тасымалдарын дамыту

- Әуе кемелерінің санын ұлғайту
- Бағдарлық желіні оңтайландыру
- Халықаралық бағыттарды іске қосу және өңірлік бағыттар желісін кеңейту
- Ұзақ магистралдық әуе компанияларымен серіктестік қатынастарды дамыту

ӘУЕ ТАСЫМАЛЫНА СҰРАНЫСТЫ ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУ

Әлемдік жолаушылар авиатасымалдарының көлемі 2023 жылы

37%-ға

ұлғайды

2023 жылы Қазақстанның авиатасымалдау көлемі

23%-ға

ұлғайды

ЖОЛАУШЫЛАР ӘУЕ ТАСЫМАЛЫНЫҢ ӘЛЕМДІК НАРЫҒЫ

Халықаралық әуе көлігі қауымдастығының (IATA) ақпараты бойынша 2023 жылы әлемдік жолаушылар авиатасымалдарының көлемі 2022 жылға қарай 37% ға ұлғайды, 2023 жылғы желтоқсанда 2022 жылғы желтоқсанға қарай өсім 25,3%, халықаралық - 24,2% ға, ішкі - 27% ға өсті.

Жаһандық әуе саласы 2023 жылы пандемияның әсерінен біржола қалпына келіп 2019 жылдан бері алғаш рет пайда таба алды. IATA деректеріне сәйкес, желтоқсан айында жолаушылар тасымалының ең көп өсуі Азия-Тынық мұхиты аймағында байқалды (+60,7%), жолаушылар айналымы 126% ға өсті, рейстер жүктемесі 74,1% - дан 83,1%ға дейін өсті.

Еуропалық авиакомпаниялар өткен жылы халықаралық рейстерде жолаушылар айналымын 22% - ға арттырды.

Борттардың жүктемесі 2022 жылғы 80,7% - дан 83,8% - ға дейін өсті. Солтүстік Америкада бірінші көрсеткіш 28,3% - ға өсті, екіншісі бір жыл бұрынғы 80,7% - дан 84,6% - ға жетті. Өткен жылы Қытайдағы ішкі авиакомпаниялардағы Трафик шамамен 139% - ға өсті және қазір пандемияға дейінгі деңгейден 7,1% - ға асып түсті.

ҚАЗАҚСТАННЫҢ АВИАЦИЯЛЫҚ НАРЫҒЫ

2023 жылы әлемдік экономика өсімі 3%-ға дейін баяулады, 2022 жылы 3,5% және 2021 жылы 6,3%-дан кейін. Пандемиядан кейінгі үш жылда жаһандық экономика «әлі де жараларын емдеп» жатыр. Қалпына келу тек COVID-19-ның ұзақ мерзімді салдарымен ғана емес, Украинадағы оқиғалармен және «геосаяси фрагментацияның» артуымен тежелуде. Дегенмен, 2023 жыл COVID-19 карантиндік

шектеулері жоқ толыққанды бірінші жыл болды – туристік ағындар 2019 жылғы деңгейге жақындап, қызметтерге сұраныс та ұзақ мерзімді тауарларға қарағанда белсенді өсті.

Қазақстанда 2023 жылы Көлік және коммуникация министрлігінің деректері бойынша жолаушылар тасымалы 23% - ға ұлғайды, қазақстандық Әуекомпаниялар рекордтық 13 млн жолаушыны тасымалдады. Ішкі және халықаралық бағыттар бойынша әуекомпанияның жолаушылар саны өткен жылмен салыстырғанда 5% - ға артып, қолда бар тасымалдау сыйымдылығының максимумына жетті.

ІШКІ ӘУЕ ТАСЫМАЛЫ НАРЫҒЫН ДАМУҒА ҚОСҚАН ҮЛЕСІ

Қазақстанда өңірлік тасымалдау саласында ыңғайлы және қолжетімді әуе тасымалдарымен жеткілікті дәрежеде қамтылмаған бағыттар қалып отыр. Бұл ретте өңірлік қатынастарды дамыту Қазақстан облыстарының әлеуметтік-экономикалық әлеуетін ашуға ықпал етеді. Бүгінгі таңда біздің жолаушылардың көпшілігі басқа әуе компанияларында жоқ бірегей бағыттарды пайдаланады. Әуекомпания ішкі әуе тасымалдарын дамыту бойынша қарқынды жұмысты жалғастыруда және Қазақстан экономикасының сапалы өсуін қолдау және халықтың өмір сүру деңгейін арттыру мақсатында шекара маңындағы бағыттарда жұмыс істейтін болады.

ЖҰМЫС ТИІМДІЛІГІНІҢ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕРІ

НӘТИЖЕГЕ ӘСЕР ЕТКЕН ФАКТОРЛАР

2023 жылдың қорытындысы әуекомпанияның авиатасымалдаушының қалыптасуының негізгі нәтижелеріне қол жеткізгенін және Қазақстанның Азаматтық авиациясының дамуына қосқан үлесін растайды. 2023 жылы әуекомпанияның кірісі негізінен Ресей Федерациясының авиациялық билігінің ұшуға рұқсатының болмауына байланысты халықаралық ұшу бағдарламасының мәжбүрлі қысқаруы есебінен 4% - ға төмендеді. Сонымен қатар, 2023 жылы рейстерді уақтылы орындау көрсеткіштеріне теріс әсер еткен бірқатар факторларды бөліп көрсету қажет:- жергілікті әуежайлардың инфрақұрылымы: техникалық қызмет көрсету жабдықтарының шектеулі саны және ауа-райы жағдайлары;- қозғалтқыштарды тексеру үшін ӘК тұрақтарының болмауы және оларды ұйымдастырудың күрделілігі) және персоналдың жетіспеушілігі.

ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАРЫ

- 588 мыңнан астам жолаушы тасымалданды, 29 бағыт бойынша 8 822 авиарейс орындалды;

- әуе кемелерін тиеу коэффициенті 84% құрады (2022 жылғы деңгейге қарағанда өсім 2% құрады);
- Алматы – Бішкек және Алматы – Тамчи халықаралық жаңа рейстері, сондай-ақ Алматы-Үшарал, Шымкент-Жезқазған өңіраралық рейстері іске қосылды;
- ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің қолдауымен Түркістан, Шымкент, Жезқазған және Петропавл қалаларына субсидияланатын рейстер орындалды;
- Авиациялық-оқу орталығы "Қазақстанның авиациялық әкімшілігі" АҚ инспекциялық тексеруден өтуді, сертификаттың қолданылу саласын кеңейтуді және авиациялық персоналды бастапқы даярлау, қайта даярлау және кәсіби деңгейін қолдау бағыттары бойынша жаңа оқу бағдарламаларын келісуді қоса алғанда, табысты нәтижелерін көрсетті. Бұл компанияның жоғары стандарттарға сәйкес өз қызметкерлерін дамытуға және оқытуға деген ұмтылысын растайды;
- Әуе кемелеріне техникалық қызмет көрсету үшін жерүсті жабдықтарын сатып алынды;

- Әуекомпания инженерлері ұшақ түріне (type training) оқудан сәтті өтті, оның 9-ы ӘК-ге өз бетінше қызмет көрсетуге рұқсат алды;
- Бизнесінің тиімділігін арттыру мақсатында қоғамда "Samruk Business Academy" ЖМ жәрдемдесуімен лауазымдарды бағалау жүйесі енгізілді

ІШКІ ӘУЕ ТАСЫМАЛЫ НАРЫҒЫН ДАМУҒА ҚОСҚАН ҮЛЕСІ

Қазақстанда өңірлік тасымалдау саласында ыңғайлы және қолжетімді әуе тасымалдарымен жеткілікті дәрежеде қамтылмаған бағыттар қалып отыр. Бұл ретте өңірлік қатынастарды дамыту Қазақстан облыстарының әлеуметтік-экономикалық әлеуетін ашуға ықпал етеді. Бүгінгі таңда біздің жолаушылардың көпшілігі басқа әуе компанияларында жоқ бірегей бағыттарды пайдаланады. Әуекомпания ішкі әуе тасымалдарын дамыту бойынша қарқынды жұмысты жалғастыруда және Қазақстан экономикасының сапалы өсуін қолдау және халықтың өмір сүру деңгейін арттыру мақсатында шекара маңындағы бағыттарда жұмыс істейтін болады.

Көрсеткіш	2023	2022
Өндірістік көрсеткіштер:		
Жолаушылар ағыны, мың адам	588	561
Жүк тасымалдарының көлемі, тонна	26,9	32,1
ӘК-нің жүктелу коэффициенті, %-бен	84	82
Рейстерді уақтылы орындау көрсеткіші, %-бен	76,8	75,7
Қаржылық көрсеткіштер, млрд. теңгемен:		
Түсім	19,6	20,4
Дивидендтер	0	0
Таза залал	-7,6	-6,6
Операциялық шығындар	20,8	18,9
Операциялық пайда/залал	-2,9	3,2
Төленген салықтардың көлемі	0,7	0,8

2023 ЖЫЛҒЫ БАҒДАРЛЫҚ КАРТА

Қазақстан бойынша ішкі бағыттар

Халықаралық рейстер

Ішкі рейстер:

- Астана – Алматы – Астана
- Астана – Ақтөбе – Астана
- Астана – Жезказған – Астана
- Астана – Талдықорған – Астана
- Астана – Түркістан – Астана
- Астана – Қостанай – Астана
- Астана – Қызылорда – Астана
- Астана – Шымкент – Астана
- Астана – Өскемен – Астана
- Ақтөбе – Атырау – Ақтөбе
- Атырау – Орал – Атырау
- Алматы – Жезказған – Алматы
- Алматы – Қызылорда – Алматы
- Алматы – Өскемен – Алматы
- Алматы – Үшарал – Алматы
- Жезказған – Қарағанда – Жезказған

Субсидияланған рейстер:

- Ақтөбе – Түркістан – Ақтөбе
- Астана – Петропавл – Астана
- Астана – Ұржар – Астана
- Алматы – Кокшетау – Алматы
- Шымкент – Жезказған – Шымкент

Халықаралық рейстер:

- Ақтөбе – Баку – Ақтөбе
- Ақтөбе – Қазан – Ақтөбе
- Астана – Омбы – Астана
- Астана – Екатеринбург – Астана
- Астана – Новосибирск – Астана
- Астана – Тюмень – Астана
- Астана – Челябинск – Астана
- Алматы – Бішкек – Алматы
- Алматы – Тамчи – Алматы (чартерлік рейс)
- Өскемен – Новосибирск – Өскемен

Нәтижелерге қаржылық шолу

Негізгі қаржылық көрсеткіштер, мың теңгемен	2023	2022	2021	2020
Кірістер	19 609 146	20 415 161	12 753 160	7 652 007
Өзгеріс, %-бен	-4%	60%	67%	-5%
ЕБИТДА	1 252 971	3 871 479	472 493	-1 936 133
Өзгеріс, %-бен	-68%	719%	124%	-1%
Операциялық пайда/(залал)	-2 922 536	3 193 836	-2 800 499	-10 188 527
Өзгеріс, %-бен	-192%	214%	73%	-77%
Жиынтық табыс/(залал)	-7 592 255	-6 598 778	-6 461 796	-13 486 142
Өзгеріс, %-бен	-15%	-2%	52%	-115%

Қолданыстағы флоттың максималды тасымалдау сыйымдылығына қол жеткізуге байланысты, 2023 жылы халықаралық ұшу бағдарламасының мәжбүрлі қысқаруына байланысты өткен жылмен салыстырғанда негізгі қаржылық көрсеткіштердің төмендеуі байқалды.

Тасымалдаудан түскен түсім және өзге де кірістер, мың теңгемен	2023	2022	Өзгеріс, %-бен
Тұрақты жолаушылар тасымалы,	19 280 716	21 119 850	-4%
<i>оның ішінде:</i>			
- Отын үшін алымдар	1 870 727	1 736 548	8%
- Әуежай алымдары	956 649	1 008 228	-5%
- Нормативтен тыс багаж	131 009	107 584	-22%
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсімдердің жиыны	19 413 742	20 290 861	-4%
Өзге кірістер	195 404	124 300	57%
Клиенттердің жалпы Кірісі	19 609 146	20 415 161	-4%

2023 жылы Әуекомпанияның маршруттық желісі Астана қаласында бұрын құрылған өңіраралық хабы бар ағымдағы Флот кезінде қалыптасқан жағдайларда барынша ықтимал ұшу тиімділігін қамтамасыз етті: халықаралық ұшу бағдарламасының мәжбүрлі қысқаруына байланысты тұрақты ішкі авиамаршруттар саны едәуір ұлғайды, бұл Әуекомпания кірістерінің айтарлықтай төмендеуіне жол бермеуге мүмкіндік берді.

Операциялық нәтижелер	2023	2022	2021	23/22
Тасымалданған жолаушылар саны	588 407	561 053	569 782	5%
Орындалған рейстер саны	8 822	8 564	9 254	3%
Жолаушылардың жүктелу коэффициенті	84%	82%	78%	2%

Халықаралық бағыттарды қоса алғанда, ұшақ ұшулары мен тұрақты авиамаршруттар саны айтарлықтай өсті.

Нәтижелерге қаржылық шолу

Операциялық шығыстар	2023	2022	Өзгеріс, %-бен
Персоналға арналған шығыстар	3 947 780	4 025 950	-2%
Отын	4 683 652	4 256 259	10%
Тозу және амортизация	2 417 496	2 399 690	1%
Инженерлік-техникалық қызмет көрсету	3 222 438	1 692 041	90%
Жердегі техникалық қызмет көрсету бойынша шығыстар, ұшу-қону үшін алымдар және бағдарлық алымдар	2 541 602	2 167 880	17%
Жолаушыларға қызмет көрсету	1 414 899	1 593 626	-11%
Сақтандыру	664 348	474 832	40%
Көлік шығыстары, тұруға арналған шығыстар және тәуліктік төлемдер	387 328	596 469	-35%
Ақпараттық технологиялар	414 281	414 233	0%
Өзгелер	340 079	336 376	1%
Операциялық шығыстардың жиыны	20 773 671	18 941 781	10%

QAZAQ AIR жолаушылар ағыны 2023 жылы 588 мың адамды құрады, бұл өткен жылғы көрсеткіштерден 5% - ға жоғары. Әуекомпанияның орындалған рейстерінің саны 2023 жылы 8 822 құрады, бұл 2022 жылмен салыстырғанда 3% - ға жоғары.

АВИАЦИЯДАҒЫ ТЕНДЕСІ ЖОҚ ҚАУІПСІЗДІК: БІЗДІҢ БАСЫМДЫЛЫҒЫМЫЗ

QAZAQ AIR Әуекомпаниясының авиациялық қауіпсіздік саласындағы саясатын іске асыруға ерекше көңіл бөледі. 2022 жылы Әуекомпания Астана қ. ҰҚҚД-мен бірлесіп авиациялық қауіпсіздік деңгейіне тыйым салынған заттарды алып өтуімен жүру, сондай-ақ бақыланатын аймаққа бөгде адамдардың кіруі тұрғысынан ішкі тексеру жүргізді. Тексеру қорытындысы бойынша авиациялық қауіпсіздіктің жақсы деңгейі атап өтілді. Сондай-ақ авиациялық қауіпсіздіктің жоғары деңгейін сақтау үшін тұрақты негізде ICAO стандарттарына және ҚР авиациялық билік талаптарына сәйкес авиациялық қауіпсіздік бойынша ішкі аудитордың тексерулері жүргізіледі. 2022 жылы Әуекомпанияның авиациялық қауіпсіздік бойынша сапаны бақылау аудиторы инженерлік, ұшу қызметтерін және проблемаларды жойған құрылымдық бөлімшелердің орындауына қабылданғандарды инспекциялады. 2023 жылы жоспарлы аудит шеңберінде Қазақстанның авиациялық әкімшілігі авиациялық қауіпсіздіктің жоғары деңгейін атап өтті, тексеру барысында бірде-бір ескерту жасалмады. Бұдан басқа, QAZAQ AIR жүргізетін авиациялық қауіпсіздік жөніндегі авиациялық саясат IOSA стандарттарына және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шаралар қабылдау арқылы авиациялық қауіпсіздіктің стандартталған деңгейіне қол жеткізуді қамтамасыз етеді. Мәселен, 2022 жылы Әуе компания IOSA халықаралық аудитінен ойдағыдай өтті. Авиациялық қауіпсіздік қызметі авиациялық қауіпсіздік шеңберінде көрсетілетін қызметтердің сапасын жақсарту мақсатында сыртқы жеткізушілерді тексеру саласында төрт ескерту алды. Әуекомпания авиациялық қауіпсіздік шеңберінде ұлттық заңнама тарапынан барлық заңнамалық талаптарды (тексеру шарттары мен кезеңділігі бойынша сыртқы жеткізушілерге міндетті талаптарды қосу арқылы) сәтті жаңартты.

ҰШУ ҚАУІПСІЗДІГІ

Біздің жолаушылар мен қызметкерлердің қауіпсіздігі Әуекомпанияның ұшу қауіпсіздігінің ең жоғары деңгейіне қол жеткізуге және қызмет көрсету кезінде ұлттық және халықаралық қауіпсіздік стандарттарын сақтауға бағытталған басым міндеті болып табылады. Әуекомпанияның бүкіл командасы қауіпсіздікті қамтамасыз етуге қатысады. 2023 жылы қауіпсіздік қауіп-қатер факторларын анықтау, қауіпсіздік тәуекелдерін басқару, ұшу

қауіпсіздігі көрсеткіштерін мониторингілеу және корпоративтік қауіпсіздік мәдениетін ілгерілету процестерін қоса алғанда, Ұшу қауіпсіздігін басқару жүйесі (ҰҚБЖ) шеңберінде бағдарламаларды енгізу және жетілдіру бойынша жұмыс белсенді түрде жалғасты.

QAZAQ AIR Қазақстанда ұшу қауіпсіздігін басқарудың озық және толық интеграцияланған жүйесі бар. Сонымен қатар, Ұшу қауіпсіздігін басқару департаментінде күн сайын әуе кемелері экипаждарының рейстерді орындау нәтижелері бойынша ескертулері зерделенеді және талданады. Қажет болған жағдайда анықталған кемшіліктер фактісі бойынша және оларды жою мақсатында жұмыс ұйымдастырылады.

ҚАУІПСІЗДІК МӘДЕНИЕТІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

Қызметкерлердің денсаулығы мен қауіпсіздігі компанияның стратегиялық мақсаттарын іске асырудың негізін айқындайды. QAZAQ AIR қауіпсіздік мәдениетін қызметтің барлық аспектілеріне енгізе отырып, жарақат алу және жазатайым оқиғалардың туындау қаупін азайта отырып, өндірістік қауіпсіздік көрсеткіштерін ұстанады. 2023 жылы жұмыс уақытын жоғалту жарақаттарының коэффициенті (LTIF) 0-ге тең, кезең ішінде жазатайым оқиғалар тіркелген жоқ.

Авиациялық қауіпсіздік

Сондай-ақ міндетті түрде қызметтерді жеткізушілер мына әуежайлар болды:

1. «Түркістан халықаралық әуежайы» АҚ
2. «Өскемен әуежайы» АҚ
3. Талдықорған қаласындағы «Жетісу» әуе компаниясы
4. «Шымкент әуежайы» АҚ
5. «Нұрсұлтан Назарбаев халықаралық әуежайы» АҚ
6. Ақтөбе қ. «Әлия Молдағұлова халықаралық әуежайы» АҚ
7. Екатеринбург қ. «Кольцово әуежайы» ЖАҚ
8. Новосибирск (Толмачёво) халықаралық әуежайы
9. «Орал» халықаралық әуежайы» ЖШС
10. Атырау қ. «Хиуаз Доспанова халықаралық әуежайы» АҚ
11. «Омбы әуежайы» ААҚ
12. Ахмет Байтұрсынұлы атындағы «Қостанай» халықаралық әуежайы» АҚ
13. «Алматы халықаралық әуежайы» АҚ

ESG ҚАҒИДАТТАРЫ

IATA зерттеуіне сәйкес, бүкіл әлемдік көлік индустриясына барлық CO₂ эмиссиясының 15.9%-ы тиесілі, оның тек 1.9%-ы - авиацияға. Әуе компаниясының флотында қолданылатын DHC-8 series 400 үлгісіндегі әуе кемелері 1000 км дейінгі қашықтықтағы қоршаған ортаға эмиссиялар бойынша ең тиімді авиалайнерлердің бірі болып табылады. Бір DHC-8 series 400 жолаушылар креслосына шаққандағы отын шығыны мен CO₂ шығарындылары ұқсас көлемдегі аймақтық ұшақтарға қарағанда 35%-ға төмен және сыйымдылығы жоғары тар фюзеляжды реактивті ұшақтармен салыстыруға болады. Флоттың жоғары тиімділігіне қарамастан, Әуе компаниясы авиаотын тұтынуды азайту жөніндегі жұмысты тұрақты негізде жалғастыруда, Әуе компаниясының ұшқыштары көбінесе қозғалтқыштардың айналу сәтін 10%-ға дейін төмендеткен әуе кемесін ұшыру практикасын қолданады.

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ҚАУІПСІЗДІК

QAZAQ AIR операциялық қызметтің халыққа және қоршаған ортаға теріс әсерін барынша азайтуға, қоршаған ортаға зиян келтіретін өндірістік апаттардың алдын алуға ұмтылады, сондай-ақ табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану мен ұдайы ұлғайтуды қолдайды. Біз энергия тиімділігін арттыруды, ресурстарды үнемдеуді және баламалы энергия көздерін пайдалануды жақтаймыз. Әуекомпанияның басшылығы QAZAQ AIR қызметінің экологиялық аспектілеріне қолданылатын заңнамалық және басқа да талаптарды сақтау бойынша міндеттемелерді өзіне алады. Біз жұмысты орындау және алдымызға қойылған мақсаттарға жету кезінде адамдарға зиян келтірмеу және қоршаған ортаны қорғау қағидаттарын ұстанамыз. Біздің Компания кез келген жаңа қызмет түрінің қоршаған ортаға әсерін бағалайды. QAZAQ AIR экологиялық саясаты жолаушыларды, багажды, поштаны және жүктерді тасымалдаудың энергетикалық және экологиялық тиімділігін арттыруға бағытталған. Экологиялық саясаттың мақсаттарына қол жеткізу үшін QAZAQ AIR: экологиялық менеджмент жүйесінің жұмыс істеуін қолдауды жүзеге асырады; экологиялық көрсеткіштерді арттырудың жаңа мүмкіндіктерін анықтау мақсатында операциялық қызмет пен технологиялық процестерді мониторингілеу және талдауды; қалдықтарды кәдеге жаратудың ең тиімді әдісі ретінде шикізатты қайта өңдеуге баса назар аударатырып, қалдықтарды басқаруды;

әуе кемелерінің қозғалтқыштарынан шуыл мен шығарындыларды, атмосфераға ластаушы заттарды азайтуға ықпал ететін бағдарлық желіні оңтайландыруды; қызметтің экологиялық тиімділігі көрсеткіштері негізінде өнім берушілерді іріктеуді; QAZAQ AIR қызметкерлерін Әуекомпанияның қоршаған ортаны қорғау саласындағы жетістіктері туралы хабардар ету және қалдықтарды кәдеге жарату мәдениетін тәрбиелеуді жүзеге асырады.

**Бір DHC-8 Series 400 жолаушылар креслосына отын шығыны мен CO₂ шығарындылары ұқсас көлемдегі аймақтық ұшақтарға қарағанда 35% - ға төмен және сыйымдылығы жоғары тар корпуслы реактивті ұшақтармен салыстыруға болады*

CO₂
шығарындылары
35%*
төмен

ЖЕРДЕ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ

22 513
млн теңге сомасына

327
ден астам өнім берушімен

734
шарт

Жердегі қызмет әуежайлардағы жолаушылармен өзара әрекеттесу сапасын жақсарту үшін үнемі жұмыс істейді. Бұл бөлімшенің басты мақсаты ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз ету, жоғары сапалы қызмет көрсету және әуежайда жолаушыларға қызмет көрсетудің барлық кезеңдерінде жайлы атмосфера құру болып табылады. Сондай-ақ, Қызмет әуе кемелеріне уақтылы және сапалы қызмет көрсетуге қамқорлық жасайды. 2023 жылы Авиакомпания 21 әуежайға жолаушылар авиарейстерін, соның ішінде Ресей Федерациясына: Омбы, Новосибирск, Қазан, Екатеринбург және Алматы - Ыстықкөл маусымдық чартерлік бағытына 4 тұрақты рейсті жүзеге асырды. Авиакомпанияның Астана, Ақтөбе, Атырау, Шымкент және Жезқазған сияқты негізгі қалаларда өз қызметкерлері бар, олар арқылы ұшудың негізгі бағыттары жүзеге асырылады және транзиттік жолаушылар ағыны сәтті ұйымдастырылады. Қалған 17 қалада шығындарды оңтайландыру үшін компанияның аутсорсингі сәтті қолданылады. Asia Freight сияқты ірі жүк жөнелтушілермен жүктерді тасымалдауға шарттар жасалды, "Lithium ion batteries in compliance with Section II of pi 966" санатына жататын жүктерге қызмет көрсету бойынша рәсімдер әзірленді және енгізілді, бұл болашақта тасымалданатын жүктің көлемін ұлғайтуға көмектеседі. Әуе кемелеріне қызмет көрсету сапасын жақсарту мақсатында әуежайдың инженерлік-авиациялық қызметтерінің қызметкерлері үшін қашықтықтан оқыту және қызмет көрсетуге рұқсат беру бағдарламасы жаңартылды және қызмет көрсету сапасы мен қауіпсіздік деңгейін жақсарту шеңберінде авиакомпанияның супервайзерлері мен өкілдері үшін жаңа дербес жұмысқа рұқсат беру бағдарламасы құрылды. Бағдарламалар жердегі қызмет көрсету департаментінің барлық қызметкерлерін және әуе кемелеріне қызмет көрсетуге және жолаушыларға қызмет көрсетуге қатысатын үшінші тарап ұйымдарының қызметкерлерін қамтыды және авиакомпанияның маршруттық желісінің барлық әуежайларында жүзеге асырылды. Қызметтің негізгі жұмысы жолаушыларға, багажға және поштаға қызмет көрсетуге, сондай-ақ өсіп келе жатқан сұраныстар мен қажеттіліктерді қанағаттандыруға бағытталған. Әуекомпания жолаушыларға қызметтердің кең спектрін ұсынады. Алайда, Бөлімше жұмысының едәуір бөлігі тек жолаушыларға қызмет көрсетумен ғана емес, сонымен қатар ұшуға дайындық кезінде әуе кемелеріне қызмет көрсетуді қамтамасыз етумен және бақылаумен байланысты.

Бұған жолаушыларды тұраққа қою, отырғызу/түсіру, багажды, жүкті және поштаны тиеу/түсіру кезінде әуе кемелеріне уақтылы сервистік қызмет көрсету, сондай-ақ терминалда да, алаңда да авиациялық қауіпсіздік ережелері мен қауіпсіздік техникасын сақтау кіреді. Әуекомпания жолаушылар үшін ұсынылатын сервистің сапасын арттыруға және дамытуға үнемі ұмтылады.

САТУДЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ

2023 жылы агенттік сату желісі авиакомпаниямен тікелей келісімшарттар бойынша жұмыс істейтін 3 жаңа әуекомпаниямен толықтырылды. Әуекомпания дистрибуцияны кеңейтуді жалғастыруда-Hahn Air бланкілерінде авиабилеттерді сату туралы интерлайн-келісімге қол қойылды, бұл әлемнің 190 еліндегі 100 000-нан астам туристік агенттіктерде "QAZAQ AIR" АҚ-да авиабилеттерді сату мүмкіндігін қамтамасыз етеді. Жолаушылар ағынын арттыру мақсатында Қазақстанның Kaspi және Aviaata ірі онлайн тревел агенттіктерімен промо-акциялар өткізілді. IQ BONUS бағдарламасына қатысушылар саны екі есе өсті.

ӨНІМ БЕРУШІЛЕРМЕН ЖҰМЫС

2023 жылы әуекомпанияда тауарлар мен қызметтерді сатып алу акционер — "Самұрық-Қазына" қоры бекіткен сатып алу тәртібіне және Әуекомпанияның сатып алуды басқару қағидаларына сәйкес жүргізілді. Сатып алудың негізгі принциптеріне жариялылық, ашықтық, негізсіз шектеулерге жол бермеу және экономикалық нәтижеге қол жеткізу үшін қатысушылардың барынша кеңеюі кірді. Сатып алу zakup.sk.kz веб-портал арқылы электрондық форматта жүзеге асырылды, с ашық тендерлер мен бәсекелестік келіссөздерді қоса алғанда, әртүрлі әдістерді қолдану арқылы жүзеге асырылады. Сатып алу туралы шарттарда әлемдік тұрақсыздыққа байланысты сыбайлас жемқорлыққа қарсы және санкциялық ескертпелер енгізілген.

АВИАЦИЯЛЫҚ ТЕХНИКАҒА ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЖӘНЕ ЖӨНДЕУ

Әуекомпания әуе кемелеріне техникалық қызмет көрсету жүйесі қауіпсіздіктің қолайлы деңгейін, пайдаланылатын техниканың техникалық жарамдылығын және ұшақ рейстерінің уақтылығын қамтамасыз етуге бағытталған. 2023 жылы пайдаланушы сертификатын ұзарту, сондай - ақ әуе кемелеріне жедел техникалық қызмет көрсету жөніндегі техникалық блоктың қызметін ұзарту үшін "Қазақстанның авиациялық әкімшілігі" АҚ (бұдан әрі-ААК) уәкілетті ұйымынан сертификаттық тексерулер сәтті жүргізілді. Авиакомпанияның үш ұшағы уәкілетті ұйымда (ААК) танылған ADA (Абу-Даби қ., БАӘ) сертификатталған әуе кемелеріне техникалық қызмет көрсету және жөндеу ұйымында әуе кемелеріне мерзімді техникалық қызмет көрсетуден өтті Pw150a-ның бес қозғалтқышы Pratt & Whitney Canada (Канада), Lufthansa Technik (Германия) және Standard Aero Singapore (Сингапур) қозғалтқыштарын жөндеу ұйымдарында жөнделді, олар уәкілетті ұйымда (ААК) танылды. 2023 жылы 10 инженер ӘК типі (type training) бойынша бастапқы даярлықтан сәтті өтті және ӘК дербес қызмет көрсетуге рұқсат алды. Ұшақтарға техникалық қызмет көрсетуді уақтылы орындау және ұшуларды қауіпсіз орындауға дайындау мақсатында қысқы жағдайларда әуе кемелерін пайдалануға арналған қосымша жерүсті жабдықтары мен құралдары сатып алынды. Техникалық блок 3 бөлімнен тұрады: Әуекомпанияның техникалық блогы қызметкерлерінің штат саны сертификаттық тексерулер жүргізілгеннен кейін оңтайландырылды.

Ұшу жарамдылығын қолдау

бөлімі: ұшуға жарамдылығын қолдау, модификациялау, ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін әуе кемелері мен қозғалтқыштарды өндірушілердің сұранысы бойынша техникалық қызмет көрсету бағдарламасына сәйкес әуе кемелерінің паркі мен компоненттеріне жоспарлы техникалық қызмет көрсету стратегиясын әзірлеу және іске асыру.

Логистика бөлімі: әуе кемелеріне және олардың компоненттеріне уақтылы техникалық қызмет көрсету үшін ғаламдық логистика (қосалқы бөлшектерді, шығын материалдарын, жабдықтар мен құралдарды жеткізуді қамтамасыз ету, сондай-ақ оларды авиациялық техниканы жөндеу үшін сақтау).

ӘК жедел техникалық қызмет көрсету бөлімі:

жедел техникалық қызмет көрсетудің уақтылы орындалуын қамтамасыз ету және әуе кемелеріндегі ақауларды жою үшін авиакомпанияның ұшақтарына тұрақты техникалық қызмет көрсету.

КОМПАНИЯНЫҢ ОҢ ИМИДЖІН ҚҰРУ ЖӘНЕ ҚОЛДАУ

Сыртқы және ішкі коммуникациялар компанияның іскерлік беделін қалыптастыруда маңызды рөл атқарады. Ақпараттық-коммуникациялық жұмыс мақсатты аудиториялармен өзара іс-қимылдың қолданыстағы құралдарын нығайту және дамыту мақсатында жүзеге асырылады.

Әуекомпания жаңа бағыттардың іске қосылуын белсенді түрде жариялайды және жолаушылармен жанжалды жағдайларды шешуге қатысады. PR және жарнама бөлімі билеттерді қайтару, кестедегі өзгерістер, рейстерді іске қосу және жолаушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз етудің негізгі ережелері туралы сұрақтарды қоса алғанда, БАҚ сұраныстары бойынша ақпаратты жедел ұсынады.

Өңірлік авиатасымалдаушының позициясын нығайту және жолаушылар мен серіктестердің адалдығын арттыру үшін әуекомпания бірқатар имидждік және оқиғалық іс шараларды іске асырады:

АҒАШ ОТЫРҒЫЗУ

Астана қаласындағы экологиялық жағдайды және ауа сапасын жақсарту мақсатында әуекомпания қызметкерлері елорданың президенттік саябағында қалалық сенбілікке және ағаш отырғызуға қатысты.

ҚҰРБАН АЙТ

"Құрбан айт" мерекесіне орай әуекомпания қызметкерлері қайырымдылық акциясын бастады, оның аясында елордалық "Амара" хосписінің 120 пациентіне, сондай-ақ аз қамтылған үш отбасына көмек көрсетілді.

БАЛАЛАРҒА АРНАЛҒАН ЭКСКУРСИЯ

Халықаралық балаларды қорғау күніне орай балаларға арналған QAZAQ AIR ұшағына шолу экскурсиясы ұйымдастырылды.

ӘЙЕЛДЕР ЭКИПАЖЫ

2023 жылдың шілдесінде әуекомпания Тарихи рейс жасады: De-Havilland Dash 8-Q400 әуе кемесінің экипажы толығымен әйелдерден тұрды. "Бірінші отандық әйелдер экипажы" жобасы авиакомпания тарихындағы маңызды кезең болды және қоғамда кең резонанс тудырды. Гендерлік мәселелер жиі талқыланатын Орталық Азияда бұл жоба тек PR-науқан емес, әлеуметтік-мәдени өзгерістерге нақты серпін болды. Шетелдік және отандық БАҚ-та және әлеуметтік медиада 200-ден астам жарияланым біздің отандастарымыздың дәлелдегенін атап көрсетеді: мамандықта гендерлік шектеулер жоқ.

PR ROOM AWARDS

Әуекомпания командасы "PR room awards" республикалық PR-Индустрия салалық конкурсында гран-при иегері атанды.

ТҰСАУКЕСЕР

Күзде отандық авиатасымалдаушының бортында алғаш рет "Тұсаукесер" рәсімі өткізілді, ол Қазақстанның дәстүрлері мен мәдени мұрасының маңыздылығын көрсететін символдық оқиға болды. Баланың алғашқы қадамымен байланысты бұл рәсім ұлттық құндылықтарды құрметтеудің белгісі және авиакомпания мен жолаушылар арасындағы байланысты нығайту тәсілі болды.

"QAZAQ AIR хабаршысы" ішкі медиаресурс электрондық корпоративтік басылымы ішкі коммуникациялардың маңызды құралдарының бірі, компания имиджінің құралы және құрамдас бөлігі болып табылады. Бұл Компанияның корпоративтік мәдениеті мен бірыңғай ақпараттық кеңістігін ғана емес, сонымен бірге корпоративтік рухты, қызметкерлердің адалдығы мен адалдығын қалыптастыруға ықпал етеді.

Әуекомпания жолаушылар мен серіктестердің имиджін нығайтуға және сенім деңгейін арттыруға бағытталған іс-шаралар мен PR-науқандарды жүргізуді жалғастыруда, сондай-ақ оның әлеуметтік жауапкершілікке деген ұмтылысын көрсететін әлеуметтік бастамаларға белсенді қатысады. Бұл күш-жігер біздің нарықтағы жағдайымызды нығайтып қана қоймай, Қазақстанның Азаматтық авиациясының дамуына үлес қосатынына сенімдіміз.

НАРЫҚ ҮЛЕСІНІҢ ЖӘНЕ САТУ КӨЛЕМІНІҢ ӨСУІ

Имиджді нығайту, авиабилеттерді сатуды ынталандыру, сондай-ақ жолаушылардың бейілділігін арттыру үшін Әуекомпания бірқатар маркетингтік іс-шараларды жүзеге асырды:

Қыс бойы Авиакомпания жолаушылар үшін барлық бағыттарда спорттық жабдықтарды тегін тасымалдау акциясын ұйымдастырды.

Сатуды ынталандыру мақсатында әуекомпанияның сайтында және авиабилеттерді сату бойынша сервистерімен (aviata.kz және Kaspi travel) бірлесе отыра авиабилеттерге акциялар өткізілді:

9 -11 қаңтар 2023 Kaspi travel

6-8 ақпан 2023 AVIATA.KZ

20 -23 Наурыз 2023 Flyqazaq.com веб-сайтта

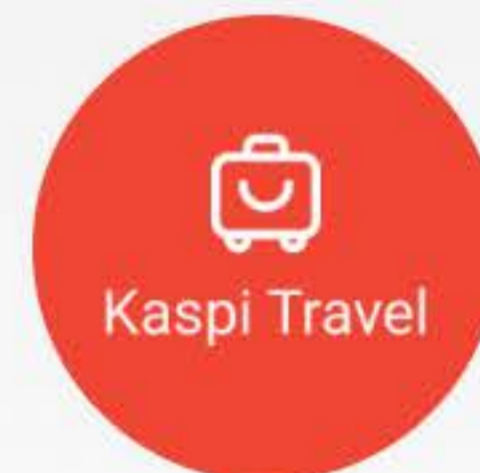
21-23 тамыз 2023 Kaspi travel

25-29 қыркүйек 2023 AVIATA.KZ

24 қараша 2023 Flyqazaq.com веб-сайтта

24-26 қараша 2023 - AVIATA.KZ

Бейілді аудиторияны арттыру үшін IQ BONUS бағдарламасы бойынша қосымша және сәлемдесу бонустарын есептеу бойынша акциялар өткізілді, ол жолаушыларға билеттерге лезде жеңілдік (3% дейін) немесе авиакомпанияның рейстерінде ұшулар үшін бонустарды есептеу мүмкіндігі арасында өз бетінше таңдауды ұсынады; 2023 жылы осы Бағдарламаға қатысушылардың жалпы саны-5 208

Қызметтің қаржылық нәтижелері

Қазіргі уақытта басым қаржылық мақсаттар кіріс деңгейін арттыру және шығыстарды оңтайландыру болып табылады.

Көрсеткіштер, мың теңгемен	2023	2022	2021	23/22
Кірістер	19 609 146	20 415 161	12 753 160	-4%
Операциялық шығыстар	-20 773 671	-18 941 781	-15 112 066	10%
Ағымдағы операциялық қызметтен түскен пайда/залал	-1 164 525	1 473 380	-2 358 906	-179%
Негізгі құралдарды қалпына келтіруден түскен пайда/құнсызданудан болған залал	-1 758 011	1 720 455	-441 593	-202%
Операциялық қызметтен түскен пайда/залал	-2 922 536	3 193 835	-2 800 499	-191%
Басқа кірістер мен шығыстар	-10 461 539	-5 097 381	-4 961 335	-105%
Салық салуға дейінгі залал	-7 539 003	-1 903 546	-7 761 834	-296%
Табыс салығы бойынша шығындар/үнемдеу	-53 252	-4 695 231	1 300 038	98%
Кезең ішіндегі залал	-7 592 255	-6 598 777	-6 461 796	-15%
Есепті жылдағы жалпы жиынтық шығын	-7 592 255	-6 598 777	-6 461 796	-15%

2023 жылғы түсім

Негізгі қызметтен түсетін кірістің 4% - ға төмендеуі Ресей Федерациясының авиациялық билігі тарапынан ұшуға рұқсат беруден бас тартуға байланысты халықаралық ұшу бағдарламасының мәжбүрлі қысқаруы салдарынан туындады, бұл негізінен ішкі бағыттар бойынша кірістердің өсуімен теңестірілді.

Қызметтің қаржылық нәтижелері

Ағымдағы операциялық шығыстар

Операциялық шығындардың өсуі әуе кемелерінің қозғалтқыштарын техникалық қызмет көрсету және жөндеу, әуе кемелерінің қозғалтқыштарын жалға алу, авиациялық отын, әуежай және навигациялық қызмет көрсету бойынша шығындардың артуымен байланысты болды.

Көрсеткіштер, мың теңгемен	2023	2022	2021	23/22
Активтер	31 292 681	34 047 398	29 243 322	-8%
Міндеттемелер	40 891 791	36 263 509	40 225 956	13%
Меншікті капитал	-9 599 116	-2 216 111	-10 982 634	-333%

Авиакомпания активтерінің 2023 жылдың соңында көлемі 31 млрд теңгені құрап, өткен жылмен салыстырғанда 2,8 млрд теңгеге төмендеді. Төмендеу негізінен негізгі құралдардың 1,5 млрд теңгеге азаюымен байланысты, бұл әуе кемелерінің құнының тәуелсіз бағалаушы – «Независимая экспертная оценка» ЖШС тарапынан жүргізілген әділ бағалау нәтижесінде 1,8 млрд теңгеге төмендеуіне әкелді. Сондай-ақ, өз қаражаттарының 2 млрд теңгеге 5,2 млрд теңгеден 3,3 млрд теңгеге дейін азаюы да әсер етті. DHC-8 400 моделіндегі бес әуе кемесінің әділ нарықтық құнын бағалау IBE және Ascend аналитикалық агенттіктерінің жаһандық индикативтеріне негізделген.

Қаржылық нәтижелілік Әуекомпанияның 2023 жылғы жылдық есебінің ажырамас бөлігі болып табылатын Әуекомпанияның 2023 жылғы жылдық аудиттелген қаржылық есептілігінде егжей-тегжейлі ашып көрсетілген.

Негізгі оқиғалар:

- 1) 2023 жылғы кірістер көлемі 2022 жылмен салыстырғанда 4%-ға азайып, 19,6 млрд теңгені құрады;
- 2) 2022 жылмен салыстырғанда EBITDA көрсеткіші төмендеп, 1,3 млрд теңгені құрады (2022 жылы: 3,9 млрд теңге).
- 3) Әуекомпания Алматыдан Бишкекке және Тамчиға тұрақты халықаралық рейстерді, сондай-ақ Алматыдан Үшаралға және Шымкенттен Жезқазғанға өңаралық рейстерді іске қосты.
- 4) Маршруттық желіге әлеуметтік маңызды субсидияланатын маршруттар енгізілді, олар Түркістан, Шымкент, Жезқазған және Петропавловск бағыттарын қамтиды;
- 5) 2023 жылы 2 әуе кемесіне жоспарлы базалық қызмет көрсету (с-чек) жүргізілді, сондай-ақ 3 қозғалтқыштың компоненттеріне капиталды жөндеу жасалды;
- 6) Әуекомпания тарихындағы жолаушылардың рекордтық саны (588 мыңнан астам жолаушы) 26 бағыт бойынша тасымалданды.

Аудиттелген қаржылық есептілікте авиакомпанияның 2023 жылғы негізгі көрсеткіштері мынадай серпінді көрсетті:

Өндірістік

Көрсеткіштер	2023	2022	Δ%
Takeoffs/Landings	8 822	8 564	3%
Passengers Transported	588 407	561 053	5%
Number of Aircraft	5	5	0%

Қаржылық

Көрсеткіштер, млн. теңге	2023	2022	Δ%
Түсім	19 609	20 415	-4%
Шығыстар	(20 774)	(18 942)	-10%
Ағымдағы операциялық қызметтен түскен кіріс/шығын	(1 164)	1 473	-192%
Операциялық қызметтен түскен кіріс/шығын (қайта бағалауды ескере отырып)	(2 922)	3 193	-91%
Қаржылық кірістер	476	344	38%
Қаржылық шығындар	5 107	5 418	6%
Таза кіріс/(шығын)	(7 592)	(6 599)	-15%

Қызметтің қаржылық нәтижелері

Баланс

ЖҚЕ көрсеткіші, млн. теңгемен	2023	2022	Δ
Активтер	31 293	34 047	(2 754)
Капитал	(9 599)	(2 216)	(7 383)
Міндеттемелер	40 892	36 263	4 629

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп

ЖҚЕ көрсеткіші, млн. теңгемен	2023	2022	Δ
Операциялық қызметтен түсетін ақша ағындары	665	4 732	(4 067)
Инвестициялық қызметтен түсетін ақша ағындары	(2 756)	(3 244)	488
Қаржылық қызметтен түсетін ақша ағындары	209	12	197
Ақшалай қаражаттың және оның баламаларының нетто ұлғаюы/(азаяуы)	1 881	1 500	(3 381)
2022 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша ақшалай қаражат және оның баламалары	5 232	3 675	1 557
Бағамдық айырмалардың әсері	86	57	(143)
2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақшалай қаражат және оның баламалары	3 264	5 232	(1 968)

2023 жылғы қарашада Қор "КПМГ Такс энд Эдвайзори" ЖШС-мен консультациялық қызметтер көрсету шарты бойынша төлемдерді жүзеге асыру үшін әуекомпанияның жарғылық капиталын нысаналы толықтыру туралы шешім қабылдады (Қор Басқармасының 02.11.2023 ж. №53/23 шешімі). Капиталдандыру Қордың әуекомпанияның 1000 жай акциясын басымдықпен сатып алу құқығына сәйкес бір жай акция үшін орналастыру бағасы 209 250 теңге бойынша сатып алу жолымен жүзеге асырылды.

2023 жылдың қорытындысы бойынша Авиакомпания ағымдағы операциялық қызметтен шығын алды (-1 164 млн.теңге (2022 жылы: пайда - 1 473 млн. теңге). 2023 жылы операциялық қызметтен болған шығын 2 922 млн. теңгені құрады (2022 жылы: пайда - 3 193 млн.теңге).

Негізгі құралдардың (әуе кемелерінің) 1,758 млн.теңге мөлшеріндегі құнсыздануы теріс фактор болды.

2023 жылы Қор бұрын берген қолданыстағы қарыздар бойынша әуе кемелерін сатып алуға 2,279 млн.теңге сомасына сыйақы есептелді және капиталдандырылды.

Мынадай елеулі ақшалай емес транзакцияларды ескере отырып, 2023 жылы - 7,592 млн. теңге (2022 жылы: - 6,599 млн. теңге) мөлшерінде таза шығын алынды, оның ішінде:

- 2023 жылғы қаржылық шығыстар Қордың 2019 жылы 5 әуе кемесін сатып алуға ұсынған жеңілдікті қарыздардың нарықтық ставкасы бойынша дисконтты амортизациялау есебінен 5,106 млн. теңгені (2022 жылы: 5,418 млн. теңге) құрады;

Таза шығынның болуына байланысты Қор 2023 жылдың қорытындысы бойынша акционерге дивидендтер төлемеу туралы шешім қабылдады.

2023 жылы Жалғыз акционердің авиакомпания мен оның лауазымды тұлғаларының әрекеттеріне өтініштері болған жоқ

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ

ЖҮЙЕ

Әуекомпанияның негізгі стратегиялық міндеті – ұзақ мерзімді құнның өсуі және тұрақты даму. Бұл міндетті орындау үшін стратегияны іске асыруды қолдайтын тиімді корпоративтік басқару жүйесі құрылады. Корпоративтік басқару тиімділік, жеделдік және ашықтық қағидаттарына негізделген.

Корпоративтік басқарудың негізгі ережелері:

- Тұрақты даму

Компания өзінің экономикаға, экологияға және қоғамға әсерін түсінеді және ұзақ мерзімді құнның өсуіне ұмтыла отырып, мүдделі тараптардың мүдделерінің тепе-теңдігін сақтай отырып, ұзақ мерзімді перспективада өзінің тұрақты дамуын қамтамасыз етуі керек. Тұрақты даму мүдделі тараптармен ойластырылған және ұтымды өзара іс-қимыл арқылы жүзеге асырылады.

- Директорлар кеңесі мен атқарушы органның тиімділігі

Директорлар кеңесі ұйымға стратегиялық басшылық етуді және атқарушы органның қызметіне бақылауды қамтамасыз ететін Жалғыз акционерге есеп беретін басқару органы болып табылады.

Атқарушы орган Директорлар кеңесіне есеп береді, ұйымның күнделікті қызметіне басшылықты жүзеге асырады және оның стратегияға, даму жоспарына және Жалғыз акционер мен Директорлар кеңесі қабылдаған шешімдерге сәйкестігін қамтамасыз етеді.

- Тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және аудит

Компанияда тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесі құрылды, бұл Компанияның өзінің стратегиялық және операциялық мақсаттарына қол жеткізуіне ақылға қонымды сенімділікті қамтамасыз етуге бағытталған және Директорлар кеңесі мен атқарушы орган құратын ұйымдастырушылық саясаттардың, рәсімдердің, мінез-құлық пен іс-қимыл нормаларының, басқару әдістері мен тетіктерінің жиынтығы болып табылады.

- Ашықтық

Мүдделі тараптардың мүдделерін сақтау мақсатында Компания өз қызметінің барлық маңызды аспектілері, оның ішінде қаржылық жай-күйі, қызмет нәтижелері, меншік және басқару құрылымы туралы ақпаратты уақтылы және сенімді түрде ашады.

ЖҮЙЕНІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

Әуекомпанияның акцияларының 100%-ы «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-ға тиесілі. Қор қызметінің негізгі мақсаты ұлттық даму институттарының, ұлттық компаниялардың және басқа да заңды тұлғалардың ұзақ мерзімді құндылығын барынша арттыру және олардың әлемдік нарықтардағы бәсекеге қабілеттілігін жоғарылату үшін оған меншік құқығында тиесілі акциялар пакеттерін (қатысу үлестерін) басқару болып табылады. Қор туралы қосымша ақпаратты www.sk.kz ресми веб-сайтынан алуға болады. Жалғыз акционер Әуекомпанияның Жарғысында және QAZAQ AIR корпоративтік басқару кодексінде айқындалған тәртіппен акционердің функцияларын іске асыру арқылы, сондай-ақ Директорлар кеңесі арқылы басқаруға қатысады.

Директорлар кеңесі Қоғамның стратегиялық басшылығын және Басқарма қызметіне бақылауды қамтамасыз ететін Жалғыз акционерге есеп беретін басқару органы болып табылады. Директорлар кеңесі өз функцияларын Қазақстан Республикасының заңнамасына, Қоғамның Жарғысына, Корпоративтік басқару кодексіне, Директорлар кеңесі туралы ережеге және Қоғамның өзге де ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырады. Директорлар кеңесі өз құзыретіне сәйкес даму жоспарын бекітеді, тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және ішкі аудит жүйесінің тиімді жұмыс істеуіне қадағалауды жүзеге асырады, негізгі стратегиялық жобалардың тиімді іске асырылуына мониторингті бекітеді және жүзеге асырады.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚҰРАМЫ

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Директорлар кеңесі келесі бес директордан құралды:

Рысқұлов Айдар Қайратұлы

Директорлар кеңесінің төрағасы,
«Самұрық-Қазына» АҚ мүдделерінің өкілі

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Басқармасының 2023 жылғы 31 тамыздағы № 42/23 шешімімен «QAZAQ AIR» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы, «Самұрық-Қазына» АҚ мүдделерінің өкілі болып сайланды.

Туған жылы

20 қыркүйек 1981

Азаматтығы

Қазақстан Республикасы

Білімі

2014-2015 ж. - жылдары-Назарбаев Университеті, "Іскерлік әкімшілендіру магистрі" (Executive MBA), DUKE University-мен бірлескен бағдарлама.
1998-2002 ж. - жылдары-Қарағанды мемлекеттік университеті. Е. А. Бөкетов, "Қаржы және несие" мамандығы.

Жұмыс тәжірибесі

2023 ж. Тамыз-қазіргі уақытқа дейін-экономика және қаржы жөніндегі Басқарушы директор, "Самұрық-Қазына" АҚ Басқарма мүшесі;
2019 ж. Тамыз-2023 ж. Тамыз - "Самұрық-Энерго" АҚ Экономика және қаржы жөніндегі Басқарушы директоры;
2014 ж. Маусым-2019 ж. Тамыз - "Самұрық-Қазына" ҰАҚ " АҚ Корпоративтік қаржы департаментінің директоры.

Сәтжан Салтанат Ерболқызы

Директорлар кеңесінің мүшесі,
«Самұрық-Қазына» АҚ мүдделерінің өкілі

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Басқармасының 2023 жылғы 7 желтоқсан № 58/23 шешімімен «QAZAQ AIR» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, «Самұрық-Қазына» АҚ мүдделерінің өкілі болып қайта сайланды.

Туған жылы

24 наурыз 1989

Азаматтығы

Қазақстан Республикасы

Білімі

- Австралия ұлттық университеті, «Болашақ» бағдарламасы, экономика бакалавры;
- Сертификатталған және дипломды бухгалтерлер ассоциациясының құрметті мүшесі;
- CFA II деңгейі бар;
- MBA кандидаты.

Жұмыс тәжірибесі

2023 ж. – қазіргі уақытта - "Самұрық-Қазына" АҚ дамыту және жекешелендіру жөніндегі басқарушы директоры;
2021-2023 жылдары - "Самұрық-Қазына" АҚ жиынтық-талдау жұмысы және бақылау департаментінің басшысы.

Эшонкулов Бахтиёр Назаралиевич

Тәуелсіз директор

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Басқармасының 2021 жылғы 26 тамыздағы № 36/21 шешімімен «QAZAQ AIR» АҚ тәуелсіз директоры болып сайланды.

Туған жылы

2 наурыз 1967

Азаматтығы

Қазақстан Республикасы

Білімі

2018 ж. - CIA (сертификатталған ішкі аудитор), Ішкі аудиторлар институты, Хьюстон, АҚШ.

1996-1998 жж. - FCCA, Дипломды алқа бухгалтерлер қауымдастығының бағдарламасы (ACCA), Глазго, Ұлыбритания.

1984-1995 жж. - экономист, экономика ғылымдарының кандидаты, М.В. Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университеті

Жұмыс тәжірибесі

2020-2023: Independent Director, Member of the Board of Directors at JSC "Kazpost".

2018 - Present: Chief Financial Officer, AstanaInvestments LLC, Houston, USA.

2019-2020: Partner, IFRS Consultant, RSM Qazaqstan, Almaty, Kazakhstan.

Бергенев Адылгазы Садвокасович

Тәуелсіз директор

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Басқармасының 2022 жылғы 02 желтоқсандағы №66/22 шешімімен «QAZAQ AIR» АҚ тәуелсіз директоры болып сайланды.

Туған жылы

15 мамыр 1958

Азаматтығы

Қазақстан Республикасы

Білімі

Жоғары

Жұмыс тәжірибесі

Республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау жөніндегі есеп комитетінің мүшесі.

Наурызбаев Еркін Әнесұлы

Басқарма төрағасы - Директорлар кеңесінің мүшесі

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Басқармасының 2022 жылғы 02 желтоқсандағы №66/22 шешімімен «QAZAQ AIR» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі болып сайланды.

Туған жылы	5 желтоқсан 1981
Азаматтығы	Қазақстан Республикасы
Білімі	2005-2007 жж. – АҚШ ӘӘК ұшқыштар мектебі; 2004-2005 жж. – Түркия Республикасының ӘШҚҚ мектебі; 1999-2004 жж. – Түркия Республикасы ӘӘК әскери-әуе академиясы.
Жұмыс тәжірибесі	2022 жылғы 09 қыркүйектен – қазіргі уақытқа дейін - «QAZAQ AIR» АҚ Басқарма төрағасы; 2022 жылғы 11 маусымнан - 2022 жылғы 09 қыркүйекке дейін - «QAZAQ AIR» АҚ Басқарма Төрағасының міндетін атқарушы; 2020 жылдан – 2022 жылғы 11 маусымға дейін - Персоналды даярлау қызметінің басшысы - «QAZAQ AIR» АҚ Басқарма мүшесі.

2023 жылы Директорлар Кеңесі құрамындағы өзгерістер

- "Самұрық-Қазына" АҚ Басқармасының 2023 жылғы 24 тамыздағы № 41/23 шешімімен Н.Н. Нұрбаеваның Қоғамның Директорлар кеңесінің төрағасы, "Самұрық-Қазына" АҚ мүдделерінің өкілі ретіндегі өкілеттігі мерзімінен бұрын тоқтатылды.
- 2023 жылғы 31 тамызда А.К. Рысқұлов Қоғамның Директорлар кеңесінің төрағасы, "Самұрық-Қазына" АҚ мүдделерінің өкілі болып сайланды (№42/23 хаттама).
- 2023 жылғы 7 желтоқсанда Т.С. Шариповтың Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшесі, "Самұрық-Қазына" АҚ мүдделерінің өкілі ретіндегі өкілеттігі мерзімінен бұрын тоқтатылды (№58/23 хаттама). Сол шешіммен С.Е. Сәтжан Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшесі, "Самұрық-Қазына" АҚ мүдделерінің өкілі болып сайланды.

Директорлар кеңесінің отырыстарына қатысу:

Р/с №	Т.А.Ә.	Директорлар кеңесінің отырыстарына қатысу, %-бен	Директорлар кеңесінің құрамында болу кезеңі
1	Нурбаева Н.Н.	100%	01.01.2023 - 24.08.2023
2	Рыскулов А.К.	100%	31.08.2023 - 31.12.2023
3	Шарипов Т.С.	100%	01.01.2023 - 07.12.2023
4	Сәтжан С.Е.	100%	07.12.2023 - 31.12.2023
5	Эшонкулов Б.Н.	100%	01.01.2023 - 31.12.2023
6	Бергенев А.С.	100%	01.01.2023 - 31.12.2023
7	Наурызбаев Е.А.	100%	01.01.2023 - 31.12.2023

Корпоративтік басқару

Директорлар кеңесі отырыстарының ұзақтығы

No.	Meeting Number and Date	Meeting Type	Duration
1	27.02.2023 жылғы № 84 ДК отырысы	Бетпе-бет	2 сағ 30 мин
2	13.03.2023 жылғы № 85 ДК отырысы	Бетпе-бет	15 мин
3	19.04.2023 жылғы № 86 ДК отырысы	Сырттай	-
4	24.04.2023 жылғы № 87 ДК отырысы	Бетпе-бет	2 сағ 30 мин
5	23.06.2023 жылғы № 88 ДК отырысы	Бетпе-бет	2 hr
6	03.08.2023 жылғы № 89 ДК отырысы	Бетпе-бет	1 сағ 30 мин
7	29.08.2023 жылғы № 90 ДК отырысы	Бетпе-бет	2 сағ 12 мин
8	17.11.2023 жылғы № 91 ДК отырысы	Бетпе-бет	2 сағ
9	27.12.2023 жылғы № 92 ДК отырысы	Бетпе-бет	1 сағ
10	29.12.2023 жылғы № 93 ДК отырысы	Бетпе-бет	30 мин

Директорлар кеңесінің 2023 жылғы жұмыс қорытындысы

2023 жылы Директорлар кеңесінің отырыстары Қоғамның Директорлар кеңесінің жұмыс жоспарына сәйкес тұрақты негізде өткізілді. Сонымен қатар, қажет болған жағдайда Директорлар кеңесі кезектен тыс отырыстар өткізді. Есепті кезеңде барлығы Директорлар кеңесінің 10 отырысы өткізілді, оның ішінде 9 күндізгі отырыс, 1 сырттай отырыс. Барлығы 82 мәселе қаралды.

Директорлар кеңесі 2023 жылы санаттар бойынша қараған мәселелер:

Стратегиялық мәселелер	<ul style="list-style-type: none">- "QAZAQ AIR" АҚ бәсекелестік ортаға беру жөніндегі Жол картасының орындалу мәртебесі;- Орналастыру (өткізу), Қоғамның жарияланған акцияларының саны шегінде орналастырылатын (өткізілетін) акциялардың саны, оларды орналастыру тәсілі мен бағасы;- "QAZAQ AIR" АҚ-ның 2024-2028 жылдарға арналған Бизнес-жоспарын бекіту.
Экономика және қаржы саласындағы мәселелер	<ul style="list-style-type: none">- "QAZAQ AIR" АҚ-ның 2022 жылғы жылдық қаржылық есептілігін алдын ала бекіту;- "QAZAQ AIR" АҚ контрагент Банкіне баланстық және баланстан тыс міндеттемелер бойынша лимиттер белгілеу;- "QAZAQ AIR" АҚ-ның "Қазпошта" АҚ-на қойылатын талаптарын белгілеу.
Есептер	<ul style="list-style-type: none">- Қоғамның ұшу қауіпсіздігі бойынша есептері;- Стандарттарға сәйкестікті бақылау бойынша есептер;- Қоғамның тәуекелдері бойынша есептер;- Ішкі аудит қызметінің есептері;- Қоғамның комплаенс қызметінің қызметі туралы есептер;- Қоғамның Бизнес-жоспарының орындалуы туралы есептер;- Қоғамның Директорлар кеңесінің 2022 жылғы қызметі туралы есеп;- "Самұрық-Қазына" АҚ-ның 2019 жылғы 01 шілдеден 2022 жылғы 01 маусымға дейінгі кезеңдегі қоғамның Қаржы-шаруашылық қызметін жоспардан тыс тексеру нәтижелері бойынша түзету іс-қимылдары жоспарының орындалуы туралы есептер;- Бизнес-процестерді, қызметті жақсарту және қоғамның техникалық блогын дамыту жөніндегі жоспардың орындалуы туралы есептер;- Қоғамның 2022 жылғы жылдық есебі;- Қоғамның Басқарма мүшелерінің 2022-2023 жылдар кезеңіндегі жұмыс нәтижелері туралы есептер.

Корпоративтік басқару

Корпоративтік басқару мәселелері	<ul style="list-style-type: none"> - Қоғамның Директорлар кеңесінің комитеттерін құру, олар туралы Ережелерді бекіту, Қоғамның Директорлар кеңесі комитеттерінің мүшелерін сайлау; - "QAZAQ AIR" АҚ Корпоративтік басқару кодексінің 2022 жылғы қағидаттары мен ережелерін сақтау/сақтамау туралы есеп; - "QAZAQ AIR" АҚ корпоративтік басқаруды жетілдірудің 2023-2024 жылдарға арналған жоспары; - "QAZAQ AIR" АҚ Ішкі аудит қызметінің 2023-2025 жылдарға арналған қызметін жетілдіру жоспары; - "QAZAQ AIR" АҚ корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі 2023-2024 жылдарға арналған жоспардың орындалуы туралы есеп; - Қоғамның тәуелсіз директорының басқа ұйымда қызмет атқаруын мақұлдау.
Персоналды басқару мәселелері	<ul style="list-style-type: none"> - Қоғамның ішкі аудит қызметі басшысының өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату; - Қоғамның ішкі аудит қызметінің басшысын тағайындау; - Қызметкерлердің жалпы санын және қоғамның ұйымдық құрылымын бекіту; - "QAZAQ AIR" АҚ Басқарма Төрағасы мен мүшелерінің, ішкі аудит қызметі басшысының 2023 жылға арналған қызметінің негізгі көрсеткіштерінің түзетілген карталарын бекіту; - 2026 жылдың соңына дейін қоғам кадрларын ұлттандыру жоспарын қарау; - Лауазымдық нұсқаулықтарды бекіту/ Басқарма Төрағасы, CEO-1, комплаенс қызметінің басшысы, Ішкі аудит қызметінің басшысы және Қоғамның Корпоративтік хатшысы лауазымдарының сипаттамасы; - Қоғамның Басқарма мүшелерін сайлау; - Басқарма Төрағасы мен мүшелерінің, Корпоративтік хатшының, комплаенс қызметінің басшысы мен қоғамның ішкі аудит қызметінің басшысының 2022 жылғы нақты мәндерімен қызметінің негізгі көрсеткіштерін бекіту; - Қоғамның комплаенс қызметінің қазіргі басшысының өкілеттігін ұзарту; - Қоғам қызметкерлеріне тәртіптік жаза қолдану.
Ішкі нормативтік құжаттарды бекіту/өзектендіру	<ul style="list-style-type: none"> - "QAZAQ AIR" АҚ Басқарма Төрағасына, Басқарма мүшелеріне, ішкі аудит қызметінің, комплаенс қызметінің қызметкерлеріне және Корпоративтік хатшысына әлеуметтік қолдау көрсету қағидалары; - "QAZAQ AIR" АҚ-ның 2023-2028 жылдарға арналған кадрлық саясаты; - "QAZAQ AIR" АҚ Директорлар кеңесі туралы ереже; - "QAZAQ AIR" АҚ Директорлар кеңесінің комитеттері туралы ережелер; - "QAZAQ AIR" АҚ басшы қызметкерлеріне еңбекақы төлеу, қызметін бағалау, сыйақы және сыйлықақы беру қағидалары; - "QAZAQ AIR" АҚ Ішкі аудит қызметінің, комплаенс қызметінің және корпоративтік хатшысының қызметкерлеріне еңбекақы төлеу, қызметін бағалау және сыйлықақы беру қағидалары.
Жоспарлар	<ul style="list-style-type: none"> - "QAZAQ AIR" АҚ Ішкі аудит қызметінің 2023 жылға арналған түзетілген жылдық аудиторлық жоспары; - "QAZAQ AIR" АҚ Ішкі аудит қызметінің 2024 жылға арналған Жылдық аудиторлық жоспары; - "QAZAQ AIR" АҚ комплаенс қызметінің 2024 жылға арналған жұмыс жоспары; - "QAZAQ AIR" АҚ Директорлар кеңесінің 2024 жылға арналған жұмыс жоспары.
Директорлар кеңесінің Қоғамның Жалғыз акционерінің қарауына шығарған мәселелер:	<ul style="list-style-type: none"> - Қоғамның 2022 жылғы жылдық қаржылық есептілігін бекіту; - Қоғамның жарғысын жаңа редакцияда бекіту; - Қоғамның директорлар Кеңесі туралы ережеге өзгерістер мен толықтырулар енгізу.

2023 жылы ұсынылатын материалдардың заңнама талаптарына, қоғамның құрылтай және ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес келмеуі салдарынан Директорлар кеңесі және/немесе жалғыз акционер шешім қабылдаудан бас тартқан Директорлар кеңесінің және/немесе жалғыз акционердің қарауына ұсынылған мәселелер болған жоқ.

Директорлар кеңесін бағалау

Қоғам Басқармасының 2018 жылғы 24 сәуірдегі № 31 шешімімен бекітілген Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінің, Директорлар кеңесінің төрағасының, мүшесінің және Корпоративтік хатшының қызметін бағалау жөніндегі саясатқа сәйкес Директорлар кеңесінің мүшелері 2023 жылға Өзін - өзі бағалау жүргізді (тиімділікті өзара бағалау-360 градусқа сауалнама жүргізу). Өзін-өзі бағалау нәтижелері осы есепке қоса беріледі.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ КОМИТЕТТЕРІ

Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 27 ақпандағы шешіміне (№84 хаттама) сәйкес директорлар Кеңесі жанынан мынадай комитеттер құрылды:

- Аудит және тәуекелдер жөніндегі Комитет;
- Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі Комитет.

Аудит және тәуекелдер жөніндегі Комитет

Аудит және тәуекелдер жөніндегі Комитет Қоғамның Директорлар кеңесінің Консультативтік-кеңесші органы болып табылады және қаржылық есептілік; стратегиялық, қаржылық, құқықтық, операциялық, комплаенс тәуекелдерді, орнықты даму саласындағы тәуекелдерді, сондай-ақ ұшу қауіпсіздігіне байланысты тәуекелдерді қоса алғанда, тәуекелдерді ішкі бақылау және басқару мәселелерін тереңдетіп пысықтау үшін құрылған; сыртқы аудит; ішкі аудит; заңнаманы сақтау.

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша комитет құрамы:

Эшонкулов Б.Н. - Комитет Төрағасы;
Бергенев А.С. – Комитет мүшесі.

Комитет отырыстарына қатысу:

Р/с №	Т.А.Ә.	Комитет отырыстарына қатысу, %-бен	Комитет құрамында болу кезеңі
1	Эшонкулов Б.Н.	100% (9/9)	27.02.2023 - 31.12.2023
2	Бергенев А.С.	100% (9/9)	27.02.2023 - 31.12.2023
3	Шарипов Т.С. (дауыс беру құқығы жоқ сарапшы)	87.5% (7/8)	27.02.2023 - 31.12.2023

Комитет отырыстары

Комитеттің 9 бетпе-бет отырысы 2023 жылы өтті, онда 38 мәселе қаралды.

Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі Комитеті

Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі Комитет Қоғамның Директорлар кеңесінің Консультативтік-кеңесші органы болып табылады және қызметтің уәждемелік түйінді көрсеткіштерін тағайындау, қою, қызметін бағалау, сыйақы беру және атқарушы орган басшысының және мүшелерінің сабақтастығын жоспарлау, корпоративтік хатшыны және қоғамның өзге де қызметкерлерін тағайындау және сыйақы беру мәселелері бөлігінде Қоғамның Директорлар кеңесінің функцияларын тиімді орындауға жәрдемдесу мақсатында құрылды. сыйақыларын Қоғамның Директорлар кеңесі жүзеге асырады.

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша комитет құрамы:

- Бергенев А.С. – Комитет Төрағасы;
- Эшонкулов Б.Н. – Комитет мүшесі;
- Сәтжан С.Е. – Комитет мүшесі.

Комитет отырыстарына қатысу:

Р/с №	Т.А.Ә.	Комитет отырыстарына қатысу, %-бен	Комитет құрамында болу кезеңі
1	Бергенев А.С.	100% (8/8)	27.02.2023 - 31.12.2023
2	Эшонкулов Б.Н.	100% (8/8)	27.02.2023 - 31.12.2023
3	Шарипов Т.С.	87.5% (7/8)	27.02.2023 - 27.12.2023
4	Сәтжан С.Е.	-	27.12.2023 - 31.12.2023

Корпоративтік басқару

Комитет отырыстары

Комитеттің 8 күндізгі отырысы 2023 жылы өтті, онда 30 мәселе қаралды.

Директорлар кеңесінің комитеттері мәселелерді өз құзыретіне сәйкес қарады, сондай-ақ комитеттердің 2023 жылға арналған жұмыс жоспарларын басшылыққа алды.

Директорлар кеңесі комитеттердің барлық ұсынымдарын қабылдады.

Директорлар кеңесі мүшелерінің сыйақысы

Авиакомпанияның Жарғысына сәйкес Жалғыз акционер Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшелеріне өз міндеттерін орындағаны үшін сыйақылар мен шығыстарды өтеу мөлшері мен шарттарын айқындайды. Тәуелсіз директорларға сыйақы төленеді және шарттарға сәйкес өз функциялары шеңберінде атқаратын міндеттеріне байланысты шығыстар өтеледі.

Ішкі аудит қызметі

Ішкі аудит қызметі жұмысының негізгі мақсаты Директорлар кеңесіне Компаниядағы тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару жүйелерін жетілдіруге бағытталған тәуелсіз және объективті кепілдіктер мен консультациялар беру болып табылады.

Қызмет ішкі аудитті ұйымдастыруды және жүзеге асыруды қамтамасыз ететін, Директорлар кеңесіне ұйымдық тұрғыдан бағынатын және функционалдық есеп беретін орган болып табылады.

Қызмет Компанияның тәуекелдерін талдау негізінде әзірленген және Директорлар кеңесі бекіткен Жылдық аудиторлық жоспарға сәйкес Компанияның бизнес-процестеріне ішкі аудитті жүзеге асырады. Қызмет өз жұмысында Қызмет туралы ережені, Ішкі аудитті ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулықты, сондай-ақ Ішкі аудиторлар институтының Ішкі аудиттің халықаралық кәсіби стандарттарын және оларға практикалық нұсқауларды басшылыққа алады.

2023 жылы Ішкі аудит қызметі Жылдық аудиторлық жоспарда, сондай-ақ Компанияның Директорлар кеңесінің тапсырмалары шеңберінде көзделген іс-шараларды (аудиттер мен тексерулер) іске асырды. Атап айтқанда:

компания басшылығының 2022 жылға арналған уәждемелік ҚТК орындауына аудит жүргізілді;

2022 жылғы 4 тоқсанда жүргізілген коммерциялық блок аудитінің нәтижелеріне аудит объектісі кейіннен есепке қол қоя отырып және түзету іс-қимылдарының жоспарын басшылыққа ала отырып және қабылдай отырып, ұсынымдар бөлігінде түзетулер енгізілді;

лауазымдарды бағалау процесінің тиімділігін бағалауды қоса алғанда, Еңбек ресурстарын ұйымдастыру және басқару тиімділігіне аудит жүргізілді.

Орындалған аудиторлық тапсырмалардың нәтижелері бойынша компания басшылығына бизнес-процестерді ішкі бақылау жүйесін жетілдіру және Компания қызметінің тиімділігіне теріс әсер ететін бұзушылықтарды жою бойынша ұсынымдар ұсынылды.

Қызмет тұрақты негізде берілген ұсынымдардың орындалуына мониторинг жүргізді.

БАСҚАРМА ҚҰРАМЫ

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Наурызбаев Еркін Әнесұлы

Басқарма төрағасы - Директорлар кеңесінің мүшесі

Әуекомпанияның Жалғыз акционерінің 2022 жылғы 1 қыркүйектегі ("Самұрық-Қазына" АҚ басқармасының № 48/22 ХАТТАМАСЫ) шешімімен Еркін Әнесұлы Наурызбаевты 2022 жылғы 9 қыркүйектен бастап әуекомпанияның Басқарма Төрағасы лауазымына тағайындау келісілді. 2022 жылғы 30 қыркүйектегі № 491 Бұйрығымен Еркін Әнесұлы Наурызбаев әуекомпанияның Басқарма Төрағасы қызметіне тағайындалды.

Туған жылы

5 желтоқсан 1981

Азаматтығы

Қазақстан Республикасы

Білімі

2005-2007 жж. – АҚШ ӘӘК ұшқыштар мектебі;
2004-2005 жж. – Түркия Республикасының ӘШҚҚ мектебі;
1999-2004 жж. – Түркия Республикасы ӘӘК әскери-әуе академиясы.

Жұмыс тәжірибесі

2022 жылғы 09 қыркүйектен – қазіргі уақытқа дейін - «QAZAQ AIR» АҚ Басқарма төрағасы;
2022 жылғы 11 маусымнан - 2022 жылғы 09 қыркүйекке дейін - «QAZAQ AIR» АҚ Басқарма Төрағасының міндетін атқарушы;
2020 жылдан – 2022 жылғы 11 маусымға дейін - Персоналды даярлау қызметінің басшысы - «QAZAQ AIR» АҚ Басқарма мүшесі.

Өміралиев Әділбек Жұмабайұлы

Қаржы директоры

Әуекомпанияның Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 17 қарашадағы шешімімен (№91 хаттама) әуекомпанияның Басқарма мүшесі ретінде Қаржы директоры Әділбек Жұмабайұлы Өміралиев сайланды.

Туған жылы

29 қаңтар 1985

Азаматтығы

Қазақстан Республикасы

Білімі

2007 жылы Мәскеу мемлекеттік университетін бітірді. Ломоносов, Есептеу математикасы және кибернетика
2009 жылы Қазақ экономика, қаржы және халықаралық университетін бітірген сауда-саттық Т. Рысқұлова, Қаржы
2014 – 2015 жылдары MBA бағдарламасы бойынша Еуропалық University Business School бітірді
2016 – 2018 жылдар, халықаралық әуе көлігі қауымдастығы-IATA Training Center, Airline Management Diploma

Жұмыс тәжірибесі

2010 жыл – 2019 жыл "Самұрық-Қазына" АҚ активтерді және көлік және логистика секторын дамыту департаментінің аға менеджері.
2009 жыл – 2010 жыл - "Зерде" Ұлттық инфокоммуникациялық холдингі" АҚ, Ақпараттық және коммуникациялық технологияларды дамыту департаментінің бас сарапшысы.

Корпоративтік басқару

2023 жылғы Әуекомпания Басқармасының құрамындағы өзгерістер

- Әуекомпанияның Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 29 тамыздағы шешімімен (№90 хаттама) қолданыстағы құрамдағы басқарманың өкілеттік мерзімі 2024 жылғы 8 қыркүйекті қоса алғанда ұзартылды.
- 2023 жылдың 17 қарашасында Әуекомпанияның Директорлар кеңесінің шешімімен (№ 91 хаттама) С.Е.Уразованың Құқықтық сүйемелдеу, персоналды басқару және қамтамасыз ету жөніндегі Басқарушы директор ретіндегі өкілеттіктері мерзімінен бұрын тоқтатылып Әуекомпанияның Басқарма мүшесі ретінде Қаржы директоры Өмірәлиев Әділбек Жұмабайұлы тағайындалды.
- Әуекомпанияның Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 29 желтоқсандағы шешімімен (№93 хаттама) техникалық директор М. П. Мардонаевтың әуекомпанияның Басқарма мүшесі ретіндегі өкілеттігі мерзімінен бұрын тоқтатылды.

Әуекомпания Басқармасының 2023 жылғы жұмысы туралы есеп

Әуекомпания басқармасы өз қызметін авиакомпанияның Жарғысына сәйкес жүзеге асырады, авиакомпанияның ағымдағы қызметінің мәселелерін шешеді, жалғыз акционер - "Самұрық - Қазына" АҚ және Әуекомпанияның Директорлар кеңесінің шешімдерін орындайды.

2023 жылы авиакомпания Басқармасының 52 отырысы өткізілді, оның ішінде күндізгі – 32, сырттай – 20. Барлығы 100 сұрақ қаралды.

2023 жылы авиакомпания басқармасы шешімдер қабылдап, келесі мәселелерді қарады:

- "QAZAQ AIR" АҚ мәмілелерін жасасу туралы, оның ішінде Қозғалтқыштар мен ӘАО жөндеу бойынша жеткізушілерді бекіту туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ автокөлігін сатып алуға мәміле жасасу туралы;
- жасауға мүдделілігі бар мәмілелер жасасу туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ қызметкерлерінің лауазымдық айлықақыларының схемасын бекіту туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ штат кестесін бекіту туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ қызметкерлеріне әлеуметтік қолдау көрсету қағидаларына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ қызметкерлеріне еңбекақы төлеу, сыйлықақы беру және олардың қызметін бағалау қағидаларына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ-да шарттарды дайындау, келісу, жасасу, орындау және сақтау мониторингі қағидаларына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ жаңа редакцияда нысанды киім кию ережесін және айырым белгілерін бекіту туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ қызметкерлерін арнайы киіммен, арнайы аяқ киіммен және басқа да қорғаныс құралдарымен жаңа редакцияда қамтамасыз ету туралы ережені бекіту туралы;
- лауазымдық айлықақылардың жаңа схемасына көшу жоспарын бекіту туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ-да талап-арыз жұмысы туралы ережені бекіту туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ шарттары мен келісімдерінің үлгілік нысандарын бекіту туралы;
- Palazzo degli Affari БО-да жалға алынатын "QAZAQ AIR" АҚ аумағында күндізгі тұрақ беру ережесі туралы ережені бекіту туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ тауар-материалдық қорлары мен негізгі құралдарын жаңа редакцияда қабылдау, беру, есептен шығару жөніндегі рәсімді бекіту туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ жолаушылар мен багажды әуе тасымалының жаңа редакциядағы жалпы ережелерін бекіту туралы;
- 2024 жылға арналған "QAZAQ AIR" АҚ бюджетін бекіту туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ қызметкерлеріне 2022 жылға сыйақы төлеу туралы.

Қоғамның Директорлар кеңесінің қарауына мынадай мәселелер алдын ала мақұлданды және шығарылды:

- "QAZAQ AIR" АҚ тәуекелдер жөніндегі есебін алдын ала мақұлдау туралы;
- ұшу қауіпсіздігі жөніндегі Есепті алдын ала мақұлдау туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ стандарттарына сәйкестікті бақылау жөніндегі Есепті алдын ала мақұлдау туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ жылдық қаржылық есептілігін алдын ала мақұлдау туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ контрагент банкітеріне баланстық және баланстан тыс міндеттемелер бойынша лимиттер белгілеу туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ-ның 2022-2026 жылдарға арналған Бизнес-жоспарының орындалуы туралы есепті алдын ала мақұлдау туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ Жарғысын алдын ала мақұлдау және Директорлар кеңесінің қарауына жаңа редакцияда шығару туралы;
- CEO-1 лауазымдық нұсқаулықтарын алдын ала мақұлдау туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ бизнес-процестерін, қызметін жақсарту және техникалық блогын дамыту жөніндегі жоспардың орындалуы туралы есепті алдын ала мақұлдау туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ Қаржы-шаруашылық қызметінің "Самұрық-Қазына" АҚ жоспардан тыс тексеру нәтижелері бойынша түзету іс-қимылдары жоспарының орындалуы туралы есепті алдын ала мақұлдау туралы;
- 2023 жылға арналған "QAZAQ AIR" АҚ Басқарма Төрағасы мен мүшелері үшін қызметтің негізгі көрсеткіштері мен олардың нысаналы мәндеріне түзетулерді алдын ала мақұлдау туралы;
- Директорлар кеңесінің қарауына бөлімшелердің қызметіне функционалдық талдау жасау және "QAZAQ AIR" АҚ қызметкерлерінің жалпы санын және ұйымдық құрылымын бекіту туралы;
- 2026 жылдың соңына дейін "QAZAQ AIR" АҚ кадрларын ұлттандыру жоспарын Директорлар кеңесінің қарауына шығару туралы;

Корпоративтік басқару

- 2022 жылғы нақты мәндері бар "QAZAQ AIR" АҚ Төрағасы мен басқарма мүшелері қызметінің негізгі көрсеткіштерін алдын ала мақұлдау және 2022 жылғы жұмыс қорытындылары бойынша сыйақы төлеу туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ бәсекелестік ортаға беру жөніндегі Жол картасының орындалу мәртебесін Директорлар кеңесінің қарауына шығару туралы;
- тәуелсіз Жекешелендіру жөніндегі консультанттың қызметтеріне ақы төлеу мақсатында "QAZAQ AIR" АҚ жарғылық капиталын ұлғайту жөніндегі мәселені Директорлар кеңесінің қарауына шығару туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ-ның 2024-2028 жылдарға арналған Бизнес-жоспарын алдын ала бекіту туралы;
- "QAZAQ AIR" АҚ Кадр саясаты Директорлар кеңесінің қарауына алдын ала мақұлдау және шығару туралы; -CEO-1 деңгейіндегі лауазымдық нұсқаулықтарды/ лауазымдық сипаттамаларды алдын ала мақұлдау туралы.

2023 жылы Қоғам басқармасының отырыстары тұрақты негізде өткізілді, Басқарма Директорлар кеңесінің, Қоғамның Жалғыз акционерінің қарауына шығаратын мәселелер бойынша тиісті шешімдер қабылданды және қажетті тапсырмалар берілді.

2023 жылдың негізгі оқиғалары:

1. 2023 жылғы 3 мамырда авиакомпания Басқармасының №21-2023 шешімімен "Samruk Business Academy" ЖМ өткізген қоғам лауазымдарын бағалау жобасының нәтижелері бойынша Авиакомпания қызметкерлерінің лауазымдық жалақыларының схемалары бекітілді.
2. 2023 жылғы 7 желтоқсанда авиакомпания Басқармасының №48-2023 шешімімен жаңа редакциядағы жолаушылар мен багажды әуе тасымалдаудың жалпы ережелері бекітілді.

КОМПЛАЕНС ҚЫЗМЕТІ

Комплаенс қызметі жұмысының негізгі мақсаты комплаенс бағдарламасын енгізу, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша саясатты айқындау, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалауды қоса алғанда, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі іс-шаралардың іске асырылуына бақылауды жүзеге асыру, заңнамаға және үздік халықаралық практикаларға сәйкес ашықтық пен сенімділік қағидаттары негізінде ішкі корпоративтік мәдениетті қалыптастыру болып табылады. Аталған құрылымның болуы «QAZAQ AIR» АҚ-ның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының әртүрлі элементтерін іске асыруға жүйелі тәсілді әзірлеуге ықпал етеді.

Есепті кезеңде Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарына және халықаралық стандарттардың ұсынымдарына сәйкес комплаенс жүйесін құру және қалыптастыру бойынша жоспарлы жұмыс жүргізілді.

Комплаенс қызметін реттеу, әдеп, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, мүдделер қақтығысын реттеу, комплаенс тәуекелдерін, оның ішінде үшінші тараптармен қарым-қатынас орнату кезінде туындайтын тәуекелдерді сәйкестендіру және басқару саласындағы құжаттарды әзірлеу және бекіту мәселелері бойынша іс-шаралар іске асырылды.

Компанияда Жарғыға комплаенс қызметінің жұмыс істеу тәртібі туралы мәселелерді қамтитын өзгерістер мен толықтырулар, Комплаенс қызметі туралы ереже, Мінез-құлық кодексі, Сыбайлас жемқорлық пен алаяқтыққа қарсы іс-қимыл саясаты, Бастамашылық ақпараттандыру саясаты, Мүдделер қақтығысын реттеу саясаты, Контрагенттердің сенімділігін тексеру қағидалары бекітілді.

Компания ішіндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарды реттейтін негізгі құжаттар Мінез-құлық кодексі және Сыбайлас жемқорлық пен алаяқтыққа қарсы іс-қимыл саясаты болып табылады. Бұл құжаттарда Компания өз қызметінде кез келген нысандағы және көріністегі сыбайлас жемқорлыққа жол бермейтінін ашық мәлімдейді және Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет деңгейін арттыруға жәрдемдесуді өзінің парызы деп санайды.

Мәселен, үздік әлемдік тәжірибеге сәйкес, корпоративтік басқарудың жоғары деңгейін, мәдениет комплаенсін сақтау және Компания қызметкерлері арасында кез келген бұзушылықтарға нөлдік төзімділікті нығайту мақсатында жаңа редакциядағы Мінез-құлық кодексі бекітілді. Онда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мен іскерлік мінез-құлық стандарттарына байланысты жаңа аспектілер пайда болды.

Саясаттармен пайдаланушыларға түсінікті тілдерде танысуға болады. Комплаенс саласындағы негізгі құжаттар Компанияның корпоративтік сайтында орналастырылған.

Компанияның сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарын, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша реттеуші ортадағы өзгерістерді, сыйлықтар қабылдауды/сыйға тартуды, Компанияда жедел желінің жұмыс істеуін, сондай-ақ анықталған кемшіліктерді жоюға және бұзушылықтар жасауға жол бермеуге бағытталған ұсынымдарды (комплаенс тәуекелдерді басқару шеңберінде) қамтитын ақпараттық жіберілімдерді жүзеге асыру жолымен корпоративтік коммуникацияны күшейтуге баса назар аударылды.

Бизнесті әдепті жүргізудің және сыбайлас жемқорлықты болдырмаудың жалпы корпоративтік мәдениетін дамыту шеңберінде Қазақстан Республикасы

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі қызметкерлерінің қатысуымен кеңес өткізілді. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет тарапынан мемлекет жүргізіп отырған сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың негізгі бағыттары, сыбайлас жемқорлықтың алдын алу жөніндегі құралдар ұсынылды, сондай-ақ қызметкерлерді қызықтыратын сұрақтарға жауаптар берілді. Кеңес шеңберінде Комплаенс қызметі Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жүйесінің жұмыс істеуі туралы, Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері жөніндегі заңнамасына енгізілген өзгерістер туралы оқыту жүргізді. Практикалық мысалдар келтіре отырып, мүдделер қақтығысы жағдайларын реттеу тәртібі туралы толық түсініктемелер берілді.

Кеңсе бөлмелерінде жедел желі байланыстары бар ақпараттық стендтер орналастырылған. Компанияның сайтында Комплаенс қызметі туралы жекелеген бөлім құрылды, комплаенс саласындағы негізгі құжаттар, сондай-ақ Комплаенс қызметінің басшысымен тікелей байланысу тәсілдері көрсетілді. Осы тәсілдерді қолдану әртүрлі мүдделі тараптардың Компанияның комплаенс жүйесін түсінуіне ықпал етуі мүмкін. Корпоративтік басқарудың үздік әлемдік тәжірибесіне сүйене отырып, Комплаенс қызметі өзінің өзектілігі мен қойылған мақсаттарға сәйкестігін қамтамасыз ету үшін қолданыстағы комплаенс құжаттары мен рәсімдерін тұрақты негізде жақсартуға ұмтылады.

КОРПОРАТИВТІК ЭТИКА

«QAZAQ AIR» АҚ-да барлық қатысушы тараптардың мүдделерін қорғауды қамтамасыз ету мақсатында Компаниядағы мінез-құлық құндылықтарын, негізгі қағидаттары мен стандарттарын белгілейтін Мінез-құлық кодексі қабылданды. Мінез-құлық кодексі корпоративтік мәдениетті дамытуға және Компанияның нарыққа ашық және адал қатысушы ретіндегі беделін нығайтуға бағытталған. Кодекстің ережелері «QAZAQ AIR» барлық қызметкерлеріне, лауазымды тұлғаларына және директорларына тікелей қолданылады. Кодексте көрсетілген Мінез-құлық стандарттары мен негізгі қағидаттарын Компанияның әрбір қызметкері өзінің күнделікті қызметінде бірінші орынға қояды. Кодекстің ережелеріне қатысты ұсынымдар немесе кеңестер алу үшін тікелей басшыға, Компанияның Комплаенс қызметінің басшысына жүгінуге болады. Кодекстің қандай да бір ережелерін немесе басқа комплаенс рәсімдерді, ішкі бақылау жүйелерін бұзу туралы жедел желі арқылы хабарлауға болады. Мұндай хабарламалар жасырын негізде құдалаудан қорғау кепілдігімен жасалуы мүмкін. Жедел желінің байланыс нөмірлері Компанияның корпоративтік сайтында орналастырылған.

КАДР САЯСАТЫ

2022 жылғы желтоқсаннан 2023 жылғы сәуірге дейін "Samruk Business Academy" ЖМ-мен бірлесіп лауазымдарды грейдерлеу жөніндегі жоба іске асырылды, оның шеңберінде лауазымдық нұсқаулықтар бірыңғай форматқа келтірілді. Грейдингті енгізу нәтижесінде лауазымдық айлықақылардың жаңа схемасы бекітілді (2023 жылғы 3 мамыр) және қызметкерлердің 73% - лауазымдық айлықақылар қайта қаралды. Бұдан басқа, 2023 жылы еңбекақыны арттыру бойынша келесі іс-шаралар жүргізілді 2023 жылғы қаңтардан бастап демалысқа сауықтыруға материалдық көмек, отбасын қолдау үшін материалдық көмек енгізілді. Сондай-ақ, 2023 жылғы мамырдан бастап авиациялық персоналдың (әуе кемесінің командирі мен екінші ұшқыштың) уәждемесін арттыру, Еңбек міндеттерін сапалы орындау және кәсібилігін арттыру, авиациялық персонал қызметкерлеріне ұшу уақыты үшін қосымша ақылар бойынша төлем деңгейін өзектендіру мақсатында басқарманың 2023 жылғы 16 наурыздағы №12-2023 шешімімен сағат ұшуына ақы төлеудің, ұшу коэффициентін белгілеудің жаңа тәртібі бекітілді, жұмыскерлерге, қоғамдағы жалпы жұмыс өтілін негізге ала отырып, әуе кемесінің командирлеріне және екінші ұшқыштарға сағат ұшқаны үшін сараланған ақы төлеуді

қолдану. Мерекелік күндерге және жыл қорытындысы бойынша біржолғы сыйлықақылар төлеу жүзеге асырылды. 2023 жылы Қор тобы бойынша адам ресурстарын басқару жөніндегі корпоративтік стандартқа сәйкес келесі құжаттар сәйкестендірілді:

- 2023-2028 жылдарға арналған кадр саясаты (17.11.2023 ж.);
- Басшы қызметкерлерге еңбекақы төлеу және сыйлықақы беру ережесі (27.12.2023 ж.);
- Ішкі аудит қызметі, комплаенс қызметі және корпоративтік хатшы қызметкерлерінің еңбегіне ақы төлеу, қызметін бағалау және сыйлықақы беру қағидалары (27.12.2023 ж.);
- Басқарма Төрағасына, Басқарма мүшелеріне, ішкі аудит қызметінің қызметкерлеріне, комплаенс және Корпоративтік хатшыға әлеуметтік қолдау көрсету қағидалары (24.04.2023 ж.).

ПЕРСОНАЛДЫ БАСҚАРУ

2023 жылы ұйым бөлігінде қызметкерлерді әлеуметтік қолдау және әлеуметтік-еңбек тұрақтылығын қамтамасыз ету саласында іс-шаралар өткізілді:

- "Нұрсұлтан Назарбаев" халықаралық әуежайы мен авиакомпанияның әуе кемесіне баратын қызметкерлердің балалары үшін ашық есік күні 03.07.2023 ж.
- "Тиімді коммуникациялар" тақырыбында барлық қызметкерлердің қатысуымен тренинг 15.07.2023 ж.

- әуекомпанияның 8 жылдығына арналған балалар суреті байқауы 25.08.2023 ж.

- "гендерлік зорлық-зомбылыққа қарсы 16 күндік белсенді іс-қимыл" жаһандық науқаны аясында қызметкерлерге арналған дәрістер сериясы.

Checkoffice сандық қосымшасы орнатылды. Жұмыс орындарына ігі - скрининг жүргізілді 03.11.2023 ж.

Ұшу алдында күн сайын ұшу персоналын алко-есірткіге тестілеу жүргізіледі. Жыл сайынғы медициналық тексеруден, оның ішінде ДЛЭК-тен өту ұйымдастырылды. Есепті кезеңде жазатайым оқиғалар қоғамда тіркелмеген. SRS индексі 2023 жылы 61% құрады, 2022 жылы SRS 53% құрады.

Өткен жылға қарай ауытқу мынаны қорытындылауға мүмкіндік береді "Qazaq Air" АҚ:

- әлеуметтік пакетке қанағаттану деңгейі өсті (2022 жылы 60%, 2023 жылы 76%)
- Еңбек және демалыс режиміне қанағаттану артты (2022 жылы қанағаттанғандардың 67%, 2023 жылы 84%)
- басшылық тарапынан моральдық-психологиялық қысымның жоқтығын растайтын адамдар саны артты (2022 жылы 77%, 2023 жылы 87%)
- жалпы өмірге қанағаттану деңгейінің өсуі анықталды (2022 жылы 86%, 2023 жылы 92%)
- компанияны достарыңыз бен таныстарыңызға ұсынуға дайындық артты (2022 жылы 68%, 2023 жылы 74%)
- жалақының жеткіліктілік деңгейі өзгерген жоқ (2022 жылы 58% жеткілікті жалақы, 2023 жылы 60%).

2023 жылдың соңында QAZAQ AIR штатындағы жұмысшылардың тізімдік саны 309-ға жетті.

Олардың ішінде:

- ерлер - 159;
- әйелдер - 150;
- әкімшілік персонал - 79;
- өндірістік персонал - 230.

Қызметкерлердің нақты саны-281 олардың ішінде:

- ерлер - 156;
- әйелдер - 125;
- әкімшілік персонал - 69;
- өндірістік персонал - 212;

2023 жылға кадрлар айналымы 24,9% құрайды.

Әуекомпанияда 47 ұшқыш, 45 бортсерік, 16 инженер және 6 механик жұмыс істейді. QAZAQ AIR қауіпсіздіктің, ыңғайлылықтың және сервистің жоғары халықаралық стандарттарын қамтамасыз ету мақсатында кәсіпқойлар тобын кеңейтуді жалғастыруда.

АВИАЦИЯЛЫҚ ОҚУ ОРТАЛЫҒЫНЫҢ ҚЫЗМЕТІ

QAZAQ AIR әуе компаниясының басым міндеттерінің бірі ұшу құрамы қызметкерлерінің біліктілігін тұрақты арттыру, жаңа мамандарды оқыту болып табылады.

Осы мақсаттар үшін әуе компаниясы жанынан 2022 жылғы мамырда бортсеріктер мен ұшқыштарды оқытуды жүзеге асыратын Авиациялық оқу орталығы құрылды.

2023 жылы авиациялық оқу орталығы сертификатының қолданылу аясы авиациялық персоналды даярлаудың жаңа бағдарламаларымен кеңейтілді. Есепті кезеңде 46 тыңдаушы оқытылды: "DHC8-Q400 ӘК-де кабиналық экипажды бастапқы даярлау" курсы бойынша 9 тыңдаушы, "DHC8-Q400 ӘК типінің ерекшеліктерін ескере отырып кабиналық экипажды даярлау" курсы бойынша 9 тыңдаушы, "пайдаланушының ерекшеліктерін ескере отырып кабиналық экипажды даярлау" курсы бойынша 9 тыңдаушы, курс бойынша 11 тыңдаушы "Экипаж жұмысын оңтайландыру (CRM) бойынша ұшқыштар мен бортсеріктердің алғашқы дайындығы", "Оқыту әдістемесі бойынша ұшқыш-нұсқаушыларды бастапқы даярлау" курсы бойынша 10 тыңдаушы және "компания ресурстарын оңтайландыру курсы бойынша персоналды даярлау" курсы бойынша 8 тыңдаушы. 2023 жылдың қорытындысы бойынша 46 тыңдаушы әуекомпанияда өз міндеттерін орындауға кірісті.

Әуе компаниясы жанынан авиациялық оқу орталығын құру және оның қызметін қолдау компанияның сала субъектісі ретіндегі дамуындағы жаңа қадам болып табылады. АОО нұсқаушы штатты дайындауға мүмкіндік береді, бұл компания қызметкерлерін өзін-өзі дамытуға және кәсіби өсуге ынталандырады. Бұдан басқа, Авиациялық оқу орталығы компанияның бәсекеге қабілетті нарықта дамуы үшін жақсы коммерциялық стартап болып табылатыны сөзсіз.

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ІШКІ БАҚЫЛАУ

Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесі (ТБКЖ) QAZAQ AIR корпоративтік басқарудың негізгі элементі болып табылады, бұл Компанияның қызметіне теріс әсер етуі ықтимал тәуекелдерді уақтылы анықтау мен бағалауға және оларды азайту бойынша шаралар қабылдауға бағытталған.

Компанияның ТБКЖ Компанияның мақсаттарына (анық есептілікті дайындау саласындағы және қолданыстағы заңнаманы және ішкі талаптарды сақтау саласындағы стратегиялық, операциялық мақсаттар) қол жеткізуде ақылға қонымды сенімділікті қамтамасыз етуге арналған.

ТБКЖ және ішкі бақылаудың негізгі міндеттері:

- тәуекел мәдениетін арттыру және тәуекел менеджменті мен ішкі бақылауды Компания қызметінің барлық аспектілеріне интеграциялау;

- қызмет нәтижелерінің құбылмалылығын азайту;

- ұзақ мерзімді перспективада Компанияның активтері мен пайдалылығын арттыру үшін мүмкіндіктерді пайдалануды қамтамасыз ету болып табылады.

Компанияда ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйелерін құру Директорлар кеңесінің, Басқарманың, Ішкі аудит қызметінің, Комплаенс қызметінің, Тәуекел-менеджердің және тәуекел иелері – құрылымдық бөлімшелердің қатысуымен жүзеге асырылады.

Директорлар кеңесі ТБКЖ және жалпы

ішкі бақылаудың тиімді жұмыс істеуі мен дамуына жауапты. Компанияның Директорлар кеңесі мен Басқармасы өз функцияларын орындау кезінде «үш қорғаныс сызығы» моделіне сүйенеді, мұндайда:

- бірінші сызық (бизнес-функциялар) – Компанияның барлық құрылымдық бөлімшелерін қамтиды;

- екінші сызық (тәуекелдер мониторингі және бақылау функциялары) – Тәуекел менеджер және Комплаенс қызметімен ұсынылады;

- үшінші сызық (тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау тиімділігін тәуелсіз бағалау функциялары) – бұл Компанияның ішкі аудит қызметі.

Компанияның ТБКЖ және ішкі бақылау қызметі QAZAQ AIR-дың Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саясатымен реттеледі. Саясатқа сәйкес тәуекелдер келесідей топтастырылады және жіктеледі:

- стратегиялық;
- операциялық;
- қаржылық;
- құқықтық.

Төменде басшылық анықтаған QAZAQ AIR қызметі үшін маңызды болып табылатын ең өзекті тәуекелдер тізімі берілген. Бұл тізім ешбір жағдайда толық болып табылмайды, өйткені болашақта кез келген күтпеген оқиғалар және/немесе ықтимал факторлар Компанияның қызметіне теріс әсер етуі мүмкін.

Анықталған тәуекелдер маңыздылығына қатысты тәуекелдер картасында көрсетіледі:

- **Қызыл аймақ** – компания үшін маңызды тәуекелдер;
- **Қызғылт сары аймақ** – компания үшін үлкен тәуекелдер;
- **Сары аймақ** – компания үшін орташа тәуекелдер.

Стратегиялық тәуекелдер

	Тәуекелді іске асырудың ықтимал салдарының сипаттамасы	Іс-шараның атауы
Ұшу қауіпсіздігі тәуекелі	Ұшу қауіпсіздігі Компания қызметінің басты басымдықтарының бірі болып табылады. Ауыр оқиғалардың тиімсіз алдын алу немесе оларға тиімсіз жауап беру Компанияның беделіне, оның қызметіне және қаржылық нәтижелеріне теріс әсер етуі мүмкін. Тәуекелді жүзеге асыру ықтималдығы минималды болып табылады.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ұшу қауіпсіздігін басқару жүйесінің барлық элементтерін әзірлеу, қолдау және үнемі жетілдіру. 2. Адам факторының тәуекелі туралы операциялық персоналдың хабардарлығын қолдау. 3. Адам, ұйымдық, техникалық, сыртқы және өзге де факторлардан туындаған барлық оқиғаларға мониторинг жүргізу және қабылданған шаралардың тиімділігін қадағалау. 4. Өндірістік қызметтің халықаралық және ұлттық стандарттарға сәйкестігін тұрақты және тиімді бақылауды қамтамасыз ету үшін сәйкестік мониторингінің тиімді бағдарламасын қолдау.

Корпоративтік басқару

Авиациялық қауіпсіздік тәуекелі	Авиациялық қауіпсіздікке қатысты елеулі оқиғаның алдын ала алмау немесе оған жауап бермеу Компанияның беделіне, оның қызметіне және қаржылық көрсеткіштеріне теріс әсер етуі мүмкін.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қызметкерлерді авиациялық қауіпсіздік бойынша даярлау бағдарламасына сәйкес оқыту. 2. Авиациялық қауіпсіздік жай-күйінің сапасын бақылау (ішкі тексерулер, шолулар, сенімділік тексерулері /сынақтар, әуежай аудиттері). 3. Деректерді жинау арқылы алынған ақпаратқа негізделген үрдістерді талдау және бағалау.
Коммерциялық тәуекел	Жергілікті нарық жоғары бәсекеге қабілетті. Нарықтағы қосымша сыйымдылық және (немесе) сұраныстың төмендеуі компанияға теріс әсер етуі мүмкін. Коммерциялық тәуекелдің осы немесе басқа факторлары Компанияның қызметіне айтарлықтай әсер етуі мүмкін	<ol style="list-style-type: none"> 1. Экипаждар мен әуе кемелерін барынша кәдеге жаратуды көздейтін кестені оңтайландыру. 2. Бағалардың, жаңа жиіліктердің, жаңа бағыттардың мониторингі, бәсекелестердің ұшу уақытының өзгеруі. 3. Рейстердің жүктелу көрсеткіштерін қадағалау. 4. Балама бағдарларды іздеу. 5. БАҚ пен әлеуметтік желілердегі жағымсыз пікірлерге уақтылы жауап беру және кері байланыс ұсыну.
Кадрлық тәуекел	Адам ресурстарын басқарудың озық әдістерін дамыту Компанияның стратегиялық мақсаттарының бірі болып табылады. Білікті персоналды қалыптастыра алмау, дамытпау және ұстап қалмау Компанияның жұмысына кері әсерін тигізуі мүмкін.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Өтімділік деңгейін өлшеу және оның себептерін талдау. 2. «Exit» сұхбатының нәтижелері бойынша қызметкерлерді ұстап қалу бойынша іс-шаралар өткізу. 3. Персоналды белсенді жалдау.

Қаржылық тәуекелдер

	Тәуекелді іске асырудың ықтимал салдарының сипаттамасы	Іс-шараның атауы
Валюталық тәуекел	Айырбас бағамдарының айтарлықтай ауытқуы Компанияның қаржылық нәтижелеріне теріс әсер етуі мүмкін.	Ағымдағы нарықтық бағамен салыстырғанда сатып алынған резервтердің нақты бағамын ескере отырып төлемдерді жүзеге асыру. Шетел валютасындағы позицияны бақылау.
Кредиттік тәуекел	Компанияның қаржылық талаптары бойынша міндеттемелерді орындамау салдарынан ақшалай және өзге де шығындар	Контрагенттерге белгіленген лимиттерді және Компания мен акционердің ішкі нормативтік құжаттарымен бекітілген талаптарды сақтау
Өтімділік тәуекелі	Қаржылық міндеттемелерді орындай алмау немесе бизнесті қаржыландырудың мүмкінсіздігі.	«Өтімділік жастығын» сақтау және барлық ағындарды бақылау арқылы өтімділіктің тұрақты мониторингі.

Операциялық тәуекелдер

	Тәуекелді іске асырудың ықтимал салдарының сипаттамасы	Іс-шараның атауы
Кибер-тәуекел және ақпараттық қауіпсіздік тәуекелі	Компанияның компьютерлеріне, ақпаратқа, инфрақұрылымға, ақпараттық технологияларды қолдайтын коммерциялық және өндірістік операцияларға сыртқы немесе ішкі қауіп-қатерлерден болатын шығындар қауіпі	Ақпараттық қауіпсіздіктің үздік әлемдік тәжірибелеріне сәйкес келетін нормативтік құжаттар мен процестерді енгізу, ақпараттық қауіпсіздік аудиті, ақпараттық қауіпсіздіктің халықаралық стандарттары бойынша тренингтер өткізу
Отын тәуекелі	Компания мұнай өңдеу зауыттарында авиациялық керосиннің болмауы/ тапшылығы тәуекеліне ұшырайды, бұл Компанияны керосинді әуежайлардан немесе үшінші тараптардан айтарлықтай жоғары бағамен сатып алуға мәжбүрлейді.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Авиациялық отын теңгерімдерін апта сайын салыстырып тексеру. 2. Авиаотынды тек қана ресурс ұстаушыдан сатып алуды қамтамасыз ету.

Корпоративтік басқару

	Тәуекелді іске асырудың ықтимал салдарының сипаттамасы	Іс-шараның атауы
Өндірістік қауіпсіздік тәуекелі	Қызметкерлердің ықтимал аурулары немесе жарақаттары Компанияның өндірістік және қаржылық көрсеткіштеріне теріс әсер етуі мүмкін.	Өндірістік қауіпсіздіктің жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін барлық қажетті рәсімдерді жүзеге асыру

Құқықтық тәуекелдер

	Тәуекелді іске асырудың ықтимал салдарының сипаттамасы	Іс-шараның атауы
Өндірістік Комплаенс тәуекелі	Компанияның қызметін жергілікті және халықаралық авиация органдары қатаң реттейді. Заң мен стандарттардың кез келген бұзылуы компанияның өндірістік және қаржылық көрсеткіштеріне әсер етуі мүмкін	Тексеру/аудит жүргізу, нормативтік құжаттарды өзектендіру, қызметкерлерді оқыту
Сот-құқықтық тәуекел	Сот шешімін Компанияның пайдасына шығармау (әуе компаниясы үшін шығынға әкеп соғатын іс-әрекеттерді орындау, белгілі бір сомаларды төлеу).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шарттарда қамтамасыз ету шараларын өзектендіру 2. Талап-арыз жұмысын жүргізу туралы ережені әзірлеу 3. Мәмілелер мен дауларды құқықтық сүйемелдеуге жауапты қызметкерлердің біліктілігін арттыру 4. Азаматтық-құқықтық дауларды олардың нәтижелерін талдау және іс-әрекеттерді тиісті түзету

Сыртқы аудитор

«Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының шешіміне сәйкес «Grant Thornton» ЖШС Компанияның 2021-2023 жылдардағы аудитін жүзеге асыратын аудиторлық ұйым болып белгіленді.

«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ жедел желісі

Тәуелсіз компания басқаратын Бастамашылық ақпараттандыру желісі (Жедел желі) жұмыс істейді, бұл процестің ашықтығын және деректердің құпиялылығын қамтамасыз етуге мүмкіндік бере отырып, осы құралға деген сенім деңгейін арттырады және үздік халықаралық тәжірибеге сәйкеседі. Жедел желінің байланыс ақпараты интернеттегі корпоративтік сайтта орналастырылған.

Жедел желі шеңберінде парақорлық пен сыбайлас жемқорлыққа, бухгалтерлік есеп саласындағы бұзушылықтарға, қорғалатын ақпаратты ашуға, персоналды жалдау мен еңбек жағдайларының тең болмауына, әдептен тыс мінез-құлыққа қатысты, сондай-ақ денсаулыққа, қауіпсіздікке және қоршаған ортаға келтірілетін қауіп-қатерлер бойынша өтініштер қаралады.

Өтініштерді барлық адамдар орыс, қазақ және ағылшын тілдерінде келесі байланыс арналары арқылы бере алады:
8 800 080 4747 телефон нөмірі арқылы
mail@sk-hotline.kz электрондық поштаға
<http://sk-hotline.kz/> интернет-порталы арқылы
+7 771 191 8816 нөмірлі WhatsApp Мессенджер арқылы.

Байланыс деректері
Телефон: [+7 727 356 1414](tel:+77273561414)
Электрондық пошта: info@flyqazaq.com

АО «QAZAQ AIR»

Финансовая отчетность за год, закончившийся 31 декабря 2023 года

ЗАЯВЛЕНИЕ РУКОВОДСТВА ОБ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ЗА ПОДГОТОВКУ И УТВЕРЖДЕНИЕ
ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2023 ГОДА

АУДИТОРСКИЙ ОТЧЕТ НЕЗАВИСИМОГО АУДИТОРА

ФИНАНСОВАЯ ОТЧЕТНОСТЬ

Отчет о прибыли или убытке и прочем совокупном доходе	1
Отчет о финансовом положении	2
Отчет об изменениях в собственном капитале	3
Отчет о движении денежных средств	4
Примечания к финансовой отчетности	5-38

ЗАЯВЛЕНИЕ РУКОВОДСТВА ОБ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ЗА ПОДГОТОВКУ И УТВЕРЖДЕНИЕ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2023 ГОДА

Руководство АО «QAZAQ AIR» (далее – «Компания») несет ответственность за подготовку финансовой отчетности, достоверно отражающей финансовое положение Компании по состоянию на 31 декабря 2023 года, результаты деятельности, движение денежных средств и изменения в капитале за год, закончившийся на эту дату, в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности (далее – «МСФО»).

При подготовке данной финансовой отчетности руководство несет ответственность за:

- выбор надлежащих принципов бухгалтерского учета и их последовательное применение;
- представление информации, в том числе данных об учетной политике, в форме, обеспечивающей уместность, достоверность, сопоставимость и понятность такой информации;
- применение обоснованных целесообразных оценок и допущений;
- раскрытие дополнительной информации в случаях, когда выполнение требований оказывается недостаточно для понимания пользователями финансовой отчетности того воздействия, которое те или иные сделки, а также прочие события или условия оказывают на финансовое положение и финансовые результаты деятельности Компании; и
- оценку способности Компании продолжать непрерывную деятельность в обозримом будущем.

Руководство также несет ответственность за:

- разработку, внедрение и поддержание эффективной и надежной системы внутреннего контроля Компании;
- поддержание системы бухгалтерского учета, позволяющей в любой момент с достаточной степенью точности подготовить информацию о финансовом положении Компании и обеспечить соответствие промежуточной финансовой отчетности требованиям МСФО;
- ведение бухгалтерского учета в соответствии с законодательством Республики Казахстан;
- принятие мер в пределах своей компетенции для обеспечения сохранности активов Компании;
- выявление и предотвращение фактов мошенничества и прочих злоупотреблений.

Финансовая отчетность Компании за год, закончившийся 31 декабря 2023 года, была утверждена руководством 28 февраля 2024 года.

Председатель Правления

Наурызбаев Еркин Анесович

Финансовый директор-член Правления

Умралиев Адилбек Джумабаевич

Главный бухгалтер

Кисекова Гульмира Казбековна

28 февраля 2024 года
Республика Казахстан, г. Астана

АУДИТОРСКИЙ ОТЧЕТ НЕЗАВИСИМОГО АУДИТОРА

Акционеру и руководству АО «QAZAQ AIR»

Мнение

Мы провели аудит финансовой отчетности АО «QAZAQ AIR» (далее – «Компания»), состоящей из отчета о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2023 года, отчета о прибылях или убытках и прочем совокупном доходе, отчета об изменениях в капитале и отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, а также примечаний к финансовой отчетности, включая краткий обзор основных положений учетной политики.

По нашему мнению, прилагаемая финансовая отчетность отражает достоверно во всех существенных отношениях финансовое положение Компании по состоянию на 31 декабря 2023 года, а также ее финансовые результаты и движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности (далее - «МСФО»).

Основание для выражения мнения

Мы провели аудит в соответствии с Международными стандартами аудита (далее - «МСА»). Наша ответственность, согласно указанным стандартам, далее раскрывается в разделе «*Ответственность аудитора за аудит финансовой отчетности*» нашего заключения. Мы независимы по отношению к Компании в соответствии с этическими требованиями, применимыми к нашему аудиту финансовой отчетности в Республике Казахстан, и мы выполнили наши прочие этические обязанности в соответствии с данными требованиями. Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего мнения.

Существенная неопределенность в отношении непрерывности деятельности

Мы обращаем внимание на Примечание 3 к финансовой отчетности, в котором указывается то, что за год, закончившийся 31 декабря 2023 года, убыток компании составил 7,592,255 тыс. тенге. По состоянию на 31 декабря 2023 года общая сумма обязательств Компании превышает общую сумму ее активов на 9,599,116 тыс. тенге, накопленные убытки составили 43,875,625 тыс. тенге. Эти условия, наряду с другими вопросами, изложенными в Примечании 3, указывают на наличие существенной неопределенности, которая может вызвать значительные сомнения в способности Компании продолжать непрерывно свою деятельность в обозримом будущем. Мы не выражаем модифицированного мнения в связи с этим вопросом.

Ответственность руководства и лиц, отвечающих за корпоративное управление, за финансовую отчетность

Руководство несет ответственность за подготовку и достоверное представление указанной финансовой отчетности в соответствии с МСФО и за систему внутреннего контроля, которую руководство считает необходимой для подготовки финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок.

Ответственность руководства и лиц, отвечающих за корпоративное управление, за финансовую отчетность (продолжение)

При подготовке финансовой отчетности руководство несет ответственность за оценку способности Компании продолжать непрерывно свою деятельность, за раскрытие в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности, и за составление отчетности на основе допущения о непрерывности деятельности, за исключением случаев, когда руководство намеревается ликвидировать Компанию, прекратить ее деятельность или когда у него отсутствует какая-либо иная реальная альтернатива, кроме ликвидации или прекращения деятельности.

Лица, отвечающие за корпоративное управление, несут ответственность за надзор за подготовкой финансовой отчетности Компании.

Ответственность аудитора за аудит финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что финансовая отчетность не содержит существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок, и в выпуске аудиторского заключения, содержащего наше мнение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с МСА, всегда выявляет существенные искажения при их наличии. Искажения могут быть результатом недобросовестных действий или ошибок и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей, принимаемые на основе этой финансовой отчетности.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с МСА, мы применяем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита. Кроме того, мы выполняем следующее:

- выявляем и оцениваем риски существенного искажения финансовой отчетности вследствие недобросовестных действий или ошибок; разрабатываем и проводим аудиторские процедуры в ответ на эти риски; получаем аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего мнения. Риск необнаружения существенного искажения в результате недобросовестных действий выше, чем риск необнаружения существенного искажения в результате ошибки, так как недобросовестные действия могут включать сговор, подлог, умышленный пропуск, искаженное представление информации или действия в обход системы внутреннего контроля;
- получаем понимание системы внутреннего контроля, имеющей значение для аудита, с целью разработки аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам, но не с целью выражения мнения об эффективности системы внутреннего контроля Компании;
- оцениваем надлежащий характер применяемой учетной политики и обоснованность оценочных значений, рассчитанных руководством и соответствующего раскрытия информации;
- делаем вывод о правомерности применения руководством допущения непрерывности деятельности, а на основании полученных аудиторских доказательств – вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, в результате которых могут возникнуть значительные сомнения в способности Компании продолжать непрерывно свою деятельность. Если мы приходим к выводу о наличии существенной неопределенности, мы должны привлечь внимание в нашем аудиторском заключении к соответствующему раскрытию информации в финансовой отчетности или, если такое раскрытие информации является ненадлежащим, модифицировать наше мнение. Наши выводы основаны на аудиторских доказательствах, полученных до даты нашего аудиторского заключения. Однако будущие события или условия могут привести к тому, что Компания утратит способность продолжать непрерывно свою деятельность;
- проводим оценку представления финансовой отчетности АО «QAZAQ AIR» в целом, ее структуры и содержания, включая раскрытие информации, а также того, представляет ли финансовая отчетность лежащие в ее основе операции и события так, чтобы было обеспечено их достоверное представление.

Ответственность аудитора за аудит финансовой отчетности (продолжение)

Мы осуществляем информационное взаимодействие с лицами, отвечающими за корпоративное управление в АО «QAZAQ AIR», доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированном объеме и сроках аудита, а также о существенных замечаниях по результатам аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля, которые мы выявляем в процессе аудита.

Grant Thornton LLP

Евгений Жемалетдинов

Партнер по заданию

Квалифицированный аудитор
Республики Казахстан
Квалификационное свидетельство
№МФ-00000553 от 20 декабря 2003 года

Ержан Досымбеков
Генеральный директор
ТОО «Grant Thornton»

Государственная лицензия №18015053 от 3 августа 2018 года на занятие аудиторской деятельностью на территории Республики Казахстан, выданная Комитетом внутреннего государственного аудита Министерства финансов Республики Казахстан

28 февраля 2024 года
Республика Казахстан, г. Алматы

**ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ ИЛИ УБЫТКЕ И ПРОЧЕМ СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ
ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2023 ГОДА**

тыс. тенге	Примечание	2023 год	2022 год
Выручка и прочие доходы			
Доходы от реализации и прочие операционные доходы	5	19,609,146	20,415,161
Итого выручки и прочих доходов		19,609,146	20,415,161
Операционные расходы			
Топливо		(4,683,652)	(4,256,259)
Расходы на персонал	6(а)	(3,947,780)	(4,025,950)
Инженерно-техническое обслуживание	6(б)	(3,222,438)	(1,692,041)
Расходы по наземному обслуживанию, сборы за взлет-посадку и маршрутные сборы	6(в)	(2,541,602)	(2,167,880)
Износ и амортизация		(2,417,496)	(2,399,690)
Обслуживание пассажиров	6(г)	(1,414,899)	(1,593,626)
Страхование		(664,348)	(474,832)
Информационные технологии		(414,281)	(414,234)
Командировочные расходы		(387,328)	(596,469)
Затраты на обучение		(300,354)	(419,219)
Затраты на текущую аренду помещений		(224,045)	(156,855)
Затраты по реализации	6(д)	(142,736)	(303,205)
Затраты на консультационные, юридические и профессиональные услуги		(36,721)	(72,505)
Лицензии на эксплуатацию воздушных судов		(25,037)	(18,383)
Расходы на предоставленный персонал		(10,875)	(14,257)
Прочее		(340,079)	(336,376)
Итого операционных расходов		(20,773,671)	(18,941,781)
(Убыток) / прибыль от текущей операционной деятельности		(1,164,525)	1,473,380
(Убыток от обесценения) / прибыль от восстановления основных средств	9	(1,758,011)	1,720,455
(Убыток) / прибыль от операционной деятельности		(2,922,536)	3,193,835
Финансовые доходы	7	476,603	344,976
Финансовые расходы	7	(5,106,971)	(5,417,813)
Прочие доходы / (расходы), нетто		61,329	(135,911)
Чистый (убыток) / прибыль от курсовой разницы		(47,428)	111,367
Убыток до налогообложения		(7,539,003)	(1,903,546)
Расходы по корпоративному подоходному налогу	8	(53,252)	(4,695,231)
Убыток за период		(7,592,255)	(6,598,777)
Прочий совокупный доход			
Общий совокупный убыток за отчетный год		(7,592,255)	(6,598,777)

Примечания на страницах 5–38 являются неотъемлемой частью данной финансовой отчетности.

Председатель Правления

Наурызбаев Еркин Анесович

Финансовый директор-член Правления

Умралиев Адилбек Джумабаевич

Главный бухгалтер

Кусекова Гульмира Казбековна

28 февраля 2024 года
Республика Казахстан, г. Астана

**ОТЧЕТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ
ПО СОСТОЯНИЮ НА 31 ДЕКАБРЯ 2023 ГОДА**

тыс. тенге	Примечание	31 декабря 2023 года	31 декабря 2022 года
Активы			
Основные средства	9	24,066,203	25,593,214
Нематериальные активы		20,997	19,889
Авансы выданные	10	312,202	—
Долгосрочные активы		24,399,402	25,613,103
Запасы	11	2,385,610	1,812,434
Торговая и прочая дебиторская задолженность	12	303,261	219,843
Предоплаты и расходы будущих периодов	10	940,320	1,170,161
Денежные средства и их эквиваленты	13	3,264,088	5,231,857
Краткосрочные активы		6,893,279	8,434,295
Итого активов		31,292,681	34,047,398
Собственный капитал			
Акционерный капитал	14	34,276,509	34,067,259
Накопленный убыток		(43,875,625)	(36,283,370)
Итого дефицит собственного капитала		(9,599,116)	(2,216,111)
Обязательства			
Заем от Материнской компании	15	37,579,771	32,473,873
Долгосрочные обязательства		37,579,771	32,473,873
Торговая и прочая кредиторская задолженность	16	1,931,543	2,046,144
Налоги кроме корпоративного подоходного налога к уплате		137,608	100,131
Доходы будущих периодов	17	959,947	1,373,403
Авансы полученные		282,928	269,958
Краткосрочные обязательства		3,312,026	3,789,636
Итого обязательства		40,891,797	36,263,509
Итого собственного капитала и обязательств		31,292,681	34,047,398

Примечания на страницах 5–38 являются неотъемлемой частью данной финансовой отчетности.

Председатель Правления

Наурызбаев Еркин Анесович

Финансовый директор-член Правления

Умралиев Адилбек Джумабаевич

Главный бухгалтер

Кисекова Гульмира Казбековна

28 февраля 2024 года
Республика Казахстан, г. Астана

**ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИЯХ В СОБСТВЕННОМ КАПИТАЛЕ
ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2023 ГОДА**

тыс. тенге	Акционерный капитал	Накопленный убыток	Дефицит собственного капитала
На 1 января 2022 года	120,000	(11,102,634)	(10,982,634)
Убыток за год	-	(6,598,777)	(6,598,777)
Прочий совокупный доход за год	-	-	-
Общий совокупный убыток за год	-	(6,598,777)	(6,598,777)
Операции с собственником Компании			
Вклад в Акционерный капитал (Примечание 14)	33,947,259	-	33,947,259
Высвобождение дисконта по займу от Материнской компании (Примечания 8, 15)	-	(18,581,959)	(18,581,959)
Итого операций с собственником Компании	33,947,259	(18,581,959)	15,365,300
На 31 декабря 2022 года	34,067,259	(36,283,370)	(2,216,111)
Убыток за год	-	(7,592,255)	(7,592,255)
Прочий совокупный доход	-	-	-
Общий совокупный убыток за отчетный год	-	(7,592,255)	(7,592,255)
Операции с собственником Компании			
Вклад в Акционерный капитал (Примечание 14)	209,250	-	209,250
Итого операций с собственником Компании	209,250	-	209,250
Остаток на 31 декабря 2023 года	34,276,509	(43,875,625)	(9,599,116)

Примечания на страницах 5-38 являются неотъемлемой частью данной финансовой отчетности.

Председатель Правления

Наурызбаев Еркин Анесович

Финансовый директор-член Правления

Имралиев Адилбек Джумабаевич

Главный бухгалтер

Кисекова Гульмира Казбековна

28 февраля 2024 года

Республика Казахстан, г. Астана

**ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ
ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2023 ГОДА**

тыс. тенге	2023 год	2022 год
Денежные потоки от операционной деятельности		
Денежные поступления от клиентов	20,687,072	22,034,729
Денежные средства, уплаченные поставщикам	(15,329,283)	(12,987,773)
Денежные средства, уплаченные работникам	(4,243,012)	(3,876,947)
Денежные средства, уплаченные за налоги кроме корпоративного подоходного налога	(821,555)	(717,135)
Выплата вознаграждений по займам полученным (Примечание 15)	–	(15,498)
Прочие поступления	1,875	–
Денежные средства, полученные от операционной деятельности до уплаты процентов и корпоративного подоходного налога	295,097	4,437,376
Полученные проценты	423,350	344,976
Корпоративный подоходный налог уплаченный	(53,252)	(49,741)
Денежные средства, полученные от операционной деятельности	665,195	4,732,611
Денежные потоки от инвестиционной деятельности		
Приобретение основных средств	(2,750,083)	(3,244,677)
Приобретение нематериальных активов	(5,955)	(211)
Денежные средства, использованные в инвестиционной деятельности	(2,756,038)	(3,244,888)
Денежные потоки от финансовой деятельности		
Взносы в Акционерный капитал (Примечание 14)	209,250	33,947,259
Выплаты по займу от Материнской компании (Примечание 15)	–	(33,932,150)
Платежи по обязательствам по аренде, включая проценты выплаченные	–	(2,653)
Денежные средства, полученные от финансовой деятельности	209,250	12,456
Чистое увеличение денежных средств и их эквивалентов	(1,881,593)	1,500,179
Денежные средства и их эквиваленты по состоянию на 1 января	5,231,857	3,674,715
Влияние курсовых разниц	(86,517)	57,591
Изменение в резерве под ожидаемые кредитные убытки	341	(628)
Денежные средства и их эквиваленты на 31 декабря (Примечание 13)	3,264,088	5,231,857

Примечания на страницах 5 – 38 являются неотъемлемой частью данной финансовой отчетности.

Председатель Правления

Наурызбаев Еркин Анесович

Финансовый директор-член Правления

Умралиев Адилбек Джумабаевич

Главный бухгалтер

Кисекова Гульмира Казбековна

28 февраля 2024 года
Республика Казахстан, г. Астана

1. ОБЩАЯ ИНФОРМАЦИЯ

Акционерное общество «QAZAQ AIR» (далее – «Компания») было создано 1 апреля 2015 года в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

Единственным акционером Компании является АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Казына» (далее - «Материнская компания»), государственный холдинг под управлением Правительства Республики Казахстан. Основной деятельностью Компании является осуществление региональных и международных авиaperевозок пассажиров и грузов. Компания базируется в г. Астана и обслуживает межрегиональную хабовую маршрутную сеть, в которую входят внутренние и международные маршруты, а также субсидируемые государством социально-важные направления.

По состоянию на 31 декабря 2023 Компания эксплуатировала пять собственных турбовинтовых воздушных судов модели De Havilland Dash 8 Q400 NextGen. Флот Компании зарегистрирован в казахстанском реестре воздушных судов. Компания имеет лицензированную станцию по линейному техническому обслуживанию и сертифицированный авиационный учебный центр. Компания является официальным членом Международной ассоциации воздушного транспорта IATA и сертифицирована по международному стандарту производственной безопасности IOSA.

Компания зарегистрирована по адресу: Республика Казахстан, г. Астана, район Есиль, пр. Мангилик Ел, 20.

2. НОВЫЕ И ПЕРЕСМОТРЕННЫЕ МЕЖДУНАРОДНЫЕ СТАНДАРТЫ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ

Новые стандарты, разъяснения и поправки к действующим стандартам и разъяснениям

Принципы учета, принятые при составлении финансовой отчетности, соответствуют принципам, применявшимся при составлении финансовой отчетности Компании за год, закончившийся 31 декабря 2022 года, за исключением принятых новых стандартов и интерпретаций, вступивших в силу с 1 января 2023 года. Компания не применяла досрочно стандарты, интерпретации или поправки, которые были выпущены, но еще не вступили в силу.

Компания приняла в течение отчетного года следующие новые и пересмотренные стандарты, вступившие в силу 1 января 2023 года:

- МСФО (IFRS) 17 «Договоры страхования»;
- Поправки к МСБУ (IAS) 8 – «*Определение бухгалтерских оценок*»;
- Поправки к МСБУ (IAS) 1 и Практическим рекомендациям № 2 по применению МСФО – «*Раскрытие информации об учетной политике*»;
- Поправки к МСБУ (IAS) 12 – «*Отложенный налог, относящийся к активам и обязательствам, возникающим в результате одной операции*»;
- Поправки к МСБУ (IAS) 12 – «*Международная налоговая реформа – типовые правила Pillar II*».

МСФО (IFRS) 17 «Договоры страхования»

МСФО (IFRS) 17 «Договоры страхования» является новым всеобъемлющим стандартом финансовой отчетности для договоров страхования, который рассматривает вопросы признания и оценки, представления и раскрытия информации. МСФО (IFRS) 17 заменяет МСФО (IFRS) 4 «Договоры страхования». МСФО (IFRS) 17 применяется ко всем видам договоров страхования (т. е. к договорам страхования жизни и страхования, отличного от страхования жизни, прямого страхования и перестрахования) независимо от вида организации, которая выпускает их, а также к определенным гарантиям и финансовым инструментам с условиями дискреционного участия. Имеется несколько исключений из сферы применения.

Основная цель МСФО (IFRS) 17 заключается в предоставлении комплексной модели учета договоров страхования, которая является более эффективной и последовательной для страховщиков и охватывая все значимые аспекты учета. В основе МСФО (IFRS) 17 лежит общая модель, дополненная следующим:

2. НОВЫЕ И ПЕРЕСМОТРЕННЫЕ МЕЖДУНАРОДНЫЕ СТАНДАРТЫ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Новые стандарты, разъяснения и поправки к действующим стандартам и разъяснениям (продолжение)

- определенные модификации для договоров страхования с условиями прямого участия (метод переменного вознаграждения);
- упрощенный подход (подход на основе распределения премии) в основном для краткосрочных договоров.

Руководство считает, что МСФО (IFRS) 17 «Договоры страхования» не применим к Компании.

Поправки к МСБУ (IAS) 8 – «Определение бухгалтерских оценок»

В поправках разъясняется отличие между изменениями в бухгалтерских оценках и изменениями в учетной политике и исправлением ошибок. Кроме того, в документе разъясняется, как организации используют методы измерения и исходные данные для разработки бухгалтерских оценок.

Поправки вступают в силу в отношении годовых отчетных периодов, начинающихся 1 января 2023 года или после этой даты, и применяются к изменениям в учетной политике и изменениям в бухгалтерских оценках, которые происходят на дату начала указанного периода или после нее. Допускается досрочное применение разрешено при условии раскрытия этого факта. Данные поправки не оказала существенного влияния на финансовую отчетность Компании.

Поправки к МСБУ (IAS) 1 и Практическим рекомендациям № 2 по применению МСФО – «Раскрытие информации об учетной политике»

Совет по МСФО выпустил поправки к МСБУ (IAS) 1 и Практическим рекомендациям № 2 по применению МСФО «Формирование суждений о существенности», которые содержат руководство и примеры, помогающие организациям применять суждения о существенности при раскрытии информации об учетной политике. Поправки должны помочь организациям раскрывать более полезную информацию об учетной политике за счет замены требования о раскрытии организациями «значительных положений» учетной политики на требование о раскрытии «существенной информации» об учетной политике, а также за счет добавления руководства относительно того, как организации должны применять понятие существенности при принятии решений о раскрытии информации об учетной политике.

Поправки к МСБУ (IAS) 1 применяются в отношении годовых периодов, начинающихся 1 января 2023 года или после этой даты, с возможностью досрочного применения. Поскольку поправки к Практическим рекомендациям № 2 по применению МСФО содержат необязательное руководство в отношении применения определения существенности к информации об учетной политике, не требуется указывать дату вступления в силу данных поправок. Данные поправки не оказали существенного влияния на финансовую отчетность Компании.

Поправки к МСБУ (IAS) 12 – «Отложенный налог, относящийся к активам и обязательствам, возникающим в результате одной операции»

Поправки к МСБУ (IAS) 12 сужают сферу применения исключения из первоначального признания в соответствии с МСБУ (IAS) 12, так что оно больше не применяется к операциям, которые приводят к возникновению равных налогооблагаемых и вычитаемых временных разниц.

2. НОВЫЕ И ПЕРЕСМОТРЕННЫЕ МЕЖДУНАРОДНЫЕ СТАНДАРТЫ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Новые стандарты, разъяснения и поправки к действующим стандартам и разъяснениям (продолжение)

Поправки должны применяться к операциям, которые происходят в начале самого раннего представленного сравнительного периода или после этой даты. Кроме того, в начале самого раннего представленного сравнительного периода отложенный налоговый актив (при условии наличия достаточной налогооблагаемой прибыли) и отложенное налоговое обязательство также должны быть признаны в отношении всех вычитаемых и налогооблагаемых временных разниц, связанных с арендой и обязательствами по выводу из эксплуатации. Поправки вступают в силу в отношении годовых отчетных периодов, начинающихся 1 января 2023 года или после этой даты. Данные поправки не оказали существенного влияния на финансовую отчетность Компании.

Поправки к МСБУ (IAS) 12 — «Международная налоговая реформа — типовые правила Pillar II»

Данные поправки к МСБУ (IAS) 12 были выпущены вследствие принятия правил второго компонента (Pillar II) в рамках проекта BEPS ОЭСР и предусматривают следующее:

- обязательное временное освобождение от признания и раскрытия отложенных налогов, возникающих в связи с внедрением в законодательство типовых правил Pillar II,
- требования к раскрытию информации, которая поможет пользователям финансовой отчетности организаций, подпадающих под действие нового законодательства, лучше понять, какое влияние на эти организации оказывает предусмотренный законодательством налог на прибыль согласно правилам Pillar II, в том числе до его вступления в силу.

Обязательное временное освобождение применяется немедленно с момента внесения изменений, при этом требуется раскрытие информации о его применении. Остальные требования к раскрытию информации применяются в отношении годовых отчетных периодов, начинающихся 1 января 2023 года. Данные поправки не оказали существенного влияния на финансовую отчетность Компании.

Стандарты, которые были выпущены, но еще не вступившие в силу

Ниже приводятся новые стандарты, поправки и разъяснения, которые были выпущены, но еще не вступили в силу на дату выпуска финансовой отчетности Компании. Компания намерена применить эти стандарты, поправки и разъяснения, если применимо, с даты их вступления в силу.

- Поправки к МСБУ (IAS) 1 – «Классификация обязательств как краткосрочных или долгосрочных»;
- Поправки к МСФО (IFRS) 16 – «Арендные обязательства при продаже и обратной аренде»;
- Поправки к МСБУ (IAS) 7 и МСФО (IFRS) 7 – «Механизмы финансирования поставщиков»;

Поправки к МСБУ (IAS) 1 – «Классификация обязательств как краткосрочных или долгосрочных»

В январе 2020 года Совет по МСФО выпустил поправки к пунктам 69-76 МСБУ (IAS) 1, в которых поясняются требования в отношении классификации обязательств как краткосрочных или долгосрочных. В поправках разъясняется следующее:

- что понимается под правом отсрочить урегулирование обязательств;
- право отсрочить урегулирование обязательств должно существовать на конец отчетного периода;
- на классификацию обязательств не влияет вероятность того, что организация исполнит свое право отсрочить урегулирование обязательства;
- условия обязательства не будут влиять на его классификацию, только если производный инструмент, встроенный в конвертируемое обязательство, сам по себе является долевым инструментом.

Данные поправки вступают в силу в отношении годовых отчетных периодов, начинавшихся 1 января 2024 года или после этой даты, и применяются ретроспективно. В настоящее время Компания анализирует возможное влияние данных поправок на текущую классификацию обязательств.

2. НОВЫЕ И ПЕРЕСМОТРЕННЫЕ МЕЖДУНАРОДНЫЕ СТАНДАРТЫ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Стандарты, которые были выпущены, но еще не вступившие в силу (продолжение)

Поправки к МСФО (IFRS) 16 – «Арендные обязательства при продаже и обратно аренде»

В сентябре 2022 года Совет по МСФО опубликовал поправки к МСФО (IFRS) 16, уточняющие требования, которые продавец-арендатор использует при оценке обязательств по аренде, возникающих в результате сделки купли-продажи и обратной аренды, чтобы гарантировать, что продавец-арендатор не признает какую-либо сумму прибыли или убытка, относящуюся к праву пользования, которое он сохраняет.

Поправки вступают в силу в отношении годовых отчетных периодов, начинающихся 1 января 2024 года или после этой даты, и должны применяться ретроспективно к сделкам купли-продажи и обратной аренды, заключенным после даты первоначального применения МСФО (IFRS) 16. Допускается досрочное применение, и этот факт должен быть раскрыт. Ожидается, что данные поправки не окажут существенного влияния на финансовую отчетность Компании.

Поправки к МСБУ (IAS) 7 и МСФО (IFRS) 7 – «Механизмы финансирования поставщиков»

В мае 2023 года Совет по МСФО опубликовал изменения в стандарты МСБУ (IAS) 7 «Отчет о движении денежных средств» и МСФО (IFRS) 7 «Финансовые инструменты: раскрытие информации», разъясняющие характеристики соглашений о финансировании поставщиков и требующие дополнительного раскрытия информации о таких соглашениях. Требования к раскрытию информации, содержащиеся в поправках, призваны помочь пользователям финансовой отчетности в понимании влияния соглашений о финансировании поставщиков на обязательства организации, денежные потоки и подверженность риску ликвидности.

Поправки вступают в силу в отношении годовых отчетных периодов, начинающихся 1 января 2024 года или после этой даты. Допускается досрочное применение, и этот факт должен быть раскрыт. В настоящее время Компания анализирует возможное влияние данных поправок.

3. ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ УЧЕТНОЙ ПОЛИТИКИ

Заявление о соответствии МСФО

Прилагаемая финансовая отчетность подготовлена в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности (далее - «МСФО»).

Допущение о непрерывности деятельности

Прилагаемая финансовая отчетность подготовлена, исходя из допущения о непрерывности деятельности, что предусматривает реализацию активов и выполнение обязательств в ходе обычной хозяйственной деятельности.

В 2023 году объем доходов Компании уменьшился на 4% и составил 19,609,146 тыс. тенге по сравнению с 20,415,161 тыс. тенге в прошлом году. Основной причиной снижения дохода является вынужденное сокращение программы международных авиарейсов ввиду ограничений по получению разрешений со стороны уполномоченных органов принимающих государств.

В результате в 2023 году сумма положительных денежных потоков Компании от операционной деятельности составила 665,195 тыс. тенге (31 декабря 2022 года 4,732,570 тыс. тенге). По состоянию на 31 декабря 2023 года остаток денежных средств и их эквивалентов на счетах Компании составил 3,264,088 тыс. тенге (31 декабря 2022 года: 5,231,857 тыс. тенге).

3. ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ УЧЕТНОЙ ПОЛИТИКИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Допущение о непрерывности деятельности (продолжение)

За год, закончившийся 31 декабря 2023 года, Компания понесла чистый убыток в размере 7,592,255 тыс. тенге (2022 год: 6,598,777 тыс. тенге), а общая сумма обязательств Компании на 31 декабря 2023 года превышает общую сумму ее активов на 9,599,116 тыс. тенге (31 декабря 2022 года 2,216,111 тыс. тенге). Чистый убыток за 2023 год включает амортизацию дисконта и проценты по займам от Материнской компании в размере 5,105,898 тыс. тенге (2022 год: 5,417,813 тыс. тенге). Основную долю обязательств Компании в размере 92% от всех обязательств представляют займы от Материнской компании на приобретение воздушных судов, обеспечение их планово-технического обслуживания.

Обстоятельства, описанные выше, указывают на наличие зависимости непрерывности деятельности Компании в обозримом будущем преимущественно от решений Материнской компании.

У руководства Компании нет ни намерения, ни необходимости в ликвидации или в сокращении масштабов деятельности. Данная финансовая отчетность Компании была подготовлена, исходя из принципа о непрерывной деятельности, который предполагает продолжение значительной поддержки со стороны Материнской компании, в том числе возможное осуществление финансирования и конвертации займов в капитал Компании при необходимости. На 31 декабря 2023 настоящая финансовая отчетность составлена с допущением о непрерывности деятельности Компании.

Функциональная валюта и валюта представления отчетности

Национальной валютой Республики Казахстан является тенге (далее - «тенге»), и эта же валюта является функциональной валютой Компании, а также валютой, в которой представлена настоящая финансовая отчетность. Все числовые показатели, представленные в тенге, округлены до (ближайшей) тысячи, если не указано иное.

База оценки

Данная финансовая информация была подготовлена на основе исторической стоимости, за исключением воздушных судов, которые оцениваются по справедливой стоимости на каждую отчетную дату.

Положения учетной политики, описанные ниже, применялись Компанией последовательно во всех отчетных периодах, представленных в настоящей финансовой отчетности.

Выручка от пассажирских перевозок

Компания выделяет две основные обязанности к исполнению – пассажирские перевозки и выполнение чартерных рейсов. Выручка от реализации авиабилетов признается в момент осуществления обязанности к исполнению по перевозке. Стоимость реализованных авиабилетов, все еще действительных, но не использованных на отчетную дату, признается как отложенный доход (доход будущих периодов) от пассажирских перевозок. Данная статья сокращается тогда, когда Компания завершает предоставление услуги пассажирских перевозок, или тогда, когда пассажир требует возврата денег за билет. Определенная часть выручки от неиспользованных билетов признается на дату совершения полета в том размере, в котором вероятность того, что покупатель потребует от Компании выполнения своих обязательств по услуге, является отдаленной.

Финансовые доходы и расходы

По всем финансовым инструментам, оцениваемым по амортизированной стоимости, процентные доходы или расходы отражаются по эффективной процентной ставке, при дисконтировании по которой ожидаемые будущие денежные платежи или поступления на протяжении предполагаемого срока использования финансового инструмента или в течение более короткого периода времени, где это применимо, в точности приводятся к чистой балансовой стоимости финансового актива или финансового обязательства.

3. ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ УЧЕТНОЙ ПОЛИТИКИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Иностранная валюта

При подготовке финансовой отчетности сделки в валюте, отличающейся от функциональной (в иностранной валюте), отражаются по курсу на дату совершения сделки. Денежные статьи, выраженные в иностранных валютах, пересчитываются по соответствующему валютному курсу на дату составления финансовой отчетности. Неденежные статьи, учитываемые в иностранной валюте и оцениваемые по справедливой стоимости, подлежат пересчету по обменным курсам, действовавшим на дату определения справедливой стоимости.

Неденежные статьи, отраженные по исторической стоимости, выраженной в иностранной валюте, не пересчитываются. Курсовые разницы по денежным статьям, возникающие в результате изменения курсов валют, отражаются в прибылях и убытках в периоде их возникновения.

Средневзвешенные обменные курсы, сложившиеся на Казахстанской Фондовой Бирже (далее – «КФБ») используются в качестве официальных обменных курсов в Республике Казахстан.

Вознаграждение работникам

В соответствии с законодательством о пенсионном обеспечении и социальном страховании, Компания удерживает пенсионные взносы из заработной платы работников и перечисляет их в пенсионные фонды. После уплаты пенсионных взносов Компания не несет никаких дальнейших обязательств по пенсионному обеспечению. После выхода на пенсию управление всеми пенсионными выплатами осуществляется непосредственно пенсионным фондом.

Краткосрочные вознаграждения

При определении величины обязательства в отношении краткосрочных вознаграждений работникам дисконтирование не применяется и соответствующие расходы признаются по мере оказания услуг работниками. В отношении сумм, ожидаемых к выплате в рамках краткосрочного плана выплаты денежных премий или участия в прибыли, признается обязательство, если у Компании есть существующее юридическое либо обусловленное сложившейся практикой обязательство по выплате соответствующей суммы, возникшее в результате оказания услуг работниками в прошлом, и величину этого обязательства можно надежно оценить.

Корпоративный подоходный налог

Расход по корпоративному подоходному налогу включает в себя текущий подоходный налог и отложенный налог. Текущий и отложенный налог отражается в составе прибыли или убытка за период за исключением той их части, которая относится к операциям, признаваемым непосредственно в составе капитала или в составе прочего совокупного дохода.

Текущий налог

Текущий корпоративный подоходный налог включает сумму налога, которая, как ожидается, будет уплачена или возмещена в отношении налогооблагаемой прибыли или налогового убытка за год, и которая рассчитана на основе налоговых ставок, действующих или, по существу, действующих по состоянию на отчетную дату, а также корректировки по подоходному налогу прошлых лет.

Отложенный налог

Отложенный налог признается в отношении временных разниц, возникающих между балансовой стоимостью активов и обязательств, определяемой для целей их отражения в финансовой отчетности, и их налоговой базой. Отложенный налог не признается в отношении временных разниц, возникающих при первоначальном признании активов и обязательств в результате осуществления сделки, не являющейся сделкой по объединению бизнеса и не оказывающей влияния ни на бухгалтерскую, ни на налогооблагаемую прибыль или налоговый убыток.

3. ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ УЧЕТНОЙ ПОЛИТИКИ

Отложенный налог (продолжение)

Отложенный налоговый актив признается в отношении неиспользованных налоговых убытков, налоговых кредитов и вычитаемых временных разниц только в той мере, в какой вероятно получение будущей налогооблагаемой прибыли, за счет которой они могут быть реализованы. Величина отложенных налоговых активов анализируется по состоянию на каждую отчетную дату и уменьшается в той мере, в которой реализация соответствующих налоговых выгод более не является вероятной.

Величина отложенного налога определяется исходя из налоговых ставок, которые будут применяться в будущем, в момент восстановления временных разниц, основываясь на действующих или, по существу, введенных в действие законах по состоянию на отчетную дату.

Оценка отложенного налога отражает налоговые последствия, следующие из способа, которым Компания намеревается возместить или погасить балансовую стоимость своих активов или урегулировать обязательства на конец отчетного периода.

Запасы

Запасы отражаются по наименьшей из двух величин: себестоимости или чистой цене продажи. Фактическая себестоимость запасов определяется на основе метода ФИФО («первое поступление - первый отпуск»), за исключением топлива и противообледенительных жидкостей, себестоимость которых определяется на основе принципа средневзвешенной величины, и включает в себя затраты на приобретение запасов и прочие затраты на доставку запасов до их настоящего местоположения и приведения их в соответствующее состояние.

Чистая возможная цена продажи представляет собой расчетную цену реализации запасов за вычетом всех предполагаемых затрат на доработку и расходов на реализацию.

Основные средства

Признание и оценка

Объекты основных средств, за исключением воздушных судов отражаются по себестоимости за вычетом накопленных сумм амортизации и убытков от обесценения.

В себестоимость включаются затраты, непосредственно связанные с приобретением соответствующего актива.

Если значительные компоненты, составляющие объект основных средств, имеют разный срок полезного использования, они учитываются как отдельные объекты (значительные компоненты) основных средств.

Любая сумма прибыли или убытка от выбытия объекта основных средств определяется посредством сравнения поступлений от его выбытия с его балансовой стоимостью и признается в нетто-величине по строке «прочие доходы» или «прочие расходы» в составе прибыли или убытка за период.

Воздушные судна оцениваются по справедливой стоимости за вычетом накопленной амортизации и убытков от обесценения, признанных после даты переоценки. Переоценка осуществляется с достаточной частотой для обеспечения уверенности в том, что справедливая стоимость переоцененного актива не отличается существенно от его балансовой стоимости. Сумма увеличения в результате переоценки воздушного судна отражается непосредственно под заголовком «прибыль от переоценки основных средств» в составе прочего совокупного дохода. Однако такое увеличение стоимости должно признаваться в составе прибыли или убытка в той мере, в которой она восстанавливает уменьшение стоимости того же актива, ранее признанное в составе, прибыли или убытка.

3. ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ УЧЕТНОЙ ПОЛИТИКИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)**Основные средства(продолжение)***Признание и оценка (продолжение)*

Уменьшение стоимости в результате переоценки воздушного судна отражается в составе прибыли или убытка за период. Однако такое уменьшение признается в составе прочего совокупного дохода в пределах существующей суммы кредитового остатка по статье «прирост стоимости от переоценки». В случае выбытия актива, часть резерва переоценки, непосредственно относящаяся к данному активу, переводится из резерва переоценки активов в состав нераспределенной прибыли.

Последующие затраты

Затраты, связанные с заменой значительного компонента объекта основных средств, увеличивают балансовую стоимость этого объекта в случае, если вероятно, что Компания получит будущие экономические выгоды, связанные с указанным компонентом, и ее стоимость можно надежно оценить. Балансовая стоимость замененного компонента списывается. Затраты на повседневное обслуживание объектов основных средств признаются в составе прибыли или убытка за период в момент возникновения.

Износ

Объекты основных средств амортизируются с даты, когда они установлены и готовы к использованию, а для объектов основных средств, возведенных собственными силами – с момента завершения строительства объекта и его готовности к эксплуатации. Износ рассчитывается исходя из себестоимости актива за вычетом его расчетной остаточной стоимости.

Каждый компонент объекта основных средств амортизируется линейным методом на протяжении ожидаемого срока его полезного использования, поскольку именно такой метод наиболее точно отражает характер ожидаемого потребления будущих экономических выгод, заключенных в активе, и амортизационные отчисления включаются в состав прибыли или убытка за период.

Ожидаемые сроки полезного использования основных средств были следующими:

Группа основных средств	Срок полезного использования
Воздушные судна (исключая отдельные компоненты актива)	25 лет
Машины и оборудование	4 – 25 лет
Транспортные средства	5 – 10 лет
Компьютеры и офисное оборудование	4 – 7 лет

Отдельные компоненты актива воздушного судна амортизируются в течение среднего ожидаемого срока полезного использования между капитальным ремонтом, который основывается на полетных часах или циклах.

Методы амортизации, ожидаемые сроки полезного использования и остаточная стоимость основных средств анализируются по состоянию на каждую отчетную дату, и корректируются в случае необходимости.

Основные средства, за исключением воздушных судов, учитываются по первоначальной стоимости за вычетом накопленной амортизации и накопленных убытков от обесценения в случае их наличия.

3. ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ УЧЕТНОЙ ПОЛИТИКИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Основные средства(продолжение)

Последующие затраты

Последующие затраты капитализируются в стоимости конкретного актива только в том случае, если они увеличивают будущие экономические выгоды, заключенные в данном активе. Все прочие затраты признаются в составе прибыли или убытка за период по мере возникновения.

Амортизация

Амортизация рассчитывается исходя из себестоимости актива за вычетом его расчетной остаточной стоимости.

Как правило, каждый компонент нематериальных активов амортизируется линейным методом на протяжении ожидаемого срока его полезного использования, поскольку именно такой метод наиболее точно отражает характер ожидаемого потребления будущих экономических выгод, заключенных в активе, и амортизационные отчисления включаются в состав прибыли или убытка за период.

Ожидаемые сроки полезного использования нематериальных активов, состоящие из программного обеспечения в отчетном и сравнительном периодах были от трех до десяти лет.

Методы амортизации, ожидаемые сроки полезного использования и остаточная стоимость основных средств анализируются по состоянию на каждую дату окончания финансового года, и корректируются в случае необходимости.

Нематериальные активы

Нематериальные активы, приобретенные Компанией и имеющие конечный срок полезного использования, отражаются по себестоимости за вычетом накопленных сумм амортизации и убытков от обесценения.

Расходы будущих периодов

Расходы будущих периодов представляют собой предоплату по услугам страхования, лицензии и программное обеспечение, которые амортизируются линейным методом на периоды предоставления услуг.

Финансовые инструменты

Предоплата

Предоплата отражается в отчетности по первоначальной стоимости за вычетом резерва под обесценение. Предоплата классифицируется как долгосрочная, если ожидаемый срок получения товаров или услуг, относящихся к ней, превышает один год, или если предоплата относится к активу, который будет отражен в учете как внеоборотный при первоначальном признании. Сумма предоплаты за приобретение актива включается в его балансовую стоимость при получении Компанией контроля над этим активом и наличии вероятности того, что будущие экономические выгоды, связанные с ним, будут получены Компанией. Прочая предоплата списывается на прибыль или убыток при получении товаров или услуг, относящихся к ней. Если имеется признак того, что активы, товары или услуги, относящиеся к предоплате, не будут получены, балансовая стоимость предоплаты подлежит списанию, и соответствующий убыток от обесценения отражается в прибыли или убытке за год.

Признание и первоначальная оценка

Торговая дебиторская задолженность первоначально признается в момент ее возникновения. Все прочие финансовые активы и обязательства первоначально признаются, когда Компания вступает в договорные отношения, предметом которых являются указанные инструменты

3. ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ УЧЕТНОЙ ПОЛИТИКИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Финансовые инструменты (продолжение)

Признание и первоначальная оценка (продолжение)

Финансовый актив (если это не торговая дебиторская задолженность, которая не содержит значительного компонента финансирования) или финансовое обязательство первоначально оценивается по справедливой стоимости. Торговая дебиторская задолженность, которая не содержит значительного компонента финансирования, первоначально оценивается по цене сделки.

Классификация и последующая оценка

Финансовые активы

При первоначальном признании финансовый актив классифицируется как оцениваемый по амортизированной стоимости.

Финансовые активы реклассифицируются после их первоначального признания, только если Компания изменяет бизнес-модель управления финансовыми активами, и в этом случае все финансовые активы, на которые оказано влияние, реклассифицируются в первый день первого отчетного периода, следующего за изменением бизнес-модели.

Финансовый актив оценивается по амортизированной стоимости только в случае, если он отвечает обоим нижеследующим условиям и не классифицирован по усмотрению Компании как оцениваемый по справедливой стоимости через прибыль или убыток:

- он удерживается в рамках бизнес-модели, целью которой является удержание активов для получения предусмотренных договором денежных потоков; и
- его договорные условия предусматривают возникновение в установленные сроки денежных потоков, которые представляют собой выплату исключительно основной суммы и процентов на непогашенную часть основной суммы.

Финансовые активы – оценка бизнес-модели

Компания проводит оценку цели бизнес-модели, в рамках которой удерживается актив, на уровне портфеля финансовых инструментов, поскольку это наилучшим образом отражает способ управления бизнесом и предоставления информации руководству. При этом рассматривается следующая информация:

- Политики и цели, установленные для данного портфеля, а также действие указанных политик на практике. Это включает стратегию руководства на получение процентного дохода, предусмотренного договором, поддержание определенной структуры процентных ставок, обеспечение соответствия сроков погашения финансовых активов срокам погашения финансовых обязательств, используемых для финансирования данных активов, или ожидаемых оттоков денежных средств, или реализацию денежных потоков посредством продажи активов.
- Каким образом оценивается результативность портфеля и каким образом эта информация доводится до сведения руководства Компании.
- Риски, влияющие на результативность бизнес-модели (и финансовых активов, удерживаемых в рамках этой бизнес-модели), и каким образом осуществляется управление этими рисками.
- Каким образом осуществляется вознаграждение менеджеров, ответственных за управление портфелем (например, зависит ли это вознаграждение от справедливой стоимости указанных активов или от полученных по активам предусмотренных договором потоков денежных средств).
- Частота, объем и сроки продаж финансовых активов в прошлых периодах, причины таких продаж, а также ожидания в отношении будущего уровня продаж.

3. ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ УЧЕТНОЙ ПОЛИТИКИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Финансовые инструменты (продолжение)

Финансовые активы – оценка бизнес-модели (продолжение)

Передача финансовых активов третьим сторонам в сделках, которые не отвечают критериям прекращения признания, не рассматриваются как продажи для этой цели, и Компания продолжает признание этих активов.

Финансовые активы – оценка того, являются ли предусмотренные договором потоки денежных средств исключительно выплатами основной суммы и процентов

Для целей данной оценки «основная сумма» определяется как справедливая стоимость финансового актива при его первоначальном признании. «Проценты» определяются как возмещение за временную стоимость денег, за кредитный риск в отношении основной суммы, остающейся непогашенной в течение определенного периода времени, и за другие основные риски и затраты, связанные с кредитованием (например, риск ликвидности и административные затраты), а также включают маржу прибыли.

При оценке того, являются ли предусмотренные договором денежные потоки исключительно выплатами основной суммы и процентов на непогашенную часть основной суммы («критерий SPPI»), Компания анализирует договорные условия финансового инструмента. Сюда входит оценка того, содержит ли финансовый актив какое-либо договорное условие, которое может изменить сроки или сумму предусмотренных договором денежных потоков так, что финансовый актив не будет удовлетворять анализируемому требованию.

При проведении оценки Компания анализирует:

- условные события, которые могут изменить сроки или сумму потоков денежных средств;
- условия, которые могут корректировать купонную ставку, предусмотренную договором, включая условия о переменной ставке;
- условия о досрочном погашении и пролонгации срока действия; и
- условия, которые ограничивают требования Компании денежными потоками от оговоренных активов (например, финансовые активы без права регресса).

Условие о досрочном погашении соответствует критерию SPPI в том случае, если сумма, уплаченная при досрочном погашении, представляет, по существу, непогашенную часть основной суммы и проценты на непогашенную часть и может включать разумную дополнительную компенсацию за досрочное прекращение действия договора. Кроме того, условие о досрочном погашении рассматривается как соответствующее данному критерию в том случае, если финансовый актив приобретается или создается с премией или дисконтом относительно указанной в договоре номинальной суммы, сумма, подлежащая выплате при досрочном погашении, по существу представляет собой указанную в договоре номинальную сумму плюс предусмотренные договором начисленные (но не выплаченные) проценты (и может также включать разумную дополнительную компенсацию за досрочное прекращение действия договора); и при первоначальном признании финансового актива справедливая стоимость его условия о досрочном погашении является незначительной.

Финансовые активы – последующая оценка и прибыли и убытки

Финансовые активы, оцениваемые по амортизированной стоимости

Эти активы впоследствии оцениваются по амортизированной стоимости с использованием метода эффективной процентной ставки. Амортизированная стоимость уменьшается на величину убытков от обесценения. Процентный доход, положительные и отрицательные курсовые разницы и суммы обесценения признаются в составе прибыли или убытка. Любая прибыль или убыток от прекращения признания признается в составе прибыли или убытка за период.

3. ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ УЧЕТНОЙ ПОЛИТИКИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Финансовые инструменты (продолжение)

Модификация условий финансовых активов и финансовых обязательств

Финансовые активы

Если условия финансового актива изменяются, Компания оценивает, отличаются ли значительно потоки денежных средств по такому модифицированному активу. Если потоки денежных средств отличаются значительно («значительная модификация условий»), то считается, что права на предусмотренные договором потоки денежных средств по первоначальному финансовому активу истекли. В этом случае признание первоначального финансового актива прекращается и новый финансовый актив признается в учете по справедливой стоимости.

Компания проводит количественную и качественную оценку того, является ли модификация условий значительной, т.е. различаются ли значительно потоки денежных средств по первоначальному финансовому активу и потоки денежных средств по модифицированному или заменившему его финансовому активу. Компания проводит количественную и качественную оценку на предмет значительности модификации условий, анализируя качественные факторы, количественные факторы и совокупный эффект качественных и количественных факторов. Если потоки денежных средств значительно отличаются, то считается, что права на предусмотренные договором потоки денежных средств по первоначальному финансовому активу истекли. При проведении данной оценки Компания руководствуется указаниями в отношении прекращения признания финансовых обязательств по аналогии.

Компания приходит к заключению, что модификация условий является значительной на основании следующих качественных факторов:

- изменение валюты финансового актива;
- изменение типа обеспечения или других средств повышения качества актива;
- изменение условий финансового актива, приводящее к несоответствию критерию SPPI (например, добавление условия конвертации).

Если потоки денежных средств по модифицированному активу, оцениваемому по амортизированной стоимости, не отличаются значительно, то такая модификация условий не приводит к прекращению признания финансового актива. В этом случае Компания пересчитывает валовую балансовую стоимость финансового актива и признает сумму корректировки валовой балансовой стоимости в качестве прибыли или убытка от модификации в составе прибыли или убытка. Валовая балансовая стоимость финансового актива пересчитывается как приведенная стоимость пересмотренных или модифицированных потоков денежных средств, дисконтированных с использованием первоначальной эффективной процентной ставки по данному финансовому активу. Понесенные затраты и комиссии корректируют балансовую стоимость модифицированного финансового актива и амортизируются на протяжении оставшегося срока действия модифицированного финансового актива.

Финансовые обязательства

Компания прекращает признание финансового обязательства, когда его условия изменяются таким образом, что величина потоков денежных средств по модифицированному обязательству значительно меняется. В этом случае новое финансовое обязательство с модифицированными условиями признается по справедливой стоимости.

3. ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ УЧЕТНОЙ ПОЛИТИКИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Финансовые инструменты (продолжение)

Модификация условий финансовых активов и финансовых обязательств (продолжение)

Финансовые обязательства(продолжение)

Разница между балансовой стоимостью прежнего финансового обязательства и стоимостью нового финансового обязательства с модифицированными условиями признается в составе прибыли или убытка. Разница возникшая в результате модификации условий по операциям с акционерами признается в составе капитала как часть операции с собственником компании.

Если модификация условий (или замена финансового обязательства) не приводит к прекращению признания финансового обязательства, Компания применяет учетную политику, согласующуюся с подходом в отношении корректировки валовой балансовой стоимости финансового актива в случаях, когда модификация условий не приводит к прекращению признания финансового актива, – т.е. Компания признает любую корректировку амортизированной стоимости финансового обязательства, возникающую в результате такой модификации (или замены финансового обязательства), в составе прибыли или убытка на дату модификации условий (или замены финансового обязательства).

Изменения величины потоков денежных средств по существующим финансовым обязательствам не считаются модификацией условий, если они являются следствием текущих условий договора.

Компания проводит количественную и качественную оценку на предмет значительности модификации условий, анализируя качественные факторы, количественные факторы и совокупный эффект качественных и количественных факторов. Компания приходит к заключению о том, что модификация условий является значительной, на основании следующих качественных факторов:

- изменение валюты финансового обязательства;
- изменение типа обеспечения или других средств повышения качества обязательства;
- добавление условия конвертации;
- изменение субординации финансового обязательства.

Для целей проведения количественной оценки условия считаются значительно отличающимися, если приведенная стоимость потоков денежных средств в соответствии с новыми условиями, включая выплаты комиссионного вознаграждения за вычетом полученного комиссионного вознаграждения, дисконтированных по первоначальной эффективной процентной ставке, отличается по меньшей мере на 10% от дисконтированной приведенной стоимости оставшихся потоков денежных средств по первоначальному финансовому обязательству. Если замена одного долгового инструмента другим или модификация его условий отражаются в учете как погашение, то понесенные затраты или комиссии признаются как часть прибыли или убытка от погашения соответствующего долгового обязательства. Если замена одного долгового инструмента другим или модификация его условий не отражаются в учете как погашение, то на сумму понесенных затрат или комиссий корректируется балансовая стоимость соответствующего обязательства, и эта корректировка амортизируется на протяжении оставшегося срока действия модифицированного обязательства.

Прекращение признания

Финансовые активы

Компания прекращает признание финансового актива в тот момент, когда она теряет предусмотренные договором права на потоки денежных средств по данному финансовому активу, либо когда она передает права на получение предусмотренных договором потоков денежных средств в результате осуществления сделки, в которой другой стороне передаются практически все риски и выгоды, связанные с правом собственности на этот финансовый актив, или в которой Компания ни передает, ни сохраняет существенную часть всех рисков и выгод, связанных с правом собственности на этот финансовый актив, но не сохраняет контроль над финансовым активом.

Компания заключает сделки, по условиям которых передает признанные в отчете о финансовом положении активы, но при этом сохраняет за собой все или практически все риски и выгоды, вытекающие из права собственности на переданные активы. В этих случаях признание переданных активов не прекращается.

3. ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ УЧЕТНОЙ ПОЛИТИКИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Прекращение признания(продолжение)

Финансовые обязательства

Компания прекращает признание финансового обязательства, когда договорные обязательства по нему исполняются, аннулируются или прекращаются. Компания также прекращает признание финансового обязательства, когда его условия модифицируются и величина денежных потоков по такому модифицированному обязательству существенно отличается, и в возникающее этом случае новое финансовое обязательство, основанное на модифицированных условиях, признается по справедливой стоимости.

При прекращении признания финансового обязательства разница между погашенной балансовой стоимостью и уплаченным возмещением (включая любые переданные неденежные активы или принятые на себя обязательства) признается в составе прибыли или убытка.

Взаимозачет

Финансовые активы и финансовые обязательства взаимозачитываются и представляются в отчете о финансовом положении в нетто-величине только тогда, когда Компания в настоящий момент имеет обеспеченное юридической защитой право осуществить взаимозачет признанных сумм и намерена либо произвести расчет по ним на нетто-основе, либо реализовать актив и исполнить обязательство одновременно.

Акционерный капитал

Простые акции

Обыкновенные акции классифицируются как капитал. Дополнительные затраты, непосредственно связанные с выпуском простых акций и опционов на акции, отражаются с учетом налогового эффекта как уменьшение капитала.

Обесценение

Непроизводные финансовые активы

Финансовые инструменты

Компания признает оценочные резервы под убытки в отношении ожидаемых кредитных убытков (далее – «ОКУ») по финансовым активам, оцениваемым по амортизированной стоимости.

Компания оценивает резервы под убытки в сумме, равной ОКУ за весь срок, за исключением следующих инструментов, по которым сумма признаваемого резерва будет равна 12-месячным ожидаемым кредитным убыткам:

- Остатки по банковским счетам, по которым кредитный риск (т.е. риск наступления дефолта на протяжении ожидаемого срока действия финансового инструмента) не повысился существенно с момента первоначального признания.

Оценочные резервы под убытки в отношении гарантийных депозитов, торговой и прочей дебиторской задолженности всегда будут оцениваться в сумме, равной ожидаемым кредитным убыткам за весь срок.

При оценке, имело ли место значительное повышение кредитного риска по финансовому активу с момента первоначального признания, и при оценке ОКУ Компания анализирует обоснованную и подтверждаемую информацию, которая уместна и доступна без чрезмерных затрат или усилий. Это включает как количественную, так и качественную информацию и анализ, основанный на прошлом опыте Компании и обоснованной оценке кредитного качества, и включает прогнозную информацию.

3. ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ УЧЕТНОЙ ПОЛИТИКИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Обесценение (продолжение)

Непроизводные финансовые активы (продолжение)

Финансовые инструменты (продолжение)

Компания делает допущение, что кредитный риск по финансовому активу значительно повысился, если он просрочен более, чем на 30 дней.

Финансовый актив относится Компанией к финансовым активам, по которым наступило событие дефолта, в следующих случаях:

- маловероятно, что заемщик погасит свои кредитные обязательства перед Компанией в полном объеме без применения Компанией таких мер, как реализация залогового обеспечения (при его наличии); или
- финансовый актив просрочен более, чем на 90 дней.

ОКУ за весь срок – это ОКУ, которые возникают в результате всех возможных событий дефолта на протяжении ожидаемого срока действия финансового инструмента.

12-месячные ОКУ представляют собой ту часть ОКУ, которая возникает в результате событий дефолта, которые возможны в течение 12 месяцев после отчетной даты (или более короткого периода, если ожидаемый срок действия финансового инструмента меньше 12 месяцев).

Максимальный период рассматривается, когда ОКУ оцениваются за максимальный предусмотренный договором период, на протяжении которого Компания подвержена кредитному риску.

Оценка ОКУ

Ожидаемые кредитные убытки представляют собой расчетную оценку, взвешенную с учетом вероятности, кредитных убытков. Кредитные убытки оцениваются как приведенная стоимость всех ожидаемых недополучений денежных средств (т.е. разница между денежными потоками, причитающимися Компании в соответствии с договором, и денежными потоками, которые Компания ожидает получить).

ОКУ дисконтируются по эффективной ставке процента данного финансового актива.

Кредитно-обесцененные финансовые активы

На каждую отчетную дату Компания оценивает финансовые активы, отражаемые по амортизированной стоимости на предмет кредитного обесценения. Финансовый актив является «кредитно-обесцененным», когда происходит одно или несколько событий, которые оказывают негативное влияние на расчетные будущие денежные потоки по такому финансовому активу.

Подтверждением кредитного обесценения финансового актива являются, в частности, следующие наблюдаемые данные:

- значительные финансовые затруднения заемщика или эмитента;
- нарушение условий договора, такое как дефолт или просрочка платежа более, чем на 90 дней;
- реструктуризация Компанией займа или авансового платежа на условиях, которые в иных обстоятельствах она бы не рассматривала;
- появление вероятности банкротства или иной финансовой реорганизации заемщика; или
- исчезновение активного рынка для ценной бумаги в результате финансовых затруднений.

Представление резерва под ожидаемым кредитным убыткам в отчете о финансовом положении

Резервы под ожидаемым кредитным убыткам по финансовым активам, оцениваемым по амортизированной стоимости, вычитаются из валовой балансовой стоимости данных активов

3. ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ УЧЕТНОЙ ПОЛИТИКИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Представление резерва под ожидаемым кредитным убыткам в отчете о финансовом положении (продолжение)

Стисания

Полная балансовая стоимость финансового актива списывается, когда у Компании нет оснований ожидать возмещения финансового актива в полной сумме или его части. В отношении предприятий Компания выполняет индивидуальную оценку по срокам и суммам списания исходя из обоснованных ожиданий возмещения сумм. Компания не ожидает значительного возмещения списанных сумм. Однако списанные финансовые активы могут продолжать оставаться объектом правоприменения в целях обеспечения соответствия процедурам Компании в отношении возмещения причитающихся сумм.

Нефинансовые активы

Балансовая стоимость нефинансовых активов Компании анализируется на каждую отчетную дату для того, чтобы определить, существуют ли признаки их обесценения. При наличии любого такого признака рассчитывается возмещаемая стоимость соответствующего актива.

Для целей тестирования на предмет обесценения активы, которые не могут быть проверены по отдельности, объединяются в наименьшую группу активов, которая генерирует приток денежных средств от продолжающегося использования, которые не зависят от притока денежных средств от других активов или единиц, генерирующих денежные средства (далее – «ЕГДС»).

Возмещаемая стоимость актива или ЕГДС, представляет собой наибольшую из двух величин: ценности использования этого актива (этой единицы) и его (ее) справедливой стоимости за вычетом расходов на продажу. При расчете ценности использования, ожидаемые в будущем денежные потоки дисконтируются до их приведенной стоимости с использованием доналоговой ставки дисконтирования, отражающей текущую рыночную оценку временной стоимости денег и риски, специфичные для данного актива или ЕГДС.

Убыток от обесценения признается в том случае, если балансовая стоимость актива или соответствующей ему единицы, генерирующей денежные средства (ЕГДС), оказывается выше его (ее) расчетной возмещаемой стоимости. Убытки от обесценения признаются в составе прибыли или убытка за период.

На каждую отчетную дату проводится анализ убытка от их обесценения, признанного в одном из прошлых периодов, с целью выявления признаков того, что величину этого убытка следует уменьшить или что его более не следует признавать. Суммы, списанные на убытки от обесценения, восстанавливаются в том случае, если произошли изменения в оценках, использованных при расчете возмещаемой величины. Убыток от обесценения восстанавливается только в пределах суммы, позволяющей восстановить стоимость активов до их балансовой стоимости, по которой они бы отражались (за вычетом накопленных сумм амортизации), если бы не был признан убыток от обесценения.

Аренда

В момент заключения договора организация оценивает, является ли договор в целом или его отдельные компоненты договором аренды. Договор является договором аренды или содержит компонент аренды, если по этому договору передается право контролировать использование идентифицированного актива в течение определенного периода времени в обмен на возмещение. Чтобы оценить, передается ли право контролировать использование идентифицированного актива по этому договору, Компания применяет определение аренды согласно МСФО (IFRS) 16.

Эта учетная политика применяется к договорам, которые заключались 1 января 2019 года или позднее.

Компания как арендатор

Компания признает актив в форме права пользования и обязательство по аренде на дату начала аренды. Актив в форме права пользования первоначально оценивается по первоначальной стоимости, составляющей первоначальную величину обязательства по аренде с корректировкой на величину арендных платежей, сделанных на дату начала аренды или до такой даты, увеличенную на понесенные первоначальные прямые затраты и оценочную величину затрат, которые возникнут при демонтаже и перемещении базового актива, восстановлении базового актива или участка, на котором он располагается, за вычетом полученных стимулирующих платежей по аренде.

3. ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ УЧЕТНОЙ ПОЛИТИКИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Аренда (продолжение)

Компания как арендатор (продолжение)

При последующем учете актив в форме права пользования амортизируется линейным методом, начиная с даты начала аренды и до окончания срока аренды, за исключением случаев, когда согласно договору аренды право собственности на базовый актив передается Компании до конца срока аренды или если первоначальная стоимость актива в форме права пользования отражает исполнение Компанией опциона на покупку. В таких случаях актив в форме права пользования амортизируется в течение срока полезного использования базового актива, который определяется с использованием подхода, применяющегося для основных средств. В дополнение к этому стоимость актива в форме права пользования периодически снижается на величину убытков от обесценения при его наличии, а также корректируется при проведении определенных переоценок обязательства по аренде.

Обязательство по аренде первоначально оценивается по приведенной стоимости арендных платежей, не уплаченных на дату начала аренды, дисконтированных с использованием процентной ставки, заложенной в договоре аренды, или, если такая ставка не может быть легко определена, с использованием ставки привлечения дополнительных заемных средств Компанией. Как правило, Компания использует свою ставку привлечения дополнительных заемных средств в качестве ставки дисконтирования.

Компания определяет свою ставку привлечения дополнительных заемных средств исходя из процентных ставок из различных внешних источников и производит определенные корректировки, чтобы учесть условия аренды и вид арендуемого актива.

Арендные платежи, включаемые в оценку обязательства по аренде, включают:

- фиксированные платежи, включая по существу фиксированные платежи;
- переменные арендные платежи, которые зависят от индекса или ставки, первоначально оцениваемые с использованием индекса или ставки на дату начала аренды;
- суммы, которые, как ожидается, будут уплачены арендатором по гарантии ликвидационной стоимости;
- цена исполнения опциона на покупку, если имеется достаточная уверенность в том, что Компания исполнит этот опцион, арендные платежи в течение дополнительного периода аренды, возникающего ввиду наличия опциона на продление аренды, если имеется достаточная уверенность в том, что Компания исполнит данный опцион продление аренды, и штрафы за досрочное прекращение аренды, за исключением случаев, когда имеется достаточная уверенность в том, что Компания не будет прекращать аренду досрочно.

Обязательство по аренде оценивается по амортизированной стоимости с использованием метода эффективной процентной ставки. Оно переоценивается в случае, если изменяются будущие арендные платежи ввиду изменения индекса или ставки, если меняется сделанная Компанией оценка суммы, подлежащей выплате по гарантии ликвидационной стоимости, если Компания изменяет оценку того, будет ли она исполнять опцион на покупку, опцион на продление аренды или на ее прекращение, или если пересматривается арендный платеж, являющийся по существу фиксированным. Когда обязательство по аренде пересматривается таким образом, соответствующая корректировка производится в отношении балансовой стоимости актива в форме права пользования или относится на прибыль или убыток, если балансовая стоимость актива в форме права пользования ранее была уменьшена до нуля.

Компания представляет активы в форме права пользования, которые не отвечают определению инвестиционной недвижимости, в составе статьи «основные средства», а обязательства по аренде – в составе статьи «кредиты и займы» в отчете о финансовом положении.

Компания приняла решение не признавать активы в форме права пользования и обязательства по аренде применительно к договорам аренды активов с низкой стоимостью и краткосрочным договорам аренды. Компания признает арендные платежи, осуществляемые в соответствии с такими договорами, в качестве расхода линейным методом в течение срока аренды.

4. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ СУЖДЕНИЙ, РАСЧЕТНЫХ ОЦЕНОК И ДОПУЩЕНИЙ

Подготовка финансовой отчетности в соответствии с МСФО требует использования руководством профессиональных суждений, допущений и расчетных оценок, которые влияют на то, как применяются положения учетной политики и в каких суммах отражаются активы, обязательства, доходы и расходы. Фактические результаты могут отличаться от этих оценок.

Допущения и сделанные на их основе расчетные оценки регулярно анализируются на предмет необходимости их изменения. Изменения в расчетных оценках признаются в том отчетном периоде, когда эти оценки были пересмотрены, и во всех последующих периодах, затронутых указанными изменениями.

Возмещаемость отложенного налогового актива

Для определения суммы отложенных налоговых активов, которые могут быть признаны, необходимы существенные суждения руководства на основе вероятных сроков и уровня будущей налогооблагаемой прибыли, а также будущих стратегий налогового планирования. Налоговый кодекс позволяет предприятию переносить накопленные налоговые убытки на следующие десять лет. Руководство пришло к выводу о низкой вероятности получения достаточной налогооблагаемой прибыли для использования отложенного налогового актива путем сравнения прибыли до налогообложения, прогнозируемой в пятилетнем бизнес-плане, с перенесенным налоговым убытком по состоянию на 31 декабря 2023 года. Информация о допущениях и неопределенности в отношении расчетных оценок того, что в следующем отчетном году показатели финансовой отчетности существенно изменятся описана в Примечании 2.

Оценка справедливой стоимости

Определенные положения учетной политики Компании и ряд раскрытий требуют оценки справедливой стоимости как финансовых, так и нефинансовых активов, и обязательств.

При оценке справедливой стоимости актива или обязательства Компания применяет, насколько это возможно, наблюдаемые рыночные данные. Оценки справедливой стоимости относятся к различным уровням иерархии справедливой стоимости в зависимости от исходных данных, используемых в рамках соответствующих методов оценки:

- уровень 1: котируемые (нескорректированные) цены на идентичные активы и обязательства на активных рынках.
- уровень 2: исходные данные, помимо котируемых цен, применяемых для оценок Уровня 1, которые являются наблюдаемыми либо непосредственно (т.е. Такие как цены), либо косвенно (т.е. Определенные на основе цен).
- уровень 3: исходные данные для активов и обязательств, которые не основаны на наблюдаемых рыночных данных (ненаблюдаемые исходные данные).

Если исходные данные, используемые для оценки справедливой стоимости актива или обязательства, могут быть отнесены к различным уровням иерархии справедливой стоимости, то оценка справедливой стоимости в целом относится к тому уровню иерархии, которому соответствуют исходные данные наиболее низкого уровня, являющиеся существенными для всей оценки.

Компания признает переводы между уровнями иерархии справедливой стоимости на дату окончания отчетного периода, в течение которого данное изменение имело место.

Переоценка основных средств

Компания учитывает воздушные судна по переоцененной стоимости. Переоцененные воздушные судна представляют один класс активов согласно МСФО (IFRS) 13 «Оценка справедливой стоимости», основываясь на природе, характеристике и рисках, присущих активу. Исходные данные для определения справедливой стоимости воздушных судов, относятся к 3-му уровню в иерархии справедливой стоимости (ненаблюдаемые исходные данные).

**ПРИМЕЧАНИЯ К ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ ЗА ГОД,
ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2023 ГОДА (ПРОДОЛЖЕНИЕ)**

4. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ СУЖДЕНИЙ, РАСЧЕТНЫХ ОЦЕНОК И ДОПУЩЕНИЙ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Переоценка основных средств (продолжение)

Компания в 2023 и 2022 годах для независимой оценки рыночной стоимости воздушных судов использовала данные глобальных индикативных аналитических агентств IBE и Ascend. В 2023 году в результате проведения оценки Компания признала убыток от обесценения активов в размере 1,758,011 тыс. тенге (Примечание 9).

5. ДОХОДЫ ОТ РЕАЛИЗАЦИИ И ПРОЧИЕ ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ

В тыс. тенге	2023 год	2022 год
Выручка от пассажирских перевозок		
Регулярные пассажирские перевозки	19,280,716	20,119,850
<i>в том числе:</i>		
- сборы за топливо	1,870,727	1,736,548
- аэропортовые сборы	956,649	1,008,228
- сверхнормативный багаж	131,009	107,584
Чартерные рейсы	133,026	171,011
Итого выручка по договорам с покупателями	19,413,742	20,290,861
Прочие операционные доходы		
Прочие доходы	195,404	124,300
	195,404	124,300
	19,609,146	20,415,161

За год, закончившийся 31 декабря 2023 года, выручка от пассажирских перевозок по внутренним направлениям составила 79% (2022 год: 62%) от общей выручки от пассажирских перевозок.

Снижение выручки в 2023 году по сравнению с 2022 годом связано с вынужденным сокращением международной программы полетов ввиду ограничений по предоставлению разрешений на выполнение регулярных авиарейсов со стороны уполномоченных органов принимающих стран. Увеличение производственной программы полетов на 3% в 2023 году составило 8,822 самолетовылетов (2022 год: 8,564 самолето-вылета) за счет обслуживания внутренних рейсов не позволило компенсировать уровень доходности 2022 года.

В течение 2023 и 2022 годов доходы от перевозки пассажиров, грузов и почты были получены по следующим направлениям:

В тыс. тенге	2023 год	2022 год
Внутренние направления	15,587,992	12,904,546
Международные направления	4,021,154	7,510,615
	19,609,146	20,415,161

В течение 2023 и 2022 годов, у Компании не было выручки от операций с одним клиентом в объеме более 10% от общего дохода.

6. ОПЕРАЦИОННЫЕ РАСХОДЫ

(а) Расходы на персонал

В тыс. тенге	2023 год	2022 год
Заработная плата операционного персонала	2,961,352	2,941,231
Заработная плата административного персонала	571,744	631,820
Социальный налог и социальные отчисления	315,825	364,404
Заработная плата персонала отдела продаж	98,859	88,495
	3,947,780	4,025,950

Количество работников в Компании составляло 309 человек по состоянию на 31 декабря 2023 года (31 декабря 2022 года: 309 человек).

**ПРИМЕЧАНИЯ К ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ ЗА ГОД,
ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2023 ГОДА (ПРОДОЛЖЕНИЕ)**

6. ОПЕРАЦИОННЫЕ РАСХОДЫ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

(б) Инженерно-техническое обслуживание

В тыс. тенге	2023 год	2022 год
Запасные части и техническое обслуживание	1,292,390	640,427
Аренда двигателя	787,768	351,141
Техническое обслуживание на стоянке	448,323	247,810
Расходы на транспортировку	410,384	230,770
Расходы по списания авиационных запасных частей	211,162	189,661
Прочее	72,411	32,232
	3,222,438	1,692,041

Существенный рост расходов на инженерно-техническое обслуживание в 2023 году обусловлен реорганизацией работы технического блока Компании и увеличением интенсивности обслуживания воздушных судов и их компонентов ввиду естественного устаревания и износа.

Расходы на техническое обслуживание на стоянке представляют собой расходы, связанные с регулярными проверками воздушных судов и проведением текущего ремонта.

В течение 2022 и 2023 годах Компания пересмотрела подходы по планированию проведения капитального ремонта двигателей воздушных судов. В 2023 году проведен капитальный ремонт 4-х двигателей, в том числе заводом изготовителем проведен дополнительный гарантийный ремонт одного двигателя (в 2022 году осуществлен капитальный ремонт 4-х двигателей). Интенсивная программа капитального ремонта двигателей в 2023 году, в том числе внепланового их ремонта, привела к значительному росту расходов по статье аренда двигателя для целей поддержания производственной программы полетов.

(в) Расходы по наземному обслуживанию, сборы за взлет-посадку и маршрутные сборы

В тыс. тенге	2023 год	2022 год
Наземное обслуживание	830,568	515,371
Аэронавигация	629,137	715,892
Сборы за посадку	553,173	504,548
Безопасность	407,586	361,565
Противообледенительные жидкости	121,138	70,504
	2,541,602	2,167,880

(г) Обслуживание пассажиров

В тыс. тенге	2023 год	2022 год
Аэропортовые сборы	1,143,656	1,384,286
Питание	188,656	157,756
Прочее	82,587	51,584
	1,414,899	1,593,626

(д) Затраты по реализации

В тыс. тенге	2023 год	2022 год
Комиссионные вознаграждения, выплачиваемые агентствам по продаже авиабилетов	105,861	266,128
Комиссия за обслуживание кредитных карт	28,592	32,917
Прочее	8,283	4,160
	142,736	303,205

Снижение комиссионных вознаграждений в течение 2023 года связано со значительным уменьшением программ международных полетов ввиду ограничения со стороны государственных органов принимающей стороны.

ПРИМЕЧАНИЯ К ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ ЗА ГОД,
ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2023 ГОДА (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

7. ФИНАНСОВЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ

В тыс. тенге	2023 год	2022 год
Финансовые доходы		
Процентный доход по банковским депозитам	476,603	344,976
	476,603	344,976
Финансовые расходы		
Амортизация дисконта по займу от Материнской компании и процентные расходы (Примечание 15)	5,105,898	5,417,717
Услуги брокера	1,073	–
Процентный расход по обязательствам по аренде	–	96
	5,106,971	5,417,813

8. РАСХОДЫ ПО КОРПОРАТИВНОМУ ПОДОХОДНОМУ НАЛОГУ

На 31 декабря 2023 и 2022 годов Компания применила ставку корпоративного подоходного налога, установленную в Республике Казахстан.

В тыс. тенге	2023 год	2022 год
Расход по текущему подоходному налогу	53,252	49,741
Расход по отложенному по подоходному налогу	–	4,645,490
Расход по корпоративному подоходному налогу	53,252	4,695,231

Сверка эффективной ставки налога:

	2023 год		2022 год	
	В тыс. тенге	%	В тыс. тенге	%
Убыток до налогообложения	(7,539,003)	100	(1,903,532)	100
Подоходный налог, рассчитанный по установленной ставке, применимой для Компании	(1,507,801)	20.0	(380,706)	20.0
Налоговый эффект не вычитаемых расходов	99,924	(1.3)	588,920	(23.8)
Изменение в непризнанном налоговом убытке	1,461,129	(19.4)	4,487,017	(235.7)
	53,252		4,695,231	

Изменение временных разниц в течение года:

В тыс. тенге	Признаны в		
	1 января 2023 года	составе прибыли или убытка	31 декабря 2023 года
Налоговые убытки, перенесенные на будущие периоды	8,258,275	(276,662)	7,981,613
Торговая и прочая кредиторская задолженность	81,543	27,531	109,074
Налоги, кроме корпоративного подоходного налога к уплате	6,044	(1,175)	4,869
Нематериальные активы	1,314	(3,920)	(2,606)
Отложенные налоговые активы	8,347,176	(254,226)	8,092,950
Заем от Материнской компании	(1,056,601)	906,863	(149,738)
Основные средства	(2,580,218)	808,492	(1,771,726)
Отложенные налоговые обязательства	(3,636,819)	1,715,355	(1,921,464)
Отложенный налоговый актив	4,710,357	1,461,129	6,171,486
Непризнанный налоговый актив	(4,710,357)	(1,461,129)	(6,171,486)
Итого отложенный налоговый актив/(обязательство)	–	–	–

8. РАСХОДЫ ПО КОРПОРАТИВНОМУ ПОДОХОДНОМУ НАЛОГУ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Изменение временных разниц в течение года (продолжение):

В тыс. тенге	1 января 2022 года	Признаны в составе прибыли или убытка	Признаны в составе собственного капитала	31 декабря 2022 года
Налоговые убытки, перенесенные на будущие периоды	8,549,461	(291,186)	–	8,258,275
Торговая и прочая кредиторская задолженность	16,145	65,398	–	81,543
Налоги, кроме корпоративного подоходного налога к уплате	6,418	(374)	–	6,044
Нематериальные активы	1,408	(94)	–	1,314
Обязательства по аренде	477	(477)	–	–
Отложенные налоговые активы	8,573,909	(226,733)	–	8,347,176
Заем от Материнской компании	(6,673,572)	971,481	4,645,490	(1,056,601)
Основные средства	(1,676,585)	(903,633)	–	(2,580,218)
Активы в форме права пользования	(412)	412	–	–
Отложенные налоговые обязательства	(8,350,569)	68,260	4,645,490	(3,636,819)
Отложенный налоговый актив	223,340	(158,473)	4,645,490	4,710,357
Непризнанный налоговый актив	(223,340)	(4,487,017)	–	(4,710,357)
Итого отложенный налоговый актив/(обязательство)	–	(4,645,490)	4,645,490	–

Срок зачета накопленных налоговых убытков в размере 39,908,063 тыс. тенге по состоянию на 31 декабря 2023 года (31 декабря 2022 года: 41,291,376 тыс. тенге) истекает через десять лет с даты возникновения. Ближайший срок зачета накопленных налоговых убытков в размере 487,618 тыс. тенге истекает в 2025 году.

ПРИМЕЧАНИЯ К ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ ЗА ГОД,
ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2023 ГОДА (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

9. ОСНОВНЫЕ СРЕДСТВА

В тыс. тенге	Компьютеры и						Всего
	Воздушные судна	Транспортные средства	Машины и оборудование	оборудование	офисное оборудование	Активы в форме права пользования	
<i>Первоначальная/Переоцененная стоимость</i>							
На 1 января 2022 года	38,176,487	31,869	19,906	117,068	10,586	160,420	38,516,336
Поступления	122,850	-	5,131	15,755	-	2,845,598	2,989,334
Выбытия	-	-	-	(2,385)	(10,585)	(1,361)	(14,331)
Внутренние перемещения	3,003,838	-	805	-	-	(3,004,643)	-
На 31 декабря 2022 года	41,303,175	31,869	25,842	130,438	1	14	41,491,339
Поступления	-	14,683	261,275	7,256	-	2,372,276	2,655,490
Выбытия	-	-	(770)	(1,331)	(1)	(11,091)	(13,193)
Внутренние перемещения	2,360,124	-	1,048	-	-	(2,361,172)	-
На 31 декабря 2023 года	43,663,299	46,552	287,395	136,363	-	27	44,133,636
<i>Накопленная амортизация</i>							
На 1 января 2022 года	(15,091,575)	(30,701)	(10,808)	(93,976)	(8,527)	-	(15,235,587)
Начислено за год	(2,378,688)	(1,167)	(4,033)	(10,016)	(1,591)	-	(2,395,495)
Выбытия	-	-	-	2,385	10,117	-	12,502
Переоценка	1,720,455	-	-	-	-	-	1,720,455
На 31 декабря 2022 года	(15,749,808)	(31,868)	(14,841)	(101,607)	(1)	-	(15,898,125)
Начислено за год	(2,391,543)	(1,835)	(10,246)	(9,663)	-	-	(2,413,287)
Выбытия	-	-	679	1,310	1	-	1,990
Обесценение	(1,758,011)	-	-	-	-	-	(1,758,011)
На 31 декабря 2023 года	(19,899,362)	(33,703)	(24,408)	(109,960)	-	-	(20,067,433)
<i>Балансовая стоимость</i>							
На 31 декабря 2022 года	25,553,367	1	11,001	28,831	-	14	25,593,214
На 31 декабря 2023 года	23,763,937	12,849	262,987	26,403	-	27	24,066,203

С мая 2023 года по июль 2023 года Компания завершила плановое техническое обслуживание одного из пяти воздушных судов ОАЭ на базе авторизованных организаций по техническому обслуживанию воздушных судов. С ноября 2023 года второе воздушное судно находится на плановом техническом обслуживании.

**ПРИМЕЧАНИЯ К ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ ЗА ГОД,
ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2023 ГОДА (ПРОДОЛЖЕНИЕ)**

9. ОСНОВНЫЕ СРЕДСТВА (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Балансовая стоимость воздушных судов, если бы они были учтены по первоначальной стоимости за вычетом накопленного износа, представлена следующим образом:

В тыс. тенге	31 декабря 2023 года	31 декабря 2022 года
Первоначальная стоимость	43,663,299	41,303,175
Накопленный износ	(13,606,631)	(11,215,089)
Накопленный баланс по обесценению	(6,292,731)	(4,534,719)
Остаточная стоимость	23,763,937	25,553,367

В 2023 году независимая оценочная компания ТОО «Независимая экспертная оценка» провела оценку справедливой рыночной стоимости пяти воздушных судов модели DHC-8 400. В соответствии с отчетом независимого оценщика Компания признала в 2023 году уменьшение справедливой стоимости воздушных судов на сумму 1,758,011 тыс. тенге в отчете о прибыли или убытке (2022 год: переоценка на 1,720,455 тыс. тенге).

По состоянию на 31 декабря 2023 года все воздушные судна Компании, имеющие балансовую стоимость 23,763,938 тыс. тенге, служили залоговым обеспечением займов, полученных от Материнской компании (31 декабря 2022 года: 25,553,367 тыс. тенге).

10. АВАНСЫ, ПРЕДОПЛАТЫ И РАСХОДЫ БУДУЩИХ ПЕРИОДОВ

В тыс. тенге	31 декабря 2023 года	31 декабря 2022 года
<i>Долгосрочные</i>		
Авансы выданные	312,202	—
	312,202	—
<i>Краткосрочные</i>		
Расходы будущих периодов	409,061	291,070
Предоплата за услуги	258,342	362,892
Предоплата за товары	257,404	500,686
Предоплата по прочим налогам	15,513	15,513
	940,320	1,170,161

11. ЗАПАСЫ

В тыс. тенге	31 декабря 2023 года	31 декабря 2022 года
Запасные части	1,560,446	1,248,407
Авиационное топливо	670,840	441,044
Униформа	44,608	36,312
Прочие материалы	117,049	110,737
	2,392,943	1,836,500
Списание запасов до чистой стоимости реализации	(7,333)	(24,066)
	2,385,610	1,812,434

12. ТОРГОВАЯ И ПРОЧАЯ ДЕБИТОРСКАЯ ЗАДОЛЖЕННОСТЬ

В тыс. тенге	31 декабря 2023 года	31 декабря 2022 года
Налог на добавленную стоимость к возмещению	221,327	117,655
Торговая дебиторская задолженность	179,177	229,816
Дебиторская задолженность работников	43,418	31,278
	443,922	378,749
Резерв по сомнительной дебиторской задолженности	(140,661)	(158,906)
	303,261	219,843

Информация о подверженности Компании кредитному, валютному риску и риску обесценения в отношении финансовых активов раскрыта в Примечании 18.

ПРИМЕЧАНИЯ К ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2023 ГОДА (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

13. ДЕНЕЖНЫЕ СРЕДСТВА И ИХ ЭКВИВАЛЕНТЫ

В тыс. тенге	31 декабря 2023 года	31 декабря 2022 года
Краткосрочные депозиты с первоначальным сроком погашения менее 90 дней в казахстанских банках	3,151,649	2,803,474
Текущие счета в казахстанских банках	112,402	2,429,403
Денежные средства в кассе	801	84
	3,264,852	5,232,961
Резерв по ожидаемым кредитным убыткам	(764)	(1,104)
	3,264,088	5,231,857

На текущих счетах и краткосрочных депозитах Компания накапливает денежные средства, целевым использованием которых является проведение планового технического обслуживания воздушных судов. Данные денежные средства не являются ограниченными в использовании.

Движение резерва по ожидаемым кредитным убыткам представлено в следующей таблице:

В тыс. тенге	2023	2022
На 1 января	(1,104)	(476)
Начисление в течение года	(501)	(987)
Восстановление в течение года	841	359
На 31 декабря	(764)	(1,105)

Информация о подверженности Компании кредитному, валютному риску и рискам от обесценения в отношении финансовых активов раскрыта в Примечании 18.

14. АКЦИОНЕРНЫЙ КАПИТАЛ

Акционерный капитал

В тыс. тенге	31 декабря 2023 года	%	31 декабря 2022 года	%
АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Казына»	34,276,509	100	34,067,259	100

В сентябре 2022 года Материнская компания приняла решение о пополнении акционерного капитала Компании для погашения ранее выданных займов, путем выкупа 147,089 простых акций АО «QAZAQ AIR» по цене размещения 230,794 тенге за одну простую акцию на общую сумму 33,947,259 тыс. тенге. Таким образом, по состоянию на 31 декабря 2022 года акционерный капитал Компании составлял 34,067,259 тыс. тенге.

В октябре 2023 года Материнская компания приняла решение о пополнении акционерного капитала Компании для погашения услуг независимого консультанта по приватизации, путем выкупа дополнительно выпущенных 1000 простых акций по цене размещения 209,250 тенге за одну простую акцию на общую сумму 209,250 тыс. тенге. Таким образом, по состоянию на 31 декабря 2023 года акционерный капитал Компании составлял 34,276,509 тыс. тенге (31 декабря 2022 года 34,067,259 тыс. тенге).

Дивиденды

В соответствии с законодательством Республики Казахстан акционер Компании имеет право включить в дивиденды сумму нераспределенной прибыли прошлых лет. Распределение прибыли не допускается, если размер собственного капитала станет отрицательным или распределение чистого дохода повлечет за собой неплатежеспособность или несостоятельность Компании.

Компания не объявляла и не выплачивала дивиденды в течение 2023 и 2022 годов.

ПРИМЕЧАНИЯ К ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2023 ГОДА (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

15. ЗАЕМ ОТ МАТЕРИНСКОЙ КОМПАНИИ

В тыс. тенге	31 декабря 2023 года	31 декабря 2022 года
Сумма к оплате	36,049,236	36,049,236
Неамортизированный дисконт	(748,687)	(5,283,006)
Начисленные процентные расходы к уплате	2,279,222	1,707,643
	37,579,771	32,473,873

В феврале 2019 года Компания получила заем от Материнской компании на 12 лет на приобретение двух новых воздушных судов модели DHC-8 Q400NG компании Bombardier Inc на сумму 16,000,000 тыс. тенге с погашением основной суммы одним платежом в конце срока и процентов полугодовыми платежами с первой выплатой по истечении 60 месяцев с момента предоставления первого транша по ставке 0.1% годовых. Компания признала дисконт в сумме 8,169,673 тыс. тенге на даты получения траншей по данному займу на разницу между рыночными ставками на даты получения и номинальной ставкой 0.1% годовых.

В октябре 2019 года Компания получила заём от Материнской компании на 15 лет на приобретение трех воздушных судов модели DHC-8 Q400NG на сумму 20,344,416 тыс. тенге со сроком погашения основной суммы в конце срока и процентов полугодовыми платежами с первой выплатой по истечении 24 месяцев с момента предоставления первого транша по ставке 2.5% годовых. 2 ноября 2022 года срок погашения вознаграждения был увеличен до 60 месяцев с момента предоставления первого транша. Компания признала дисконт в сумме 8,909,680 тыс. тенге на даты получения траншей по данному займу на разницу между рыночными ставками на даты получения и номинальной ставкой 2.5% годовых.

На 31 декабря 2023 года сумма займов по вышеуказанным двум кредитным линиям составила 37,579,771 тыс. тенге. В качестве обеспечения по данным займам Компания предоставила приобретенные воздушные судна.

В сентябре 2022 года кредитные линии со сроком погашения до 31 декабря 2030 года и процентной ставкой 0.01% годовых для финансирования операционной деятельности Компании, были досрочно погашены в сумме 33,947,648 тыс. тенге из денежных средств, внесенных Материнской компанией в капитал на основании решения Материнской компании. На дату досрочного погашения дисконт от первоначального признания сумм по данным займам в сумме 23,227,449 тыс. тенге был высвобожден, что отражено в отчете об изменениях в собственном капитале в сумме 18,581,959 тыс. тенге и в сумме 4,645,490 тыс. тенге в Примечании 8.

Финансовые расходы в течение периода, закончившегося 31 декабря 2023 года, составили 5,105,898 тыс. тенге (2022 год: 5,417,718 тыс. тенге) (Примечание 7).

Сверка изменений обязательств и денежных потоков от финансовой деятельности по займам от Материнской компании

В тыс. тенге	
Остаток на 1 января 2023 года	32,473,873
Начисленный процентный расход	571,580
Амортизация дисконта по займу от Материнской компании	4,534,318
Итого изменения	5,105,898
Остаток на 31 декабря 2023 года	37,579,771
Остаток на 1 января 2022 года	37,776,355
Изменения в связи с денежными потоками от финансовой деятельности	
Погашение займа от Материнской компании	(33,947,648)
Итого изменений в связи с денежными потоками от финансовой деятельности	3,828,707
Начисленный процентный расход	560,311
Высвобождение дисконта по займу от Материнской компании	23,227,449
Амортизация дисконта по займу от Материнской компании	4,857,406
Итого изменения	28,645,166
Остаток на 31 декабря 2022 года	32,473,873

16. ТОРГОВАЯ И ПРОЧАЯ КРЕДИТОРСКАЯ ЗАДОЛЖЕННОСТЬ

В тыс. тенге	31 декабря 2023 года	31 декабря 2022 года
Торговая кредиторская задолженность	1,394,793	1,526,999
Задолженность по заработной плате перед работниками	495,786	501,037
Прочее	40,964	18,108
	1,931,543	2,046,144

Информация о подверженности Компании валютному риску и риску ликвидности в отношении торговой и прочей кредиторской задолженности раскрыта в Примечании 18.

17. ДОХОДЫ БУДУЩИХ ПЕРИОДОВ

Доходы будущих периодов от транспортировки представляют собой стоимость проданных, но неиспользованных пассажирских билетов, срок действия которых еще не истек. На 31 декабря 2023 года доходы будущих периодов составили 959,947 тыс. тенге (31 декабря 2022 год: 1,373,403)

18. СПРАВЕДЛИВАЯ СТОИМОСТЬ И УПРАВЛЕНИЕ РИСКАМИ**Учетные классификации и справедливая стоимость**

Руководство считает, что справедливая стоимость финансовых активов и обязательств Компании примерно равна их балансовой стоимости. Основа для определения справедливой стоимости раскрывается далее.

Руководство относит справедливую стоимость финансовых активов и обязательства Компании к Уровню 2 иерархии справедливой стоимости.

Оценка справедливой стоимости

Расчетная справедливая стоимость всех финансовых активов и обязательств, определяемая для целей раскрытия, рассчитывается с использованием методов дисконтированных денежных потоков, на основании расчетных будущих денежных потоков и рыночной ставки вознаграждения по состоянию на отчетную дату.

Управление финансовыми рисками

Использование финансовых инструментов подвергает Компанию следующим видам риска:

- кредитный риск;
- риск ликвидности;
- рыночный риск.

Основные принципы управления рисками

Правление Компании несет общую ответственность за организацию системы управления рисками Компании и надзор за функционированием этой системы. Правление Компании отвечает за разработку политики по управлению рисками Компании и надзор за ее проведением. Правление Компании регулярно отчитывается о своей работе перед Советом директоров в установленном порядке.

Кредитный риск

Кредитный риск – это риск возникновения у Компании финансового убытка, вызванного неисполнением покупателем или контрагентом по финансовому инструменту своих договорных обязательств, и возникает, главным образом, в связи с имеющейся у Компании дебиторской задолженностью покупателей и остатками на счетах в банке.

Балансовая стоимость финансовых активов отражает максимальную подверженность Компании кредитному риску.

18. СПРАВЕДЛИВАЯ СТОИМОСТЬ И УПРАВЛЕНИЕ РИСКАМИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Подверженность кредитному риску

Максимальная подверженность кредитному риску применительно к торговой дебиторской задолженности, гарантийным депозитам, денежным средствам, ограниченными в использовании, и денежным средствам и их эквивалентам в банках по состоянию на отчетную дату была следующей:

В тыс. тенге	Балансовая стоимость	
	31 декабря 2023 года	31 декабря 2022 года
Торговая дебиторская задолженность (Примечание 12)	179,177	229,816
Денежные средства и их эквиваленты за исключением наличных средств	3,264,051	5,231,813
	3,443,228	5,461,629

Торговая и прочая дебиторская задолженность

Подверженность Компании кредитному риску в основном зависит от индивидуальных характеристик каждого покупателя/клиента. По состоянию на 31 декабря 2023 года существенная концентрация кредитного риска в отношении торговой дебиторской задолженности отсутствует (31 декабря 2022 года: отсутствует).

Анализ подверженности Компании кредитному риску применительно к торговой и прочей дебиторской задолженности представлен ниже:

В тыс. тенге	31 декабря 2023 года	31 декабря 2022 года
	Не являющиеся кредитно-обесцененными	Не являющиеся кредитно-обесцененными
Прочие клиенты:		
Продолжительность торговых отношений с Компанией менее 5 лет	179,177	229,816
Итого валовая балансовая стоимость	179,177	229,816

Оценка ожидаемых кредитных убытков для кредитных учреждений по состоянию на 31 декабря 2023 и 2022 годов

Компания распределяет каждую позицию, подверженную кредитному риску, на основе данных, которые определяются для прогнозирования риска убытка (включая, но не ограничиваясь, внешние рейтинги, прошедшую аудит финансовую информацию, управленческие счета и прогнозы по потокам денежных средств, а также сведения о контрагентах, доступные в средствах массовой информации) и путем применения экспертного суждения. Уровни кредитного риска определяются с использованием качественных и количественных факторов, которые являются показателями риска дефолта, и согласовываются с внешними определениями кредитных рейтингов, полученными от рейтинговых агентств «Standard & Poor's» и «Moody's».

Денежные средства и их эквиваленты

По состоянию на 31 декабря 2023 года у Компании имелись денежные средства и их эквиваленты за исключением наличных средств на общую сумму 3,263,287 тыс. тенге (31 декабря 2022 года: 5,231,773 тыс. тенге) (Примечание 13). Денежные средства и их эквиваленты размещаются в банках, имеющих рейтинг от ВВ до ВВ+ по данным рейтинговых агентств «Standard & Poor's» и «Moody's».

Обесценение денежных средств и их эквивалентов оценивалось на основе ожидаемых кредитных убытков, согласно контрактным срокам, погашения, которые отражают короткие сроки подверженных риску позиций. Компания считает, исходя из внешних кредитных рейтингов контрагентов, что имеющиеся у нее денежные средства и их эквиваленты имеют низкий кредитный риск.

18. СПРАВЕДЛИВАЯ СТОИМОСТЬ И УПРАВЛЕНИЕ РИСКАМИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Риск ликвидности

Риск ликвидности – это риск того, что у Компании возникнут сложности при выполнении обязанностей, связанных с финансовыми обязательствами, расчеты по которым осуществляются путем передачи денежных средств или другого финансового актива. Подход Компании к управлению ликвидностью заключается в том, чтобы обеспечить, насколько это возможно, постоянное наличие у Компании ликвидных средств, достаточных для погашения своих обязательств в срок, как в обычных, так и в стрессовых условиях, не допуская возникновения неприемлемых убытков и не подвергая риску репутацию Компании.

Обычно Компания обеспечивает наличие достаточного уровня денежных средств по требованию для погашения ожидаемых расходов по операционной деятельности, включая обслуживание финансовых обязательств, при этом не учитывается потенциальное влияние исключительных обстоятельств, возникновение которых нельзя было обоснованно предусмотреть, например, влияние стихийных бедствий.

Подверженность риску ликвидности

Ниже представлена информация об оставшихся договорных сроках погашения финансовых обязательств на отчетную дату. Представлены валовые и недисконтированные суммы, исключая влияние соглашений о зачете. Не ожидается, что потоки денежных средств, принимаемые к рассмотрению при анализе сроков погашения, могут произойти существенно раньше или их величина будет значительно отличаться.

31 декабря 2023 года						
В тыс. тенге	Балансовая стоимость	Денежные потоки по договору	Менее 2 месяцев	Менее 12 месяцев	Менее 60 месяцев	Более 60 месяцев
Непроизводные финансовые обязательства						
Торговая кредиторская задолженность	1,323,338	1,323,338	1,323,338	–	–	–
Заем от Материнской компании	37,579,771	38,328,459	–	–	13,530,252	24,798,207
	38,903,109	39,651,797	1,323,338	–	13,530,252	24,798,207
31 декабря 2022 года						
В тыс. тенге	Балансовая стоимость	Денежные потоки по договору	Менее 2 месяцев	Менее 12 месяцев	Менее 60 месяцев	Более 60 месяцев
Непроизводные финансовые обязательства						
Торговая кредиторская задолженность	1,434,038	1,434,038	1,434,038	–	–	–
Заем от Материнской компании	32,473,873	37,756,879	–	–	–	37,756,879
Обязательства по аренде	2,386	2,948	–	2,948	–	–
	33,910,297	39,193,865	1,434,038	2,948	–	37,756,879

Рыночный риск

Рыночный риск – это риск того, что изменения рыночных цен, например, обменных курсов иностранных валют, ставок вознаграждения и цен на акции, окажут негативное влияние на прибыль Компании или на стоимость имеющихся у нее финансовых инструментов. Цель управления рыночным риском заключается в том, чтобы контролировать подверженность рыночному риску и удерживать ее в допустимых пределах, при этом добиваясь оптимизации доходности инвестиций.

В целях управления рыночными рисками Компания не осуществляет покупки и продажи производных инструментов. Компания не применяет учет хеджирования в целях регулирования изменчивости показателя прибыли или убытка за период.

18. СПРАВЕДЛИВАЯ СТОИМОСТЬ И УПРАВЛЕНИЕ РИСКАМИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Валютный риск

Компания подвергается валютному риску в отношении денежных средств и их эквивалентов, гарантийных депозитов и приобретений, выраженных в валюте, отличной от функциональной валюты Компании, указанные операции выражены в основном в долларах США.

В отношении прочих монетарных активов и обязательств, выраженных в иностранных валютах, политика Компании нацелена на удержание нетто-позиции, подверженной риску, в допустимых пределах посредством покупки или продажи иностранной валюты по курсам «спот», когда это необходимо, для устранения краткосрочной несбалансированности.

Подверженность валютному риску

Подверженность Компании валютному риску на 31 декабря 2023 года была следующей:

В тыс. тенге	Тенге	Доллар США	Российский рубль	Евро	Фунт	Итого на 31 декабря 2023 года
Финансовые активы:						
Денежные средства и их эквиваленты	2,436,673	754,307	66,739	4,077	2,255	3,264,051
Итого финансовые активы	2,436,673	754,307	66,739	4,077	2,255	3,264,051
Финансовые обязательства:						
Кредиторская задолженность	749,460	400,617	15,329	48,066	–	1,213,472
Итого финансовые обязательства	749,460	400,617	15,329	48,066	–	1,213,472
Открытая позиция	1,687,213	353,690	51,410	(43,989)	2,255	2,050,579

Подверженность Компании валютному риску на 31 декабря 2022 года была следующей:

В тыс. тенге	Тенге	Доллар США	Российский рубль	Евро	Фунт	Итого на 31 декабря 2022 года
Финансовые активы:						
Денежные средства и их эквиваленты	4,242,844	785,787	200,762	3,485	–	5,232,878
Итого финансовые активы	4,242,844	785,787	200,762	3,485	–	5,232,878
Финансовые обязательства:						
Кредиторская задолженность	584,575	745,852	21,639	11,262	–	1,363,328
Итого финансовые обязательства	584,575	745,852	21,639	11,262	–	1,363,328
Открытая позиция	3,658,269	39,935	179,123	(7,777)	–	3,869,550

В течение года применялись следующие обменные курсы иностранных валют:

В тенге	Обменный курс «спот» на отчетную дату	
	31 декабря 2023 года	31 декабря 2022 года
1 доллар США	454.56	462.65
1 евро	502.24	492.86
1 российский рубль	5.06	6.43

ПРИМЕЧАНИЯ К ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2023 ГОДА (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

18. СПРАВЕДЛИВАЯ СТОИМОСТЬ И УПРАВЛЕНИЕ РИСКАМИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Анализ чувствительности

Обоснованно возможное укрепление/ослабление тенге, как показано ниже, по отношению ко всем прочим валютам по состоянию на 31 декабря 2023 и 2022 годов оказало бы влияние на прибыль или убыток, за вычетом налогов, на указанные далее суммы. Изменение курса не оказало бы влияния на собственный капитал. Данный анализ подразумевает, что все остальные переменные, в особенности ставки вознаграждения, остаются неизменными и не учитывают влияния прогнозируемых продаж и приобретений.

В тыс. тенге	31 декабря 2023 года		31 декабря 2023 года		31 декабря 2023 года		31 декабря 2023 года	
	Тенге/ доллар США	Тенге/ доллар США	Тенге/ российский рубль	Тенге/ российский рубль	Тенге/ Фунт стерлингов	Тенге/ Фунт стерлингов	Тенге/ евро	Тенге/ евро
	14.5%	(14.5%)	28.5%	(28.5%)	14.3%	(14.3%)	13%	(13%)
Влияние на прибыль или убыток и капитал	50,047	(50,047)	14,672	(14,672)	322	(322)	5,697	(5,697)

В тыс. тенге	31 декабря 2022 года		31 декабря 2022 года		31 декабря 2022 года	
	Тенге/ доллар США	Тенге/ доллар США	Тенге/ российский рубль	Тенге/ российский рубль	Тенге/ евро	Тенге/ евро
	21%	(21%)	22%	(22%)	18%	(18%)
Влияние на прибыль или убыток и капитал	396,589	(396,589)	191,703	(191,703)	6,129	(6,129)

Риск изменения ставки вознаграждения

По состоянию на 31 декабря 2023 Компания не подвержена риску изменения ставки вознаграждения.

Генеральное соглашение о взаимозачете или аналогичные соглашения

Компания может заключать соглашения о закупках и продажах с одними и теми же контрагентами в обычных условиях ведения бизнеса. Соответствующие суммы дебиторской и кредиторской задолженности не всегда отвечают критериям для взаимозачета в отчете о финансовом положении. Это обстоятельство связано с тем, что Компания может не иметь в текущий момент юридически исполнимого права на зачет признанных сумм, поскольку право на зачет может иметь юридическую силу только при наступлении определенных событий в будущем. В частности, в соответствии с гражданско-правовыми нормами, действующими в Казахстане, обязательство может быть урегулировано зачетом однородного требования, срок которого наступил либо не указан или определен моментом востребования.

Анализ доходов

Компания анализирует влияние рисков на показатель прибыли до вычета налогов, процентных расходов и износа и амортизации (далее – «ЕБИТДА»), рассчитанная Компанией следующим образом:

В тыс. тенге	2023 год	2022 год
Выручка и прочие доходы	19,609,146	20,415,161
Себестоимость реализации	(17,073,570)	(14,771,486)
Валовый доход	2,535,576	5,643,675
Административные расходы	(944,297)	(1,260,347)
Расходы по реализации	(338,308)	(511,849)
ЕБИТДА	1,252,971	3,871,479

Суммы уменьшения/(увеличения) стоимости и обесценения основных средств за 2023 и 2022 годы в размере 1,758,011 тыс. тенге и 1,720,455 тыс. тенге, соответственно, не входят в расчет, применяемый Компанией по методике Материнской компании, показателя ЕБИТДА. Прочие расходы и убытки за 2023 и 2022 годы в общей сумме 13,901 тыс. тенге и 25,336 тыс. тенге, соответственно, также не включены в расчет ЕБИТДА.

18. СПРАВЕДЛИВАЯ СТОИМОСТЬ И УПРАВЛЕНИЕ РИСКАМИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Управление капиталом

Компания не имеет собственной утвержденной политики по управлению собственным капиталом. Однако руководство следует политике поддержания устойчивой базы капитала с тем, чтобы сохранить доверие инвесторов, кредиторов и рынка, а также обеспечить будущее развитие бизнеса.

Компания не является объектом внешних регулятивных требований в отношении собственного капитала.

19. УСЛОВНЫЕ АКТИВЫ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА

Страхование

Рынок страховых услуг в Республике Казахстан находится на стадии становления и многие формы страхования, распространенные в других странах мира, пока не доступны в Казахстане. Компания имеет все полисы обязательного страхования, предусмотренные законодательством Республики Казахстан. В настоящее время, Компания не подвержена риску потери крупных активов, поскольку Компания заключила договоры добровольного авиационного страхования. Компания имеет полисы добровольного авиационного страхования от «всех рисков» имущественного ущерба воздушных судов и гражданско-правовой ответственности, а также полисы добровольного авиационного страхования рисков войны и ассоциированных с ними рисков имущественного ущерба воздушных судов.

Условные налоговые обязательства в Республике Казахстан

Налоговая система Казахстана, будучи относительно новой, характеризуется частыми изменениями законодательных норм, официальных разъяснений и судебных решений, зачастую нечетко изложенных и противоречивых, что допускает их неоднозначное толкование различными налоговыми органами, включая мнения относительно порядка учета доходов, расходов и прочих статей финансовой отчетности в соответствии с МСФО. Проверками и расследованиями в отношении правильности исчисления налогов занимаются регулирующие органы разных уровней, имеющие право налагать крупные штрафы и взимать проценты. Правильность исчисления налогов в отчетном периоде может быть проверена в течение последующих пяти календарных лет, однако при определенных обстоятельствах этот срок может быть увеличен.

Данные обстоятельства могут привести к тому, что налоговые риски в Казахстане будут гораздо выше, чем в других странах. Руководство Компании, исходя из своего понимания применимого налогового законодательства, нормативных требований и судебных решений, считает, что налоговые обязательства отражены в полной мере. Однако, принимая во внимание тот факт, что интерпретации налогового законодательства различными регулирующими органами могут отличаться от мнения руководства Компании, в случае применения принудительных мер воздействия к Компании со стороны регулирующих органов, их влияние на финансовую отчетность Компании может быть существенным.

20. СВЯЗАННЫЕ СТОРОНЫ

Материнское предприятие и конечная контролирующая сторона

Непосредственной Материнской компанией Компании является АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Казына», которым владеет Правительство Республики Казахстан.

ПРИМЕЧАНИЯ К ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2023 ГОДА (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

20. СВЯЗАННЫЕ СТОРОНЫ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Операции со старшим руководящим персоналом

Вознаграждение старшего руководящего персонала

Вознаграждения, полученные тремя членами ключевого управленческого персонала составили следующие суммы, отраженные в составе затрат на персонал (Примечание 6):

В тыс. тенге	2023 год	2022 год
Заработная плата и премии	143,690	281,130
Социальные отчисления	13,427	28,730
	157,117	309,860

Прочие операции со связанными сторонами

Расходы

В тыс. тенге	2023 год	2022 год
Приобретение товаров и услуг:		
Организации под контролем Материнской организации	2,625,249	1,600,474
Государственные предприятия	382,891	352,060
	3,008,140	1,952,534

Займы

В тыс. тенге	31 декабря 2023 года	31 декабря 2022 года
Займы полученные, за вычетом выплат в течение года		
АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Казына»	35,300,549	30,766,230
Начисленное вознаграждение	2,279,222	1,707,643
	37,579,771	32,473,873

Связанные стороны включают акционера Компании и все другие компании, в которых данный акционер имеет контрольный пакет акций. Данные операции осуществляются в порядке обычной деятельности Компании на условиях, сопоставимых с условиями, на которых Компания осуществляет операции с несвязанными сторонами.

Операции с предприятиями, связанными с Правительством

Компания работает с рядом предприятий, которые находятся под контролем Правительства Республики Казахстан. Компания применяет освобождение, которое предоставляется МСБУ (IAS) 24 «Связанные стороны», позволяющее представлять упрощенные раскрытия по операциям с предприятиями, связанными с Правительством Республики Казахстан.

Компания осуществляет операции с предприятиями, связанными с Правительством Республики Казахстан. Эти операции являются частью обычной деятельности Компании и проводятся на условиях, сопоставимых с условиями взаимодействия с предприятиями, не связанными с Правительством Республики Казахстан.

21. УСЛОВИЯ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ ФИНАНСОВО-ХОЗЯЙСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В КАЗАХСТАНЕ

Компания осуществляет свою деятельность преимущественно на территории Казахстана. Соответственно, на бизнес Компании оказывают влияние экономика и финансовые рынки Казахстана, которым присущи особенности развивающегося рынка. Правовая, налоговая и административная системы продолжают развиваться, однако сопряжены с риском неоднозначности толкования их требований, которые к тому же подвержены частым изменениям, что вкупе с другими юридическими и фискальными преградами создает дополнительные проблемы для предприятий, ведущих бизнес в Казахстане.

Представленная финансовая отчетность отражает точку зрения руководства на то, какое влияние оказывают условия ведения бизнеса в Казахстане на деятельность и финансовое положение Компании. Фактическое влияние будущих условий хозяйствования может отличаться от оценок их руководством.

22. СОБЫТИЯ ПОСЛЕ ОТЧЕТНОЙ ДАТЫ

По решению Материнской компании от 12 февраля 2024 года кредитные договоры №-922 от 25 февраля 2019 года и №-1025 от 24 октября 2019 года были реструктурированы.